Bundel - Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie van 19 januari 2023

1 Opening

2 Vaststellen van de agenda van 19 januari 2023

3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.

Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 19 januari 2023 DEF.doc

Behandelvoorraad cie VOWE van 19 januari 2023.docx

3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 7 DECEMBER 2022 – 11 JANUARI 2023 COMMISSIE VOWE 16 JANUARI 2023.docx

4 Verslagen

Ter vaststelling:
Het verslag van 15 december zal tijdens deze commissie worden behandeld.

2022-12-15 Verslag Commissie Volksgezondheid, Onderwijs werk en economie.docx

5 Toezeggingen/Moties

Ter vaststelling.

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie).pdf

6 Ingekomen stukken

geen

7 Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

Burgemeester, Wethouder Eerenberg. Beleidsterrein: Sekswerk
resttijden vorige commissie VOWE van 15 december 2022
vervolg van commissie VOWE van 15 december 2022.
Geagendeerd door: Hester Assen (PvdA), Mahaar Fatal (Groenlinks), Dirk Jan van Vliet (D66), Annemarijn Oudejans (S&S), Louise de Vries (PvdD), Stevie Nolten (Bij1),Tess Meerding (VVD), Cees Bos (SBU), Ismail El Abassi (Denk), Derk van Bergen (Christenunie), Ruud Maas (Volt), David Bosch (PVV), Bert van Steeg (CDA), Gert Dijkstra (EenUtrecht).
Donderdag 22 september is het advies van de commissie Sorgdrager gepresenteerd. Onze fracties willen graag in gesprek met de wethouder over de bevindingen en de wijze waarop fracties deze bevindingen duiden. Zo kan de raad hierover ook met elkaar in debat en aangeven welke elementen voor hen prioriteit hebben zodat dit meegenomen kan worden in de uitwerking van de aanbevelingen.
We vragen dat naast wethouder Eerenberg ook burgemeester Dijksma aanwezig is omdat in het advies ook ingegaan wordt op zaken die binnen haar portefeuille vallen.

Dossier 3087 voorblad

Raadsbrief Proces bestuurlijke reactie advies commissie Sorgdrager.docx.pdf

Rapport Sekswerk in Utrecht.pdf

Reactie OM en Politie op rapport sekswerk in Utrecht.pdf

8 Debat kinderopvang

Wethouder Eerenberg
Indicatieve tijd: 75 min
Geagendeerd door :GroenLinks, Maartje Vermeulen, PvdA, Hester Assen, D66, Berdien van der Wil, CDA, Bert Van Steeg, VVD, Mariam Al-Saqaff, Volt, Anton Stam, S&S, Esma Kendir
In Utrecht is veel druk op de kinderopvang. Dit heeft onder meer te maken met personeelstekorten. Er zijn rondetafelgesprekken geweest en er heeft op 10 januari een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden. Als raadsleden willen wij mogelijke problemen en oplossingen in de commissie bespreken en bekijken wat de gemeente hierin kan betekenen.

Dossier 3164 voorblad

Raadsbrief Uitkomst Ronde Tafel Kinderopvang.pdf

MV 3 Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO.pdf

9 Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda

Wethouder Eerenberg
Beleidsveld: Onderwijs
Indicatieve tijd: 90 min
Geagendeerd door S&S, VVD, D66, CU, PvdA, Volt, GroenLinks en CDA
Naar aanleiding van de raadsbrief 'Utrechtse Onderwijsagenda' willen de fracties van Student & Starter, VVD, D66, ChristenUnie, PvdA, Volt en GroenLinks een debat agenderen om vooraf richting te geven aan de invulling van de onderwijsagenda. Tijdens het debat zal er gesproken worden over de pijlers waar de toekomstvisie zich volgens de raad op zou moeten richten en over welke van de geleerde lessen van de vorige periode meegenomen wensen te worden naar de onderwijsagenda van de komende periode. De fracties willen daarnaast stilstaan bij de verbinding met de onderwijslagen mbo, hbo en wo.

Dossier 3145 voorblad

Raadsbrief Utrechtse Onderwijsagenda.pdf

Koersdocument Het Utrechtse Onderwijs in 2040.pdf

10 Debat Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht

Wethouder Eerenberg
Beleidsveld: Onderwijs
Indicatieve tijd: 75 min
Geagendeerd door: PvdA, D66, Volt, GroenLinks en CU
De agenderende fracties willen met het college in gesprek over de vrijwillige ouderbijdrage op PO en VO-scholen in Utrecht. Sinds augustus 2021 is het wettelijk verplicht dat alle leerlingen mee kunnen doen met activiteiten die de scholen organiseert en zijn scholen verplicht dit expliciet te vermelden in de schoolgids. Hoewel de wet al 1,5 jaar bestaat, blijkt uit inventarisatie van de gemeente dat niet alle Utrechtse scholen zich daar aan houden. De agenderende fracties willen in gesprek over en suggesties meegeven hoe we ervoor zorgen dat Utrechtse scholen de wet naleven en hoe we garanderen dat alle Utrechtse kinderen mee kunnen doen met activiteiten.

Dossier 3146 voorblad

Raadsbrief Vrijwillige Ouderbijdrage.pdf

11 Debat bestaanszekerheid

Wethouder Voortman
Beleidsterrein: Werk en Inkomen
Indicatieve tijd: 90 min
Geagendeerd door: EenUtrecht, Juriaan Otto, CDA, Bert van Steeg, Partij van de Arbeid, Ilse Raaijmakers, D66, Venita Dada-Anthonij, CU, Bina Chirino, BIJ1, Noura Oul Fakir, Denk, Mahmut Sungur, Utrecht Solidair, Yvonne Hessel, VVD, Mariam al Saqaff, Groen Links, Julia Kleinrensink en PVV, Fred van der Star.
De bestaanszekerheid van veel Utrechters staat onder druk. De gemeente heeft op verschillende manieren ingegrepen om de ergste nood te lenigen. Toch wordt een grote groep Utrechters niet bereikt, zo bleek tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst van 6 december. De gemeente heeft voor 2023 maatregelen aangekondigd om Utrechters te helpen. De agenderende fracties willen over deze aanpak in gesprek, o.a. over het verhogen van het bereik van regelingen en zorgen dat inwoners krijgen waar ze recht op hebben. Ook willen partijen suggesties aandragen hoe de bestaanszekerheid van Utrecht verder nog verbeterd kan worden. Tot slot willen ze weten hoe lessen uit 2022-2023 worden gebruikt voor het meerjarige armoedebeleid dat daarna wordt opgezet door de gemeente.

Dossier 3147 voorblad

Raadsbrief Aanpak koopkrachtcrisis 2023.pdf

Agenderingen Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 19 januari 2023

Stukken vanuit het college

Datum, soort stuk en onderwerp, wethouder	Verzoek (wat vraagt de afzender?)	Behandeladvies griffie (+ datum, + behandelduur+uitnodigingen+ meepraters/toehoorders)
Datum: 14 december 2022 Onderwerp: RV Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027 Beleidsterrein: Volksgezondheid/VTH Wethouders: Eerenberg Cie.griffier: Willemien Kok	Het college stelt de raad voor het preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027 vast te stellen. Het plan beschrijft de belangrrijkste maatregelen die de gemeente neemt om o.m. te zorgen dat jongeren onder de 18 niet drinken en overmatig gebruik boven de 18 afneemt. Het opstellen van het plan is een wettelijke verplichting. Noot van de griffie: Tijdens de vorige commissie is besloten tot een Rib en debat middelengebruik, met speciale aandacht voor alcoholgebruik. Dit betreft o.m. dit raadsvoorstel.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid,Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 90 min. 3. Datum: 23 maart 2023 Acties: 1. Cie-secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat
Datum: 23 december 2022 Onderwerp: RV Nota van uitgangspunten passende kinderopvang Utrecht 2024 Beleidsterrein: Onderwijs Wethouder: Eerenberg Cie.griffier: Willemien Kok	Het college vraagt de raad met dit voorstel de Nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024 vast te stellen. De nota is het kader voor de uitvoering van passende kinderopvang (voorschoolse educatie en kinderopvang en BSO ‘plus’) voor alle kinderen in Utrecht. Met als strategie ‘op weg naar gelijke kansen’ zet het college in op het bieden van een goede basis ter voorbereiding op school, op kinderen met een taal/ontwikkelachterstand en/of een ondersteuningsvraag. De uitvoering moet o.a. kwaliteit goed en toegankelijk zijn en de doorgaande leerlijn is uitgangspunt. *Noot van de griffie:* Tijdens de vorige vergadering is besloten 90 min. voor de behandeling uit te trekken. Nu het raadsvoorstel ontvangen is, is het voorstel dit aan te passen naar 120 min.	Voorstel: 1.Agenderen voor de commissie Volksgezondheid,Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Tijd: 120 min. (i.p.v. eerder besloten 90 min.) 3. Datum: 16 februari Acties: 1.Cie-secretariaat 2.Cie-secretariaat 3.Cie-secretariaat

Datum: 9 januari 2023 Onderwerp: RV concept Kaderbrief 2024 GGDrU (binnenkort te ontvangen) Beleidsterrein: Volksgezondheid Wethouder: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok	De GGDrU heeft de Kaderbrief 2024 (in december) en een ontwerp begrotingswijziging 2023-1 (januari) naar de raad gestuurd. Op beide stukken kan de raad een zienswijze indienen. Het college stelt hiervoor een conceptbrief op, die ze binnenkort als raadsvoorstel naar de raad stuurt. Vanwege de datum waarop de raad de zienswijze kan indienen, is behandeling in de commissie van 16 februari en raad van 9 maart noodzakelijk.	Voorstel: 1. Agenderen voor de commissie Volksgezondheid,Onderwijs, werk en economie (VOWE) 2. Gezamenlijk behandelen 3. Tijd: 75 min. 4. Datum: 16 februari Acties: 1.Cie-secretariaat 2. Cie-secretariaat 3. Cie-secretariaat 4. Cie-secretariaat
Datum: 9 januari 2023 Onderwerp: RV ontwerp Begrotingswijziging 2023-1 GGDrU (binnenkort te ontvangen) Beleidsterrein: Volksgezondheid Wethouder: Eerenberg Commissiegriffier: Willemien Kok		

#RAAD030#

Behandelvoorraad
commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Volksgezondheid, Drugs, Sekswerk, Onderwijs (incl. MBO), Werk en Inkomen, Economische zaken, Evenementen
9 januari 2023

Vergadercyclus februari 2023

7 februari (**rib**)

Wethouder Schilderman		
	Economische Zaken	
	Ondernemersfonds (VVD, Volt, CDA)	75 min. (voorkeur 1e op avond)

Wethouder Eerenberg en burgemeester		
	Sekswerk	
	Advies commissie Sorgdrager (CU, CDA, S&S, PVV)	75 min.

Wethouder Eerenberg		
	Onderwijs	
	Voorschoolse educatie (PvdA, VVD, GL, D66, CDA, S&S, Volt) / RV Vaststellen nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024	60 min.

16 februari 2023 (**commissie**)

Wethouder Eerenberg		
	Onderwijs	
	Voorschoolse educatie (PvdA, CU, VVD, D66, GL, D66, CDA, Volt) / RV Vaststellen nota van uitgangspunten passende kinderopvang 2024	120 min. (nieuw voorstel) (90 min. eerder besluit)
	Voortgang plan van aanpak Volwasseneducatie (D66, PvdA, S&S, GL)	60 min.
	Aanpakken sociale onveiligheid op onderwijsinstellingen (S&S, GL, PvdA, D66, VVD, Denk)	90 min.
	Volksgezondheid	
	RV Zienswijze op concept Kaderbrief 2024 GGDrU (nog te ontvangen, fatale termijn (cie. 7 febr, raad 9 mrt)	75 min. (samen met RV begrotingswijziging)
	RV Zienswijze op de ontwerp Begrotingswijziging van de GGDrU (2023-1) (nog te ontvangen, fatale termijn (cie. 7 febr, raad 9 mrt)	

Wethouder Schilderman		
	Economische Zaken	
	Evaluatie buurtconcierges en aanpak winkelgebieden (VVD, CU, CDA, S&S, GL, EénUtrecht)	90 min.

Vergadercyclus maart 2023

14 maart (rib)

Wethouder Eerenberg		
	Volksgezondheid / Toezicht en handhaving	
	Middelengebruik (PvdA, D66, GL, VVD, CU) / RV Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027	60 min.

23 maart (commissie)

Wethouder Eerenberg		
	Volksgezondheid	
	Middelengebruik (PvdA, D66, GL, VVD, CU) / RV Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2027	90 min.

Te verwachten raadsvoorstellen en brieven uit de uitvoeringsagenda van het coalitieakkoord en Lange termijnagenda

Beleidsveld	*Raadvoorstel (RV) of brief*	*Aanbieden aan raad*
Economische zaken	Subsidieregeling start en scale-up ecosystemen (brief)	Aangeboden
	Actieagenda economie (brief)	Q2 2023
	Nieuwe subsidieregeling arbeidsmarkt (opvolger Fonds Mismatch, brief)	Q2 2023
	RV Nieuw standplaatsenbeleid	Q3 2023
	RV Beleid Flitsbezorging	Q3 2023
	RV Actualisering / aanpassing hotelbeleid	Q4 2023
Evenementen	Aanpak locatieprofielen (brief)	Q4 2022
Onderwijs	RV Nota van Uitgangspunten Passende Kinderopvang	Aangeboden
	Aanpak rijke schooldag (brief)	Q4 2022
	RV Kaders Bibliotheek	Q1 2023
	RV Verordening Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	RV Meerjarenprogramma Onderwijshuisvesting	Q1 2023
	Aanpak voorschoolse educatie (brief)	Q1 2023
	RV Nieuwe Utrechtse onderwijsagenda	Q1 2023
MBO	Plan van aanpak stagediscriminatie[1] (brief)	Q4 2022
	MBO uitvoeringsplan 2023-2026 (brief)	Q1 2023
Werk en	RV Nota Nieuw Armoedebeleid	Q4 2023

[1] Toezegging Dennis de Vries tijdens begrotingsbehandeling 19 oktober

inkomen	Voorstel voor de besteding van extra middelen armoede en schuldenbeleid (uit: raadsbrief 23 juni 2022)	Q4 2022
	Inzet koopkrachtcrisis en armoedeaanpak 2023 (brief)	Aangeboden
	Plan van aanpak basisbanen (brief)	Q1 2023
Volksgezond-heid	Preventie en handhavingsplan Alcohol 2022-2025	Aangeboden
	Plan van aanpak Gezond gewicht, incl. gezonde schoollunch	Aangeboden
	Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief GGDrU 2024	Q1 2023
	Raadsvoorstel Zienwijze concept begroting GGDrU 2024	Q2 2023
	Nota Volksgezondheid 2023-2027	Q3 2023
Drugs	geen	
Sekswerk	Bestuurlijke reactie rapportage Sekswerk in Utrecht (commissie Sorgdrager)[2]	Q2 2023
Kansen-gelijkheid	Raadsbrief Stand van zaken (proces) ongelijk investeren voor gelijke kansen.	Aangeboden
	Uitvoeringskader Ongelijk investeren voor gelijke kansen (raadsvoorstel?)	Q3 2023

Q3 of Q4 2022
Q1 2023
Q2 2023
Q3 of Q4 2023

[2] In raadsbrief van 22 nov. 2022 aangepast naar Q2 2023

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 7 DECEMBER 2022-11 JANUARI 2023 COMMISSIE VOWE 16 JANUARI 2023

Nr.	Ontvangstdatum	Beleidsveld	Onderwerp	Behandeladvies
1	23-12-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief Aanpak koopkrachtcrisis 2023	
2	21-12-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief Ondernemingsplan UW 2022-2026	
3	21-12-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief BKR-meldingen intrekken na schuldentraject	
4	13-12-2022	Werk en inkomen	Raadsbrief Evaluatie LSI-project wijkgerichte aanpak Overvecht	
5	21-12-2022	Volksgezondheid	Raadsbrief Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden	
6	06-01-2023	Onderwijs	Raadsbrief Brand Rietendakschool oudejaarsavond	
7	21-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Wijziging van de nadere subsidieregel Zomerprogramma als onderdeel van het Nationaal Programma Onderwijs	
8	21-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Uitkomst Ronde Tafel Kinderopvang	
9	13-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Peiling personeelstekorten primair onderwijs 1-10-2022	
10	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Eerste Dashboard Leerlingenvervoer	
11	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Seksueel- en grensoverschrijdend gedrag in het onderwijs	
12	07-12-2022	Onderwijs	Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht	
13	20-12-2022	Evenementen	Raadsbrief Evenementenfonds Utrecht gaat van start!	
14	07-12-2022	Evenementen	Raadsbrief Beantwoording toezegging locaties voor evenementen en inzet TONK-middelen	

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum	15 december 2022
Locatie	Raadzaal, stadhuis
Verslag door	mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag	

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de burgemeester, mw. S. Dijksma, de leden, mw. B. van der Wilt (D66), dhr. D-J. van Vliet (D66), mw. H. Assen (PvdA), mw. T. Meerding (VVD), mw. M. Al-Saqaff (VVD), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. A. Stam (Volt), dhr. R. Maas (Volt), mw. B. Chirino (ChristenUnie), dhr. D. van Bergen (ChristenUnie), dhr. J. Otto (EenUtrecht), mw. M. Fattal (GroenLinks), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. S. Nolten (BIJ1), mw. K. de Haan (BIJ1), dhr. V. Stevens (Student&Starter), dhr. F. van der Star (PVV), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. I. Simsek (DENK), mw. A. Oudejans (Student&Starter), de commissiegriffier, mw. W. Kok.

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

1. Opening en mededelingen 1
2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022 2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure) 2
4. Verslagen 3
5. Toezeggingen/Moties 3
6. Lijst ingekomen stukken 4
7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager 4

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij inventariseert of er mededelingen zijn.

De heer Stevens (Student&Starter) geeft aan een collega te vervangen vandaag.

De heer Stam (Volt) geeft aan dat de heer Maas dit debat waarneemt.

Wethouder Eerenberg deelt mee dat het voorstel Passende kinderopvang afgelopen dinsdag in het college is behandeld. De laatste puntjes worden nu op de ‘i’ gezet en eind deze week of begin volgende week zal de commissie het voorstel ontvangen. Vervolgens zou in december een sessie worden gehouden met ouders en gebruikers over het leerlingenvervoer. Op hun verzoek wordt deze sessie verschoven naar januari.

De voorzitter constateert dat de raadsinformatiebijeenkomst en de commissiebehandeling van het voorstel Passende kinderopvang dan opschuiven naar de momenten in februari. Besluitvorming zal dan plaatsvinden eind februari of begin maart.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er twee raadsinformatiebijeenkomsten gepland stonden op 10 januari. Een over kinderopvang en een over voorschoolse educatie. Zij geeft aan dat raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie verplaatst dient te worden naar het volgende raadsinformatiemoment in februari vanwege het feit dat er nog informatie moet komen.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) geeft aan bezig te zijn met de organisatie van de raadsinformatiebijeenkomst over de kinderopvang. Zij stelt voor deze door te laten gaan op 10 januari.

Wethouder Eerenberg vertelt dat er inmiddels een rondetafelgesprek is gehouden met de kinderopvangorganisaties. De uitkomsten daarvan zullen in een raadsbrief worden gecommuniceerd. Voor de nieuwe ronde voor de inkoop voor het VE komt een raadsvoorstel en dit komt eind deze week.

De voorzitter concludeert dat de raadsinformatiebijeenkomst voor de kinderopvang op 10 januari gepland blijft staan evenals de commissieagendering op 19 januari. De raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie wordt verplaatst naar 7 februari.

2. Vaststellen van de agenda van 15 december 2022

De voorzitter concludeert dat de agenda is vastgesteld.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)

De voorzitter loopt de agenderingen langs.

Raadsinformatiebijeenkomst Sekswerk in Utrecht
De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst gepland wordt op 7 februari met een duur van 75 minuten. De raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds op dezelfde avond wordt dan van 90 naar 75 minuten teruggebracht.

3.1. Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
Raadsbrief Voortgang plan van aanpak volwasseneneducatie digitaal is de basis
Mevrouw Van der Wilt (D66) geeft aan in gesprek te willen gaan over deze brief en over het maken van een verbinding met ambities op taal voor kinderen. Het zou goed zijn om de nieuwe nota die komt vast wat richting te geven.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor behandeling 16 februari met een duur van 60 minuten.

Utrechtse onderwijsagenda
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp geagendeerd wordt voor 19 januari met een duur van 90 minuten.

Sociale (on)veiligheid bij onderwijsinstellingen
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor de vergadering van 16 februari met een duur van 90 minuten.

Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen in Utrecht

De voorzitter concludeert dat deze raadsbrief wordt geagendeerd voor 19 januari met een duur van 75 minuten.

Middelengebruik
Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat zij graag een raadsinformatiebijeenkomst wil organiseren over middelengebruik met speciale aandacht voor alcohol.

De voorzitter concludeert dat deze raadsinformatiebijeenkomst wordt gepland voor het raadsinformatiebijeenkomst moment in maart.

Bestaanszekerheid
De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat de fractie graag naar aanleiding van de raadsinformatiebijeenkomst van 6 december in het eerste kwartaal van 2023 een commissiedebat wil organiseren.

De heer Van Steeg (CDA) zegt graag mee te kijken met de agendering.

Mevrouw De Haan (BIJ1) sluit graag aan.

Mevrouw Assen (PvdA) geeft aan dat haar collega Raaijmakers graag meekijkt met de agendering.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voorlopig wordt geagendeerd voor het commissiedebat van 19 januari met een duur van 90 minuten. Eventuele wijzigingen worden nog doorgegeven.

Evaluatie buurtconciërges en aanpak winkelgebieden
Mevrouw Al-Saqaff (VVD) geeft aan dit onderwerp te willen agenderen voor een commissiedebat.

De voorzitter concludeert dat bekeken zal worden of dit onderwerp nog geagendeerd kan worden voor de commissievergadering van 19 januari. Indien dit niet kan, zal het worden geagendeerd voor de commissievergadering van 16 februari.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) verzoekt op 7 februari eerst de raadsinformatiebijeenkomst Ondernemersfonds te houden, daarna de raadsinformatiebijeenkomst Sorgdrager en daarna de raadsinformatiebijeenkomst over voorschoolse educatie. Dit omdat de eerste raadsinformatiebijeenkomst op locatie is.

De voorzitter concludeert dat de griffie hierop gaat puzzelen. Met de woordvoerders dient hier ook goed naar gekeken te worden.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vraagt scherp te zijn op de tijden voor raadsinformatiebijeenkomsten. Het is niet handig als bijeenkomsten na 22.00 uur nog doorgaan.

De voorzitter stelt voor de raadsinformatiebijeenkomsten om 19.00 uur te laten beginnen. Hij concludeert dat de commissie daarmee akkoord is.

4. Verslagen

2022 11 17 Verslag openbare vergadering commissie Onderwijs Werk en Economie
De voorzitter concludeert dat het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/Moties

De voorzitter inventariseert of er vragen of opmerkingen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) merkt op dat bij onderwijs sommige zaken zijn afgehandeld omdat er een brief over is geweest maar dat dit nog niet in de stand van zaken staat.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2022/226. Er zou nog een reactie komen op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat het college hierover heeft gesproken en dat de reactie in de pijplijn zit.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/544. Hij vraagt of de wethouder hierop terugkomt.

Mevrouw Assen (PvdA) meent dat een en ander nog komt.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hij een en ander zal nakijken en hierop terugkomt.

De voorzitter gaat in op Toezegging 2021/227 met betrekking tot het lerarentekort. Deze stond voor eind november.

Wethouder Eerenberg geeft aan dat hiervoor een brief onderweg is.

6. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter constateert dat er geen ingekomen stukken zijn.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

7. Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager

De voorzitter geeft de burgemeester het woord.

De burgemeester meldt dat zij vandaag een agendaprobleem heeft. Zij dient uiterlijk om 12.30 uur te vertrekken.

De voorzitter constateert dat de planning is, dat om 12.30 uur het debat klaar is.

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt dat BIJ1 blij is met het rapport van de commissie Sorgdrager. BIJ1 merkt op dat na het verdwijnen van de sekswerkplekken bij het Zandpad, de Harde Bollenstraat en de tippelzone Europalaan, er geen alternatieven zijn gekomen. Hierdoor kunnen sekswerkers bijna nergens terecht maar het sekswerk gaat wel gewoon door en veelal noodgedwongen onvergund. Door het wegnemen van werkplekken verdwijnt het sekswerk naar de achterkamers. Sekswerkers kunnen hierdoor niet op bescherming rekenen en krijgen hierdoor vaker met onveilige situaties te maken. Veel sekswerkers werken nu zelfstandig vanuit huis. Dit betreft echter geen natuurlijke verschuiving. Dit is een gevolg van gevoerd beleid. BIJ1 wijst erop dat het grootste deel van de sekswerkers thuis geen mensen kan ontvangen of geen adres heeft waarop zij staan ingeschreven. Het hebben van goede werkplekken is nu eerste prioriteit. Deze dienen er te komen op basis van de wensen van de sekswerkers zelf. Zij geven bijvoorbeeld aan dat er behoefte is aan straatwerkplekken en een nieuwe tippelzone. BIJ1 vindt dat hier gehoor aan gegeven dient te worden en ziet ook kansen in het door sekswerkers zelf aangedragen Belgisch model waarbij sekswerkers voor een zeer lage prijs kamers kunnen huren in een door de gemeente beheerd motel. Met de huuropbrengsten kunnen de schoonmaak en het onderhoud worden gefaciliteerd. Wat is de wethouder van plan om te doen om op korte termijn werkplekken te organiseren voor sekswerk? En is hij bereid om te kijken naar de mogelijkheden van het Belgisch model voor Utrecht en een nieuwe tippelzone?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat BIJ1 het heeft over het Belgisch model. Zij vraagt of BIJ1 de brief van de politie en het OM heeft gelezen waarin wordt gewaarschuwd voor het faciliteren van werkplekken door de gemeente omdat hierdoor mogelijk misstanden worden gefaciliteerd.

Mevrouw De Haan (BIJ1) antwoordt de brief te hebben gelezen. In gesprekken met sekswerkers zelf, is de vraag om werkplekken echter duidelijk naar voren gekomen. BIJ1 vindt de zorgen en de wensen van de sekswerkers belangrijker.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat het hierbij ook gaat om de veiligheid van sekswerkers.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt de veiligheid van sekswerkers belangrijk. Zij zien locaties in zelfbeheer echter als een vooruitgang. Er is dan meer sociale controle.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het advies van de politie nodig is om tot een gezonde branche te komen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat er een vorm van toezicht nodig is om tot een veilige branche te komen. Sekswerkers en de politie staan op zeer gespannen voet met elkaar.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de branche zelf geen behoefte heeft aan goed toezicht van de politie.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat sekswerkers zich op dit moment in grote mate onveilig voelen door de vele controles en de drang tot reguleren.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat BIJ1 de positie van de sekswerker kiest maar wijst erop dat uiteindelijk de veiligheid geborgd moet worden. Hoe gaat BIJ1 ervoor zorgen dat veiligheidsrisico's worden weggenomen?

Mevrouw De Haan (BIJ1) zegt te erkennen dat er veiligheidsrisico's zijn maar wijst erop dat deze veelal zitten in het feit dat sekswerkers nu nergens kunnen werken.

Mevrouw Assen (PvdA) oppert of niet iets aan relatieverbetering tussen de politie en sekswerkers gedaan moet worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat dit nodig is. Het vertrouwen in de overheid is alleen erg laag. Vervolgens gaat zij in op de proeftuinen. BIJ1 wil graag dat een brede variatie aan verschillende soorten sekswerk goed verankerd wordt in de proeftuinen. Daarnaast dient deelname aan de proeftuinen laagdrempelig te zijn. Er dienen geen criteria te worden gesteld zoals een Kamer van Koophandel registratie en gegevens dienen te worden beschermd. Hoe gaat de wethouder verschillende sekswerkers betrekken bij het vormgeven en monitoren van de proeftuinen en hoe zorgt hij ervoor dat er geen drempels worden opgeworpen?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat registratie belangrijk is om te zien hoe de pilot gaat en om misstanden te voorkomen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) begrijpt dat het belangrijk is om zicht te hebben op wat er gebeurt. Het is alleen zo, dat veel sekswerkers dan niet kunnen deelnemen. Als proeftuinen representatief georganiseerd moeten worden, dan dienen de sekswerkers tegemoet te worden gekomen. Tot slot maakt BIJ1 zich zorgen over de positie van de meest gemarginaliseerde sekswerkers. Ten eerste dient gestopt te worden met het praten over legaal versus illegaal. BIJ1 staat voor decriminalisering en deregulatie van sekswerk en wijst erop dat de nadruk op vergund werken en een algemene vergunningsplicht sekswerkers niet ten goede komt en veel sekswerkers buitensluit. Niet elke sekswerker is in de gelegenheid om het beroep vergund uit te oefenen omdat dat zij ongedocumenteerd zijn, te maken hebben met verslaving of omdat zij trans zijn.

De heer Simsek (DENK) vraagt of niet beter breder gekeken kan worden naar hoe de positie van ongedocumenteerden versterkt kan worden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) denkt dat het goed is om dit breder aan te pakken. Het valt alleen niet te ontkennen dat vooral bij sekswerk verschillende deelidentiteiten de situatie complex maken. De groep sekswerkers die aan het kortste eind trekken zijn sekswerkers met een migratie achtergrond die ook nog trans zijn. BIJ1 wijst erop dat gekeken dient te worden naar specifieke noden en behoeften.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat er ook sekswerkers zijn die direct of indirect gedwongen in de branche zitten.

Mevrouw De Haan (BIJ1) vindt dat een persoon zelf hier iets over moet zeggen. Verder vindt BIJ1 zelfbeschikking en keuzevrijheid belangrijk.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat het vergunnen en in beeld zijn belangrijk is om sekswerkers veiligheid te kunnen bieden.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat ongedocumenteerde sekswerkers geen vergunning kunnen krijgen. BIJ1 pleit voor het dereguleren van het vergunningentraject. Daarnaast dient iedereen meegenomen te worden in het sekswerkbeleid. Hoe is de wethouder van plan om sekswerkers die hun beroep onvergund uitvoeren een veilige werkplek te bieden? Er dient weggebleven te worden van betutteling en stigmatisering dient voorkomen te worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) constateert dat een gedegen uitwerking van het advies moet voldoen aan een aantal voorwaarden: schoon, veilig en transparant. De voorwaarde schoon gaat om de gezondheid en de zorg voor mensen die het sekswerk doen. Welke rol speelt de gemeente in het verbinden van organisaties die samenwerken op dit thema en ziet het college de noodzaak om het overleg te intensiveren? Graag reactie. Vervolgens merkt de ChristenUnie op dat de sector zichzelf dient te financieren op legale wijze. De tweede voorwaarde is veiligheid. Sekswerk is kwetsbaar en bij het vormgeven van de pilot is het noodzakelijk dat de veiligheid voorop staat. De ChristenUnie gaat in op een concreet voorstel van de commissie Sorgdrager met betrekking tot het zelfstandig thuiswerken. In het rapport is meermaals aangegeven dat simpelweg niet helder is of dit wel veilig kan. De ChristenUnie vindt dat de gemeente dit dan niet dient te doen. Is de wethouder het ermee eens dat het ‘aldoende leren’ op het gebied van sekswerk grote risico’s kent? En wat als de veiligheid niet kan worden gewaarborgd? Graag reactie van de burgemeester.

De heer Maas (Volt) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over veiligheid in relatie tot de aspecten van illegaliteit en niet in zicht zijn.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie nodig is.

De heer Maas (Volt) vreest dat als een en ander alleen met een vergunning en registratie kan en mag, dat het illegale circuit enorm toe zal nemen.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) zegt de conclusie van de heer Maas niet te delen.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat thuiswerken wel plaatsvindt. Als hier geen proeftuinen mee worden gedaan, dan blijft dit bestaan.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat het thuiswerken sowieso blijft bestaan. Veel mensen werken via online wegen. De ChristenUnie en hulpverleners hebben er zorgen over of zelfstandig thuiswerken wel veilig kan.

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de ChristenUnie denkt over thuiswerken voor prostituees in relatie tot leefbaarheid en overlast voor buurtbewoners.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op dat uit de reactie van de politie en OM blijkt, dat het thuiswerken niet voor veel overlast zal zorgen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat hij mensen heeft gesproken die naast iemand hebben gewoond die waarschijnlijk illegaal vanuit huis werkte. Dit zorgde voor behoorlijk veel overlast.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vindt zorgen van buurtbewoners terecht. Verder is de ChristenUnie blij dat kleinschaligheid de nadruk krijgt in het advies en dat daarmee de grootschalige locatie bij het Zandpad van de baan is. Verder is de ChristenUnie altijd kritisch geweest op de tippelzone en de partij hoopt dan ook dat het college adviezen hieromtrent niet zal overnemen.

De heer Van Vliet (D66) vraagt of de ChristenUnie het er niet mee eens was, dat de tippelzone goed werkte. De hulpverleners, politie en sekswerkers gaven aan dat dit een goede plek was voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de tippelzone niet voor niets is gesloten. Daarbij gaat het om een kwetsbare groep die daar werkte.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat de tippelzone is gesloten omdat daar huizen gebouwd gaan worden.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) geeft aan mee te nemen dat het niet is gelukt om een nieuwe tippelzone te openen. Deze vorm van sekswerk op straat vindt de ChristenUnie niet wenselijk.

De heer Van Vliet (D66) vraagt waarom dat niet wenselijk is.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat deze vorm van sekswerk niet wenselijk is omdat die op straat plaatsvindt, het kwetsbare mensen betreft en omdat het een bepaald effect heeft op de buurt.

De heer Maas (Volt) vraagt of de ChristenUnie zich ervan bewust is, dat het straatsekswerk ook nu nog plaatsvindt maar dan in de illegaliteit.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie zich hier zorgen om maakt. De fractie denkt alleen niet, dat het opnieuw openen van de tippelzone hier de oplossing voor is.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de hulpverlening in Utrecht er anders over denkt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) heeft begrepen van hulpverleners dat de tippelzone een plek was waar zij sekswerkers konden ontmoeten. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat wordt meegenomen hoe hulpverleners in contact zijn met sekswerkers maar het opnieuw openen van de tippelzone is niet de oplossing.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het openen van een tippelzone heeft laten zien dat dit de nodige problemen met zich meebrengt.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vervolgt haar bijdrage met de derde voorwaarde: transparantie. Er dient helderheid te zijn in informatie voor bijvoorbeeld handhaving, hulpverlening en buurtbewoners. De fractie deelt het advies van de commissie Sorgdrager dat de gemeente richting buurtbewoners een rol heeft en vindt het opvallend dat omwonenden geen onderdeel waren van dit onderzoek. Het is fijn dat het college met hen in gesprek gaat. Op welk participatieniveau zullen zij betrokken worden?

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat als buurtbewoners een stem wordt gegeven, dat waarschijnlijk nergens een plek kan komen voor sekswerk.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt niet dat dit zo is. Het is belangrijk dat omwonenden worden meegenomen. Verder is voor transparantie een vorm van registratie belangrijk. De commissie Sorgdrager adviseert deregulering maar alleen als de relatie tussen de gemeente en de sector drastisch verbetert. Het rapport adviseert in deze relatie te investeren en wat de ChristenUnie betreft, gaat het college hier direct mee aan de slag. Is de burgemeester het, in het kader van handhaving, hiermee eens? En wat gaat de wethouder doen om de relatie tussen gemeente en de sector te verbeteren?

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of de relatie niet verbeterd op het moment dat legale sekswerkplekken worden gerealiseerd.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt ontkennend. De ChristenUnie denkt dat hier meerdere dingen voor nodig zijn en goed positief contact is daarin de eerste stap.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt de mening dat contact belangrijk is. Registratie daarentegen vinden sekswerkers niet in hun belang en hoe kan de relatie dan goed verbeterd worden?

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) denkt dat registratie uiteindelijk wel in het belang van sekswerkers is.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de regels niet juist nodig zijn om greep te houden op de sector.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) merkt op, dat verschillende voorstellen worden gedaan voor deregulering. De ChristenUnie meent dat het college eerst aan vertrouwen dient te werken. Zij vervolgt haar bijdrage. Het rapport is een opmaat voor beleid dat gaat over sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel. Deze sector is hier vatbaar voor en de ChristenUnie is blij dat dit expliciet wordt meegenomen door de commissie. De fractie mist alleen cijfers over mensenhandel, schuldenproblematiek, verslaving en over de vraag naar deze sector. Op basis van geconstateerde beperkte kennis en feiten, experimenten uitvoeren in een sector met veel kwetsbare mensen, vindt de ChristenUnie onwenselijk. Wanneer en hoe wil de wethouder de kennis vergaren en kan het college toezeggen dat in het sekswerkbeleid de aanpak van mensenhandel wordt meegenomen inclusief de bevindingen uit het toegezegde vervolgonderzoek naar mensenhandel in Utrecht? Graag een reactie van de burgemeester. Verder geeft de adviescommissie aan dat clubeigenaren terughoudend zijn met het melden van misstanden als zij signalen ontvangen. Dit vindt de ChristenUnie ernstig. Wil de burgemeester hier snel het gesprek over aangaan met exploitanten, hulpverleners en de politie?

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of een tippelzone een ‘no-go’ is voor de ChristenUnie.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) antwoordt dat de ChristenUnie niet achter een tippelzone staat.

Mevrouw Meerding (VVD) zegt dat het rapport van de commissie Sorgdrager een visie is op de toekomst van sekswerk in Utrecht. Sekswerk is een legaal beroep en de VVD wil hier ruimte voor bieden. Tegelijkertijd leert de ervaring dat sekswerkplekken ook aantrekkelijke plekken zijn voor vormen van zware criminaliteit. De VVD loopt de aanbevelingen van de commissie in chronologische volgorde langs. Ten eerste de aanbeveling over omtrent het sekswerkbeleid. Dat de wereld van sekswerk is veranderd onderschrijft de VVD en het versterken van de signalerende rol van de gemeente als het gaat om kwetsbaarheid van sekswerkers, onveilige werkplekken of misstanden moet inderdaad onderdeel zijn van het sekswerk beleid. Bij deze aanbeveling wordt tevens aangegeven dat de gemeente cursussen moet gaan subsidiëren voor sekswerkers op het gebied van administratie, boekhouding en ondernemerschap. Dit vindt de VVD opvallend omdat als andere Utrechters zzp-er worden, deze dan geen cursussen van de gemeente krijgen. De fractie ziet niet in waarom sekswerkers dit wel zouden moeten krijgen. Ten tweede de aanbeveling voor proeftuinen. In Nederland en in Utrecht weet men eigenlijk niet wat werkt als het om lokaal sekswerkbeleid gaat en de commissie adviseert daarom proeftuinen in te richten zodat geleerd kan worden. Proeftuin een gaat over het mogelijk maken van thuiswerken en zelfstandige escort. De VVD heeft hier grote zorgen over. Er zijn teveel potentiële nadelen en risico’s. De fractie maakt zich zorgen over de veiligheid en het in beeld zijn. Hoe kan de sekswerkers bij thuiswerk de juiste ondersteuning en hulp worden geboden? Verder is een vorm van melding en registratie zeker een vereiste voor deze proeftuin maar dit is nog onvoldoende uitgewerkt door de commissie. Proeftuin twee gaat over werken in een klein groepsverband waarbij twee tot drie sekswerkers vanaf een locatie werken zonder exploitant op door de gemeente aangewezen locaties die sekswerkers kunnen huren. Deze proeftuin vindt de VVD meer kansrijk. Aan welke locaties wordt gedacht? De VVD denkt aan bedrijventerreinen en aan plekken waar normaal gesproken horeca zou zitten. Dan aanbeveling drie voor eenvoudige regelgeving voor privé huizen en seksclubs. De VVD kan zich in deze aanbeveling vinden maar is benieuwd hoe een en ander concreet wordt uitgewerkt. Aanbeveling vier gaat over het onderzoeken van de mogelijkheid tot een vorm van kleinschalig straatsekswerk. Dit is een directe verwijzing naar de tippelzone en de VVD is hierop tegen. Straatprostitutie is niet meer van deze tijd. Aanbeveling vijf gaat over het realiseren van kleinschalig locatiegeboden sekswerk. Dit betekent dat op een aantal locaties weer raamprostitutie kan komen met tien tot dertig ramen. De fractie is benieuwd naar de concrete uitwerking hiervan. Aanbeveling zes over lerend evalueren van beleidswijzigingen en proeftuinen. Dit vindt de VVD een prima aanbeveling. Het kan wel moeilijk zijn om het effect te meten. Tot slot is Utrecht ook

afhankelijk van de landelijke overheid die al een tijd een wet Regulering sekswerk in de maak heeft. Kan er een lijntje met het Rijk worden gehouden?

Mevrouw Snippe (PvdD) vervangt haar collega De Vries. De PvdD benadrukt dat sekswerk een legaal beroep is en dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft voor de zorg dat sekswerkers hun beroep veilig kunnen uitvoeren. Destigmatisering van sekswerk is hierin een eerste stap. De fractie vindt dat ook zonder de aanwezigheid van de burgemeester over sekswerk gesproken moet kunnen worden. De PvdD spreekt dank uit aan de commissie Sorgdrager voor het opgestelde advies.

De heer Simsek (DENK) constateert dat de PvdD stelt, dat ook zonder de burgemeester gesproken moet kunnen worden over dit onderwerp. Hij vraagt in wiens belang het is dat het veiligheidsaspect wordt weggelaten.

Mevrouw Snippe (PvdD) merkt op dat ook een feit is, dat sekswerk een legaal beroep is. Daarnaast zullen er delen zijn waar de burgemeester bij betrokken moet zijn. Zij vervolgt haar bijdrage en vraagt de gemeente vaart te maken omdat sekswerkers al te lang wachten. Verder zijn er honderden bomen voor niets gekapt voor de Zandpad plannen die nu van tafel zijn geschoven. De PvdD vindt dit erg zuur. Wat gaat de wethouder doen om deze onzinnige kap recht te zetten? Verder vindt de PvdD het van belang dat nieuwe plannen voor sekswerk samen met sekswerkers worden gemaakt. Nieuw beleid valt of staat met het herstellen van de vertrouwensband. Is dit ook de insteek van de wethouder en kan hij toezeggen dat dit duidelijk terug wordt gezien in nieuwe plannen en dat er gewerkt zal worden aan het tegengaan van het stigma?

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de PvdD ook wil dat bewoners betrokken worden.

Mevrouw Snippe (PvdD) denkt dat ruimte voor sekswerk niet per se gepaard hoeft te gaan met overlast. De fractie is positief over kleinschalige sekswerkplekken verspreid over de stad en over het voorstel voor proeftuinen. Hoe gaat het college zorgen voor voldoende animo hiervoor als het vertrouwen van sekswerkers laag is? En wat zijn de consequenties voor sekswerkers wanneer een proeftuin niet slaagt? De PvdD hoort ook graag wat de honderden sekswerkers die buiten de proeftuinen vallen in de tussentijd gaan doen. Graag een reactie. Tot slot werken veel sekswerkers niet op een vaste plek. Het is daarom van belang dat regelgeving niet overal anders is omdat dit verwarring schept.

De heer Maas (Volt) zegt dat Volt blij is met de aanbevelingen uit het rapport Sorgdrager. De fractie worstelt wel met vraagstukken rondom destigmatisering, veiligheid en registratie. Hulpverleners geven aan dat sekswerkers niet willen registreren en Volt vindt dat met hen hierover in gesprek moet worden gegaan om te kijken hoe een en ander dan aangepakt moet worden. Verder vraagt Volt of de wethouder een team kan optuigen zodat naar buiten toe een gezicht ontstaat voor sekswerkers, hulpverleners en politie en justitie. Verder verwijst de partij op de situatie in Antwerpen waar mogelijk van geleerd kan worden. In Antwerpen is er weinig overlast door sekswerk doordat de gemeente heeft geïnvesteerd in het vinden van goede locaties voor sekswerk en in hulp en steun voor de buurt.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat vanuit de gemeente Utrecht al jaren lang van alles geprobeerd wordt om met name kwetsbare wijken en buurten in Utrecht te ontwikkelen en te versterken. Is Volt het ermee eens, dat bepaalde buurten nog niet bestendig zijn tegen extra factoren die voor problemen kunnen zorgen?

De heer Maas (Volt) antwoordt het hiermee eens te zijn. Als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan over sekswerklocaties, dan zou het kunnen helpen deze te combineren met bepaalde maatregelen.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat als met buurtbewoners in gesprek wordt gegaan, dat deze een afspiegeling moeten zijn van de buurt.

De heer Maas (Volt) antwoordt dit vanzelfsprekend te vinden. Het belangrijkste punt is, dat Volt wil dat sekswerk gedestigmatiseerd wordt en dat er voldoende ruimte blijft voor veiligheid en gezondheid.

De heer Van Vliet (D66) zegt dat de fractie blij is dat het rapport Sorgdrager er ligt en dat vaart gemaakt moet worden met het uitvoeren van de aanbevelingen. Sekswerk is werk en dient in autonomie en in veiligheid te kunnen gebeuren. De D66-fractie vindt uiteraard dat onveilig en gedwongen sekswerk moet worden tegengegaan.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of, als sekswerk werk is, sekswerk dezelfde rechten en plichten dient te hebben als andere branches.

De heer Van Vliet (D66) vraagt aan welke plichten Stadsbelang denkt. Verder is hij geneigd om bevestigend te antwoorden.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of D66 niet vindt dat met vergunningen gewerkt moet worden.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt dat D66 tegen de registratie is van sekswerk.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het feit dat betaald wordt voor seks, ertoe leidt dat dit tot ongelijkheid leidt.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt het hiermee oneens te zijn. Hij vervolgt zijn betoog. Sekswerk kan belangrijk werk zijn dat leidt tot connectie, geborgenheid en intimiteit. Belangrijkste uitgangspunt hierbij is, dat sekswerk plaatsvindt in autonomie en veiligheid. De conclusie in het rapport is, dat het op dit moment in Nederland en in Utrecht te moeilijk is om aan de slag te gaan met sekswerk en dat dit komt door teveel regels. Het rapport van de commissie is een pleidooi voor decriminalisatie en geeft de juiste richting om door middel van kleinschalige proeftuinen sekswerklocaties te realiseren. Hiermee kan ontdekt worden wat wel en niet werkt. D66 is benieuwd naar de voorstellen van het college hierover en geeft graag enkele kaders mee. Ten eerste dienen de proeftuinen samen met sekswerkers te worden opgezet. Cruciaal hierbij is, dat het vertrouwen van sekswerkers wordt herwonnen. De fractie ziet graag dat het college in de geest van deze methode die al is toegepast in Den Bosch, aan de slag gaat. De fractie sluit overigens ook aan bij vragen van BIJ1 over het Belgisch model. Ten tweede dienen sekswerklocaties gerealiseerd te worden met steun van bewoners. Er dient overigens niet geparticipeerd te worden over de vraag of sekswerk er moet komen. De participatie dient te gaan over de manier waarop de doelstelling wordt gerealiseerd. Ten derde dient vaart gemaakt te worden door nu al gesprekken te gaan voeren. In de raadsbrief geeft het college aan in het tweede kwartaal van 2023 een inhoudelijke reactie gereed te hebben. Wil het college zo vroeg mogelijk in het tweede kwartaal daarmee komen?

De heer Simsek (DENK) zegt dat een aanbeveling is, om kleinschalige locatie gebonden prostitutie te realiseren. In hetzelfde rapport staat ook dat prostitutie onmiskenbaar meer risico's op misstanden met zich meebrengt dan andere sectoren. Hiermee zijn er ook risico's voor de buurt.

De heer Maas (Volt) merkt op dat een motie is aangenomen waarin stond, dat gesproken zou worden over sekswerk. Het stoort hem dat DENK deze bewoording niet gebruikt.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK het niet eens was met die motie.

De heer Maas (Volt) merkt op dat de essentie van sekswerk is, dat het legaal werk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat DENK vindt, dat de gemeente leefbaarheid voor de inwoners dient te prioriteren boven het vestigen van prostitutie locaties. DENK pleit ervoor dat deze niet in woonwijken worden gevestigd. Graag een toezegging van de burgemeester.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat in het rapport staat, dat er vaak geen overlast is.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat in de commissie geen buurtbewoners zijn meegenomen.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of DENK vindt, dat bepaalde groepen en maatschappelijke voorzieningen alleen in een wijk gevestigd mogen worden als er draagvlak is in de buurt.

De heer Simsek (DENK) wijst erop dat de politie en het OM aangeven dat prostitutie locaties vaak tot overlast en problemen leiden. Buurtbewoners dienen dan meegenomen te worden.

Mevrouw Assen (PvdA) constateert dat de politie en het OM dat niet zeggen.

De heer Simsek (DENK) zegt de reactie van de politie en het OM anders te lezen. DENK vraagt vervolgens in het prostitutiebeleid op te nemen dat prostitutie locaties niet gevestigd mogen worden in een straal van 250m van instellingen met een maatschappelijke functie zoals religieuze en onderwijsinstellingen. Graag een toezegging van de wethouder. In de raadsbrief geeft het college aan in gesprek te gaan met verschillende belanghebbenden waaronder een afvaardiging van inwoners uit de stad. DENK hecht eraan dat in deze afvaardiging alle geluiden uit de stad vertegenwoordigd zijn. Kan de wethouder toezeggen dat in deze afvaardiging vertegenwoordigers zullen zitten uit alle wijken en subwijken en dat in de bestuurlijke reactie wordt aangegeven hoe het college ervoor gaat zorgen dat deze afvaardiging een goede afspiegeling wordt van de stad? Graag een toezegging. DENK meent overigens dat het goed is om het bestuur van de Aboe Daoedschool te betrekken bij gesprekken over het toekomstige prostitutiebeleid. Graag een toezegging. In de raadsbrief geeft het college aan, dat ondanks de vele terechte bezwaren tegen het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie, de deur voor het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie nog niet volledig gesloten is en dat de mogelijkheid voor kleinschalige prostitutie op die locatie open wordt gehouden. DENK vraagt het college definitief af te zien van het nieuwe Zandpad als prostitutie locatie. Tot slot sluit de fractie aan bij het punt van de ChristenUnie over de tippelzone.

Mevrouw Assen (PvdA) begrijpt dat DENK tegen het legaal uitoefenen van sekswerk is.

De heer Simsek (DENK) geeft aan dat wettelijk bepaald is, dat het legaal is maar dit neemt niet weg dat er allerlei bezwaren zijn tegen de vestiging van locaties hiervoor.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat de situatie voor sekswerkers in Utrecht al jaren schrijnend is. Het vertrouwen in de overheid is laag en dit verzwakt de veiligheid van sekswerkers. GroenLinks vindt dat nu snel en goed doorgepakt moet worden. Alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager dienen onverkort te worden opgevolgd. Er dient ingezet te worden op deregulatie om de vertrouwensband te herstellen. Verder licht de fractie nog vier dingen uit. Een belangrijke aanbeveling is, om lef te hebben. Volgens het rapport is het niet realistisch om volledig draagvlak te realiseren. Het college moet soms gewoon doen wat nodig is ook als dit weerstand oplevert. Dan het toekomstplan Nieuwe Zandpad. GroenLinks meent dat bij het Zandpad kleinschalige locaties voor sekswerk zouden kunnen komen. Ten derde het definiëren van proeftuinen. Bij een proeftuin betekent het niet dat de locatie tijdelijk is. De locaties zijn in principe permanent. Ten slotte een paar praktische zaken. Er kan al begonnen worden aan het bouwen van vertrouwen, het creëren van een overlegstructuur met sekswerker en het kort maken van lijntjes met zorg- en hulpverlening.

Mevrouw Chirino (ChristenUnie) vraagt of ook eerlijk naar sekswerkers gecommuniceerd moet worden wat niet kan.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Dan de financiering. Het uitvoeren van de aanbevelingen gaat meer kosten dat de structurele financiering van 600.000 euro voor veiligheid en zorg. Wil de wethouder alvast nadenken over waar de resterende benodigde middelen vandaan kunnen komen? Verder ligt er een wet klaar voor het reguleren van sekswerk. Utrecht zou wellicht als voorbeeld genomen kunnen worden alvorens de wet wordt ingevoerd.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het een continue zoektocht is naar de manier waarop de sekswerkbranche een plek kan krijgen in Utrecht. Het vertrouwen in de overheid is tot het nulpunt gedaald. De ontwikkelingen bij het Zandpad hebben geen fraai beeld laten zien. Het CDA is

overigens niet gelukkig met de kleine opening die nog wordt geboden om wel door te gaan bij het Zandpad. Verder dankt het CDA de commissie Sorgdrager voor het bondige advies. De fractie vindt dat betaalde seks leidt tot een ongelijkwaardige relatie. Dit erkennen leidt meer tot het herstel van vertrouwen.

Mevrouw De Haan (BIJ1) merkt op dat de dienst vaak met wederzijds goedvinden wordt uitgewisseld.

De heer Van Steeg (CDA) wijst erop dat mensenhandel een groot probleem is in deze branche en het gevolg is van betaalde seks. Verder ziet het CDA niet zoveel in het breed gaan experimenteren zoals de commissie Sorgdrager voorstelt. De commissie Sorgdrager kijkt met de ideologie van liberalisering naar de branche. Als geëxperimenteerd wordt is voorzichtigheid geboden. Verder kan het CDA aansluiten bij de fracties die hebben gewezen op de wet Regulering sekswerk. Welke rol kiest het college richting Den Haag en kan ervoor gepleit worden om de wetgeving snel tot stand te brengen? Tot slot begrijpt het CDA het pleidooi voor kleinschaligheid. Hoe kijkt de burgemeester naar het advies van de politie en het OM en naar de relatie tussen het voorstel dat er nu ligt en de handhavingscapaciteit?

Mevrouw Assen (PvdA) brengt in herinnering waarom de commissie Sorgdrager aan het werk is gegaan. Het toenmalige college concludeerde dat dit nodig was nadat het herhaaldelijk niet gelukt was om sekswerkplekken te realiseren. De PvdA vindt dit schadelijk omdat het hierdoor praktisch niet mogelijk is om een legaal beroep uit te oefenen. Dit heeft veel negatieve gevolgen zoals onveiligheid en geschaad vertrouwen. De PvdA onderschrijft alle aanbevelingen van de commissie Sorgdrager, inclusief straatsekswerk, en voelt de verantwoordelijkheid hier zo snel mogelijk werk van te maken. Kan hiervoor een taskforce worden opgezet? Het uitvoeren van de aanbevelingen kost het geld. Het is goed hierop te anticiperen. Tot slot sluit de fractie aan bij de inbrengen van D66 en GroenLinks.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) zegt dat het nu tijd is om het Zandpad te schrappen als ontwikkellocatie voor sekswerk. Hoe kijkt het college terug op de ontwikkelingen rondom het Zandpad? Stadsbelang Utrecht verneemt ook graag hoe het college staat tegenover het advies van de commissie dat grootschalige raamprostitutie niet meer passend is in de huidige tijd. Bewoners en belanghebbenden hebben meermaals aangegeven geen prostitutiezone te wensen op de locatie waar het Nieuwe Zandpad ingetekend was. Hier is wat Stadsbelang Utrecht betreft te weinig mee gedaan. Wil het college bij het opzetten van proeftuinen wel rekening houden met de wensen van bewoners en belanghebbenden? En welke andere mogelijkheden ziet het college om de wensen van buurtbewoners en belanghebbenden mee te nemen in een eventuele ontwikkeling van proeftuinen? Stadsbelang Utrecht hoort graag of er financiële consequenties zitten aan het stoppen met het Zandpad. Kan de wethouder inzicht geven in de grondexploitatie? Tot slot onderstreept Stadsbelang Utrecht het advies van de commissie Sorgdrager wat betreft kleinschalig sekswerk in Utrecht. Sekswerkers dienen zich in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.

De heer Van der Star (PVV) bedankt de commissie Sorgdrager voor het rapport. De PVV is niet tegen sekswerk maar vindt wel dat elk beroep anders is en een andere behandeling behoeft. Het realiseren van kleinschalige locaties steunt de PVV maar deze locaties dienen wel goed bereikbaar te zijn met de auto of iets verder weg te liggen van een woonwijk, centrum of scholen. Sekswerktoerisme en thuiswerken worden hierdoor tegengegaan. De PVV vindt het niet wenselijk om te blijven vast te houden aan ouderwetse raamprostitutie. Het Nieuwe Zandpad dient dan ook geen doorgang te vinden. Vervolgens geeft de PVV aan dat het vertrouwen tussen sekswerkers en de overheid is verdwenen. Hoe wil het college het vertrouwen terugwinnen?

De heer Simsek (DENK) vraagt hoe de PVV kijkt naar het betrekken van bewoners.

De heer Van der Star (PVV) zegt dat participatie op een juiste manier dient plaats te vinden.

De heer Stevens (Student&Starter) zegt dat Student&Starter het tijd vindt om stigma's te doorbreken en een veilige werkomgeving te verschaffen. De fractie sluit aan bij GroenLinks en de PvdA die stellen dat de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager overgenomen dienen te worden en dat snel van start moet worden gegaan. Tegelijkertijd is het vertrouwen van de branche

in de overheid tot het nulpunt gedaald. Hoe heeft het zover kunnen komen en hoe wil het college dit vertrouwen weer terugwinnen? Graag een reactie. Twee derde van de naar schatting 500 sekswerkers werkt nu illegaal thuis zonder toezicht en veiligheid. Door middel van proeftuinen kan op kleine schaal getest worden wat werkt en wat niet werkt. Beleid en experimenten dienen samen met sekswerkers te worden gerealiseerd. Hoe ziet het college het participatieproces voor zich?

De heer Otto (EenUtrecht) geeft aan dat EenUtrecht de conclusies en aanbevelingen onderschrijft van de commissie Sorgdrager. De fractie betreurt het dat dit dossier al zolang sleept.

De voorzitter concludeert dat de beantwoording van burgemeester Dijksma en het college zal plaatsvinden op 19 januari 2023. Hij schorst de vergadering om 12.30 uur.

Gemeente Utrecht

Verslag openbare middag-vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 8 december 2022
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Wanda Walkate (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter mevrouw I. Hornsveld, wethouder mevrouw I. Voortman, de leden mevrouw M. Al-Saqaff (VD), mevrouw B. Chirino (ChristenUnie), mevrouw V. Dada-Anthonij (D66), mevrouw J. Klein Rensink (GroenLinks), de heer J. Otto (EenUtrecht), mevrouw A. Oudejans (Student&Starter), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer I. Simsek (DENK), de heer A. Stam (Volt), mevrouw J. Swinkels (CDA), de commissiegriffier mevrouw W. Kok

Verslag commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging 14
Lijst met toezeggingen.....23

8. Debat raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging

De **voorzitter** heropent de vergadering om 13.30 uur en verwelkomt wethouder Voortman, de raadsleden en de mensen die thuis de vergadering via de webcast volgen. De tijd die in dit debat overblijft, kan worden ingezet voor het debat over sekswerk op 19 januari 2023.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is trots dat de gemeente Utrecht investeert in mensen die langdurig in de bijstand zitten. Hen op weg helpen en begeleiden is niet eenvoudig. De PvdA wil doorgaan met het investeren in mensen en zet daarbij hun welzijn en ontwikkeling voorop. Wat Werkbegeleiding de gemeente heeft geleerd over wat zij nodig hebben, moet de norm worden om te kijken naar mensen die in de bijstand zitten. Zij zijn geen uitkeringstrekkers of werkweigeraars, maar er is vaak sprake van multiproblematiek. Die doelgroep heeft een overheid nodig die werkt vanuit vertrouwen en een helpende hand biedt. Spreekster vraagt of dit op alle facetten voor werk en inkomen wordt doorgevoerd. Haar fractie vraagt of er opnieuw kan worden gekeken naar de arrangementen, want dat past hier niet bij. Wordt dit meegenomen in de nieuw aangekondigde visie? Het is voor haar minder belangrijk om te focussen op de aantallen werkbeweging maar meer op het perspectief bieden.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is benieuwd wat de PvdA bedoelt met het herzien van de arrangementen omdat die niet passen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat er arrangementen zijn van 1 tot en met 4. Het denken in arrangementen past niet meer bij de manier waarop naar bijstandsgerechtigden moet worden gekeken. Dat kan beter op een andere manier gebeuren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt op welke manier dit dan is, want arrangementen bieden toch houvast door te bekijken waar meer of minder werk nodig is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) denkt dat er vanuit het perspectief bieden of ontwikkeling er misschien iets anders uit de bus komt. Nu zijn de arrangementen voor de werkvloer en de mensen op het stadskantoor die bekijken hoeveel steun nodig is op basis van de arrangementenindeling. Haar fractie zou liever maatwerk toepassen en de mens centraal stellen. Dan wordt de indeling anders.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat de arrangementenindeling voor het stadskantoor is maar degenen die werk zoekt, merkt er niet veel van.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil liever niet over mensen praten in de zin van arrangement 1, 2, 3 of 4, omdat de overheid nu op een bepaalde manier naar mensen kijkt en het vertrouwen dat mensen in de overheid mogen hebben.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Raaijmakers moeite heeft met het woord ‘arrangement’ of vindt zij dat de manier van werken, moet veranderen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt dat dit beide van toepassing is. De vraag is of de indeling 1 tot en met 4 past bij wat de gemeente voor deze mensen wil bereiken. De indeling berust toch op de opvatting van de gemeente hoe groot de afstand tot de arbeidsmarkt is, terwijl de fractie heeft geleerd dat het zowel om de afstand tot de arbeidsmarkt gaat maar ook om het welzijn en de ontwikkeling van de doelgroep. Als welzijn voorop wordt gesteld, dan zal de indeling misschien anders worden.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat er dan toch op een bepaalde indeling wordt uitgekomen. Er wordt goed naar gekeken. Als er een andere benaming bij past, ondersteunt zij dat. Zij snapt de noodzaak van een andere indeling niet.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is niet tegen een indeling maar die moet niet alleen gebaseerd zijn op de inschatting van de grootte van de afstand tot de arbeidsmarkt. Zij is benieuwd naar een andere indeling op basis van perspectief en welzijn. De fractie vindt dat er meer aandacht moet komen voor zorg en ondersteuning. Er zal meer aandacht voor werkgevers moeten zijn. De fractie ziet de basisbanen als een uitgelezen kans om in te zetten voor deze doelgroep. De vraag is of die in het nieuwe stuk worden meegenomen.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt waarom er niet mag gesproken worden over het voorbereiden van iemand voor de arbeidsmarkt.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat de actieagenda goed laat zien dat de arbeidsmarkt moet worden klaargemaakt voor deze mensen en niet alleen andersom.

De heer **Otto** (EenUtrecht) vraagt of de basisbanen vanuit de gemeente Utrecht worden gefaciliteerd en aangeboden of is er ook sprake van banen in de markt?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat het plan nog naar de raad komt. Haar fractie vindt dat de overheid hierin een regierol heeft.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat in de eindrapportage Werkbeweging goed kan worden gezien waarom het zo belangrijk is om mensen persoonlijke begeleiding te geven. Dan kan goed worden gezien wat mensen nodig hebben om stappen te zetten. Dat heeft goede resultaten opgeleverd, maar het is misschien nog belangrijker dat mensen er plezier en motivatie van hebben gekregen. De Werkbeweging laat goed zien dat mensen vertrouwen in de overheid hebben en dat dit andersom ook geldt. Het CDA wil dit vasthouden en blijven inzetten op de mensen die het 't hardste nodig hebben. In de evaluatie staat dat er bij mensen in de diverse leefgebieden iets speelt. Dat betekent dat iemand ook vaak bij verschillende afdelingen van de gemeente moet zijn. Dit moet gemakkelijker worden gemaakt, zodat mensen niet het gevoel hebben dat zij bij twintig loketten bij de gemeente moeten zijn. Zij willen liever met één persoon te maken hebben die als aanspreekpunt fungeert. Simpel switchen speelt landelijk. Misschien kan de gemeente het voortouw nemen om dit op een goede manier uit te wisselen. Zij ziet mooie kansen om werk en inkomen met de Wmo te verbinden. Er zijn veel mensen die in deeltijd zijn gaan werken, wat financieel ingewikkeld is. Het kan invloed hebben op inkomsten, toeslagen en uitkeringen. Haar fractie heeft al een aantal keren gevraagd om het bufferbudget en een rekentool om alles inzichtelijker te maken. In de dashboardbrief wordt gewerkt met een fictief bedrag maar dat is anders dan een bufferbudget. Bij een fictief bedrag kan er aan het einde nog een verrekening plaatsvinden. Bij het bufferbudget kan iemand nog iets extra's terugkrijgen maar nooit iets moet bijbetalen. Hierbij moet de gemeente stappen zetten, zodat de gemeente voor de mensen spaart.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt wat het CDA van de wethouder wil vragen. Is dat een extra budget of de ontwikkeling van een tool.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) antwoordt dat er een huishoudboekje is waarin er verrekeningen worden gedaan. Er kan ook voor mensen worden gespaard, indien zij dat willen. Aan het einde van het jaar wordt alles verrekend en weet iemand dat hij maandelijks alles kan uitgeven wat hij binnenkrijgt. Er kan nooit een extra verrekening plaatsvinden. Er moeten vanuit Werkweging dingen worden gezien waartegen mensen aanlopen, bijvoorbeeld belemmeringen als mensen gedeeltelijk gaan werken. Daarop zou de gemeente kunnen inspelen. Er is in deze tijd veel behoefte aan personeel, maar er zijn ook veel bedrijven en organisaties die een afstand hebben tot de potentiële werknemers. Er moeten lessen uit de Werkbeweging worden meegenomen voor het banenplan dat ook in het coalitieakkoord staat. Zij wil graag de toezegging dat de cliëntenraad van Werk en Inkomen hierbij nauw betrokken wordt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat GroenLinks van de nazorg en het doorpakken vindt.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) denkt dat de evaluatie een eerlijk beeld geeft van wat er is geleerd. Zij denkt dat dit goede punten zijn om mee te nemen in het vervolg.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt het belangrijk dat inwoners zoveel mogelijk kunnen meedoen in de maatschappij en dat werken loont. Werkbeweging juicht zij toe, maar zij heeft vragen over bijvoorbeeld het doorpakken en de nazorg. Hoe gaat de wethouder hierin verbetering aanbrengen? De fractie vraagt zich af of het idee van de Koninklijke Horeca Nederland in de vorm van een pilot inzichtelijk kan worden gemaakt, zodat werkgevers hierop makkelijker kunnen aansluiten. De fractie vraagt zich af of videosollicitatie kan helpen voor de doelgroep. Dit kan misschien ook bij de gemeente worden toegepast. Het houdt een nieuwe vorm van presenteren in waarvan mensen die niet taalvaardig zijn gebruik kunnen maken. Is er een beeld van wat nodig is

om meer werkgevers bereid te vinden mee te denken over passende werkplekken voor de doelgroep? Voor welke sectoren worden werkgevers betrokken en worden er initiatieven opgeschaald? Een aantal werkbewegingen die het college voor ogen had, is niet gehaald. Het budget van 5 miljoen euro is wel opgemaakt. Kan de wethouder dit uitleggen? In de actieagenda Werkbeweging gaat het meeste budget naar actielijn 2. Er is meer geld uitgegeven aan persoonlijk contact maar het gaat aan het doel van de agenda voorbij. Kan de wethouder deze keuze toelichten?

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat het persoonlijk contact maakt dat mensen gemotiveerd zijn en dan kan worden gevraagd wat iemand nodig heeft om stappen te zetten in de richting van werk of iets anders. Daarom moet ingezet worden op begeleiders en werkmatchers.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dit onderdeel van actielijn 2. Nu klink het of er goede gesprekken worden gevoerd. Nu lijkt het of Werkbeweging onder een andere actielijn wordt vervat en daarnaar gekeken wordt. Het lijkt op twee losse dingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (PvdA) vindt de persoonlijke aandacht mooi, waarbij gevraagd kan worden wat iemand nodig heeft en wat daaraan kan worden gedaan. Dat kost soms even tijd, want mensen moeten ook weer vertrouwen krijgen in zichzelf en de overheid. Zij ziet de tegenstelling niet die de ChristenUnie schetst.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt dat er gesprekken worden gevoerd en dat mensen naar een opleiding worden gestuurd. De zorg om mensen naar werk te begeleiden ontbreekt nog. Daarop moet meer ingezet worden. Het doel van de actieagenda Werkbeweging is werk.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) zegt dat de persoonlijke aandacht een stap richting werk is. Werk hoeft niet het einddoel te zijn. Er kunnen stappen worden gezet naar zelfontwikkeling en een plek die bij iemand past. Het kan vrijwilligerswerk zijn, mantelzorg of een opleiding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is het eens met het feit dat betaald werk niet het enige doel is. Vrijwilligerswerk en parttime werk kan ook. Een opleiding ziet zij als een stap richting werk.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat deze werkagenda heeft laten zien dat meer begeleiding en nazorg nodig zijn om mensen de beweging naar werk te laten maken. Het budget laat geen betere nazorg en meer werkbewegingen toe. Wat vindt de VVD belangrijker?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat afspraken over het budget en aantallen mensen die werk hebben gevonden, gestand moeten worden gedaan.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat de doelgroep meer nodig heeft dan van tevoren was gedacht.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dat niet alles fantastisch is. Er mag kritisch over het project worden gesproken. Als er voor 5 miljoen euro geen 2000 werkbewegingen zijn gehaald, dan mogen er afspraken worden gemaakt om die aantallen wel te halen. Als de doelgroep lastiger blijkt te zijn, dan wil zij een betere budgettering en een andere schatting van aantallen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) constateert dat de VVD voor betere nazorg is maar niet verder met ideeën komt over het belang van het halen van de aantallen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) kan bedenken dat er aan het een onderdeel wat minder wordt gedaan en aan het andere deel wat meer. Zij vindt nazorg belangrijk. Persoonlijke aandacht hoort hierbij.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vindt dat de VVD denkt dat alles maakbaar is. Is Werkbeweging ook niet succesvol is geweest indien mensen op weg zijn geholpen en de aantallen niet zijn gehaald die de VVD voor ogen heeft?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt niet dat de actieagenda heeft gefaald. Zij wil de essentie van de actieagenda ondersteunen. Er moeten kritische noten worden gekraakt over het nakomen van gemaakte afspraken. Er moet worden bekeken wat er anders kan. Als er 2000 arbeidsplaatsen zijn voorzien en er wordt uitgekomen op 738 plaatsen dan moet besproken worden wat er dan moet gebeuren.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of het realistisch is om je blind te staren op de aantallen, daarop kritisch te zijn en te zeggen dat het niet gelukt is.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt 738 plaatsen mooi. Zij vraagt hoe er meer plaatsen gerealiseerd kunnen worden in de toekomst. Zij maakt zich zorgen over nazorg. Daarom vindt zij dat het einddoel moet zijn om te proberen mensen aan het werk te krijgen of het vrijwilligerswerk of betaald werk is. Onderwijs is niet het einddoel, want dat is nog altijd een middel. Zij vraagt of de wethouder de verdeling van het budget kan toelichten. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de doelgroep die aan het werk kan ook betrokken wordt? Hoe wordt er in het vervolg beter begroot?

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is benieuwd hoe ervoor kan worden gezorgd dat in een minder overspannen arbeidsmarkt er genoeg mensen een plek kan worden geboden. Nu moet niet de druk worden gevoeld om door urgentie te veel uren te maken. Duurzaam werken is belangrijker dan veel werken. De lat is hoog gelegd en zo lang er geen negatieve gevolgen hiervan zijn voor mensen is dit in orde. Voor mensen met een combinatie van problemen was de stap richting werk nog niet mogelijk. Dit gold voor een grotere groep dan was verwacht. Wat is de vervolgaanpak hiervoor?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt wie de druk veroorzaakt, zodat mensen zich genoodzaakt voelen om meer uren te werken dan zij misschien aankunnen of zouden willen werken.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat in een commissie naar voren kwam dat werkgevers mensen vragen meer uren te werken omdat zij mensen nodig hebben. Het is belangrijk mensen tegen zichzelf te beschermen en aan te geven dat zij met een reden parttime werken en niet fulltime kunnen werken.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt of het CDA er geen vertrouwen in heeft dat werkgevers in het belang van hun medewerkers kijken wat een gezonde werk-privébalans is en hoeveel uren een medewerker het beste kan maken in een week, omdat dit in ieders belang is.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt niet dat er een negatieve intentie achter zit. Werkgevers houden het belang van hun medewerkers in het oog. Omdat het hier over een kwetsbare groep gaat, is het goed om het aan te stippen en mensen daarin te begeleiden.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt in hoeverre de begeleiding vanuit de overheid komt.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) denkt dat het goed is om dit mee te nemen omdat het een programma van de overheid is.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vindt dat elke werkbeweging meer inhoudt dan het vinden van een baan of het krijgen van taalonderwijs. Het gaat erom dat mensen op een waardevolle manier kunnen bijdragen en niet langer aan de zijlijn staan. Het geeft hun toekomstperspectief. Kan de wethouder aangeven hoe de ervaringen en de lessen uit de agenda Werkbeweging worden

toegepast om deze inwoners aan een passende baan te helpen? Wat zijn de successen in de aanpak geweest en wat is de mogelijke rol van het personeelstekort hierbij? Kan de wethouder aangeven hoe duurzaam de effecten van de agenda Werkbeweging zijn geweest? Zijn de mensen blijvend aan het werk of zijn er situaties waarbij de mensen in de bijstand zijn teruggevallen? Mensen uit de bijstand die zich in de richting van werk bewegen, vallen terug in hun inkomen. Ziet de wethouder mogelijkheden om een dergelijke terugval in inkomen op te vangen, zodat deze inwoners minder onzekerheid ervaren bij de overgang en de kans kleiner wordt dat zij op termijn terugvallen? Kan de wetgever aangeven hoe zij naar de banen van de toekomst kijkt? Misschien kan deze groep baat hebben bij het voorbereiden op deze toekomstige banen. D66 herkent een mooi startpunt om meer inwoners naar werk te bewegen. D66 kijkt uit naar de manier waarop de lessen uit de agenda Werkbeweging worden toegepast in de komende jaren. Door maatwerk en creatieve oplossingen zullen steeds meer inwoners hun weg vinden naar voor hen passend werk en zekerheid in hun bestaan.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) wil toevoegen dat er in de vorige werkagenda veel persoonlijke aandacht en focus was op persoonlijke ontwikkeling van de werkzoekende. Een grote groep werkzoekende kampt met financiële en mentale en/of gezondheidsproblemen waardoor een stap richting werk niet meteen mogelijk is. Dit onderstreept het belang van de mensgerichte aanpak. Haar fractie is blij dat de focus op persoonlijke aandacht en persoonlijke ontwikkeling wordt voortgezet. Zij vindt dat iedereen die binnen een organisatie werkervaring opdoet daarvoor een eerlijke vergoeding moet krijgen. De fractie wil de wethouder vragen om in de komende werkagenda ervoor zorg te dragen dat de leer-werkplekken gepaard zullen gaan met een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraag wat mevrouw Oudejans verstaat onder een eerlijke vergoeding.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) vindt dat werk moet lonen. Over een eerlijke vergoeding kan in samenspraak met de werkgever worden gesproken. Een minimumloon kan ook worden afgesproken.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wie bepaalt of de vergoeding eerlijk is.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) antwoordt dat de Arbeidsinspectie een duidelijke regeling heeft over eerlijke vergoedingen.

Mevrouw **Klein Rensink** (GroenLinks) vraagt of mevrouw Oudejans nog meer regels voor een leer-werktraject wil hebben dan al zijn vastgesteld.

Mevrouw **Oudejans** (Student&Starter) zit niet diep in de materie omdat zij dit debat vanmorgen van een collega heeft overgenomen. Haar fractie wil er graag met GroenLinks over verder praten.

De heer **Simsek** (DENK) kan zich aansluiten bij het punt van mevrouw Oudejans over de vergoeding van leer-werkplekken.

De heer **Stam** (Volt) steunt de benadering van het college en denkt dat de coalitie en het college Volt aan hun zijde zal vinden, nu er sprake is van een dergelijke mensgerichte benadering. Is er inzicht in de financiële voordelen van het programma? Hiermee kan misschien bespaard worden in uitgaven voor uitkeringen of zorg. Zijn er voor de jobcoaches voldoende mogelijkheden voor scholing en het leren van collega's? Leert de gemeente ook van andere steden bij de uitvoering van dit programma? Hoe wordt de raad betrokken bij het vormgeven van de afdeling Werk en Inkomen?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vindt het goed dat er extra wordt ingezet om deze mensen te bereiken en extra aandacht te geven. De resultaten zijn mager. Veel wordt toegeschreven aan corona. Op

welke ervaringen wordt gedoeld bij de constatering dat de wereld niet zo maakbaar is als soms wordt verondersteld. Wat betekent dit voor het vervolg? Waarom worden de ervaringen en de getrokken lessen niet concreet gemaakt? Het CDA mist ook de financiële verantwoording. De fractie verwachtte dat niet alle middelen gebruikt zouden worden, gezien corona. Er gebeuren goede dingen samen met werkgevers, de werkzoekende en de overheid. Wat voegt de gemeente daaraan toe? Waarom wordt niet beschreven welke initiatieven zijn genomen en tot welke resultaten dat heeft geleid? Open hiring wordt beperkt genoemd. Kan de wethouder hierover iets meer vertellen? Het doel van het CDA is om mensen aan betaald werk of vrijwilligerswerk te helpen. Daarvoor moeten concrete doelstellingen geformuleerd blijven worden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt waarom het CDA de resultaten van deze agenda mager vindt.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vraagt of de wethouder kan verklaren dat er 60% minder werkbeweging is gerealiseerd. Dat is vervelend want de gemeente wil dat mensen aan het werk gaan en een waardig bestaan krijgen. Wat kan de gemeente nog meer doen om de werkbeweging wel te laten slagen? Met het behaalde resultaat kan de PvdA toch niet tevreden zijn?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zegt dat het welbevinden van deze mensen is verbeterd. Het is belangrijk voor deze mensen dat zij deze stappen hebben kunnen zetten. Wat is daar mager aan?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) merkt op dat het hier gaat om mensen naar werk te begeleiden. Dat is voor een groot deel niet gelukt. Als mensen niet aan het werk kunnen komen, terwijl er een krappe arbeidsmarkt is, dan gaat er iets niet goed.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) brengt in het midden dat er hier sprake is van een ideologisch verschil, namelijk mensen in een hokje indelen in tegenstelling tot de PvdA die een integrale benadering vraagt. Door Werkbeweging is een link gelegd met eenzaamheid, zorg en mentaal welbevinden van de doelgroep. Het college maakt voor deze onderwerpen aparte plannen. De winst is hier dat er samenhang wordt gezien. Dit inzicht kan niet mager worden genoemd.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) valt het op dat de PvdA constateringen doet en conclusies trekt naar aanleiding van haar interruptie die niet terecht zijn. Het CDA zet zich ook in voor het tegengaan van eenzaamheid. Ook zet het CDA zich in voor de sociale cohesie in een wijk. De raad dient wel een serieuze taak te vervullen op het gebied van Werk en Inkomen. Mensen worden nu tekortgedaan die willen werken en aan het zoeken zijn hoe zij dat kunnen doen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zegt dat mensen een waardig leven kunnen bieden en ze daarbij helpen ook opgeld doet, indien zij niet werken. Is het CDA het daarmee eens?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) antwoordt dat beide partijen hetzelfde christendemocratisch mensbeeld en wereldbeeld hebben. Dat zegt dat iemand ook een waardevol mens is als die niet werkt. Een mens kan een bijdrage leveren in deze wereld, ook naast betaald werk. De integrale benadering steunt zij ook.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is blij met dat antwoord, maar het CDA versmalt de doelstelling naar werk, terwijl een opleiding of dagbesteding iets kan zijn voor mensen waar zij voldoening uit kunnen halen. Zijn dat geen onderdelen van die doelstelling?

Mevrouw **Swinkels** (CDA) vindt dat ook maar er moeten oplossingen worden gevonden om mensen aan de samenleving te laten meedoen, onder andere door betaald werk.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Swinkels ook denkt dat voor sommige mensen werk niet het doel is, omdat zij daar niet aankomen en dat dit ook goed is.

Mevrouw **Swinkels** (CDA) zegt dat het mooi is als mensen andere keuzes kunnen maken.
De heer **Otto** (EenUtrecht) vindt dat er in de evaluatie veel algemeenheden en wollig taalgebruik staan. Aan welke aanpassingen in de vacatures moet worden gedacht, anders dan aanpassing van werktijden, kinderopvang en vakanties? Over welke vacatures gaat het? Bij welke werkgevers zijn deze vacatures passend gemaakt? Waren dat ook werkgevers in de reguliere arbeidsmarkt? Zo ja, welke werkgevers zijn dat dan? Wat zijn de kleinschalige nieuwe initiatieven? Wat maakt deze initiatieven zo waardevol? Hoe worden deze initiatieven opgeschaald en naar welke sectoren? Deze evaluatie roept meer vragen op dan zij beantwoordt. Hoeveel heeft het programma Werkbeweging tot nu toe gekost? Hoeveel bedragen de kosten in de komende jaren? Is de wethouder het met zijn fractie eens dat deze evaluatie concreter kan en veel vragen onbeantwoord laat?

Wethouder **Voortman** is blij dat dit onderwerp is geagendeerd om het debat in brede zin te kunnen voeren. Bij Werkbeweging ging het om een beweging naar werk te kunnen maken. Beweging naar werk hoeft niet in te houden dat mensen meteen aan het werk komen maar dat zij een beweging naar duurzaam werken kunnen maken. De gemeente had een hoge ambitie die niet is gehaald. Met de doelgroep die al langere tijd een afstand tot de arbeidsmarkt had, was meer aan de hand. Dat vergde ook meer begeleiding van de werkmatchers en de werkgeversadviseurs. Dat kost menskracht, tijd en geld. Vertrouwen en een helpende hand bieden, worden op alle facetten van werk en inkomen doorgevoerd. In de doorontwikkeling van de dienstverlening zijn dat belangrijke uitgangspunten. In het tweede kwartaal van 2023 komt zij terug met de kijk op de ontwikkeling van de dienstverlening. In het Rekenkameronderzoek werd kritisch gereageerd op arrangementen. Zij deelt de opmerkingen van de PvdA hierover. Zij wil het gesprek met de inwoner aangaan over hun mogelijkheden en welke doelen zij kunnen bereiken. De arrangementen zijn een middel voor de organisatie. Ze zijn ook niet zo statisch als ze soms lijken. Nagedacht moet worden over het centraal stellen van de inwoner en het benodigde inzicht geven aan de raad. Zij denkt aan het bekijken van ontwikkeldoelen en de fase waarin mensen zitten. Zij zal geen arrangementen schrappen zonder dat dit met de raad is besproken. Door samen met inwoners te kijken naar een inwonerplan wil zij ook kijken naar andere leefgebieden en de belemmeringen die daar eventueel optreden. Mensen met schulden en gezondheidsproblemen ondervinden belemmeringen om aan werk te komen. Werkmatchers hebben niet van alles verstand. Die zullen collega’s en ook mensen van buiten de gemeente moeten inschakelen. In samenspraak met MO is er ook veel aandacht om de dienstverlening nog meer op elkaar af te stemmen, zodat mensen niet meer naar een aantal loketten hoeven te gaan. Gedacht kan worden aan samenwerken met onder andere buurtteams binnen de werkwinkels. De 3e actielijn is een onderwerp waaraan veel aandacht zal worden besteed. In het eerste kwartaal van 2023 komt het college met een plan Inclusieve arbeidsmarkt, waarin aandacht voor werkgevers wordt opgenomen. Basisbanen vindt het college ook belangrijk. Het plan daarvoor komt in het eerste kwartaal naar de commissie toe. Werkbeweging is arrangement 3, voor mensen die langere tijd geen werk hebben maar waarvoor nog perspectief op werk is. Arrangement 4 is voor mensen die het meest van de arbeidsmarkt af staan. Voor hen is werk niet het directe perspectief. Dat is de doelgroep waarvoor zij de basisbanen op het oog heeft. De gemeente moet meer investeren in mensen die verder van de arbeidsmarkt verwijderd zijn. Samen met een ASU-werkgroep is de gemeente gestart om met simpel switch aan de slag te gaan. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte houden, want dit is iets waarin zijzelf veel ziet. Het bufferbudget inzetten, is een mooie aanvulling op wat de gemeente al doet met het huishoudboekje en de verrekeningen. Het Ministerie van Sociale Zaken is daarmee bezig. De gemeente is daar nauw bij betrokken. Er zijn extra middelen nodig om dit te realiseren. Daarom wil zij het proces met het ministerie afwachten. In een dashboardbrief zal zij hierop terugkomen. Daarvan zal zij de commissie op de hoogte houden, want zij denkt dat daar kansen liggen. Belemmeringen bij het parttime werken zijn

onzekerheid over inkomen, toeslagen en kinderopvang. Daarop gaat de gemeente inspelen door goede voorlichting en samenwerking met de Geldzaak aan te gaan. Om geldzorgen bespreekbaar te maken, zal samenwerking met maatschappelijke organisaties worden gezocht. Via de dashboardbrief zal zij de commissie op de hoogte houden. Een rekentool kan hierbij ondersteunend zijn. Het college had hierin graag verder willen zijn, maar intussen hebben de energiecrisis en de koopkrachtcrisis voorrang gekregen. De voorlichting is belangrijk, zodat mensen weten waar zij aan toe zijn. De banen moeten voor mensen passend gemaakt worden in plaats van dat het andersom gebeurt. Het college wil graag werkgevers verbinden met opleidingsinstituten, taalscholen en zorgorganisaties en het wil daarvoor laagdrempelige ontmoetingen creëren. Het cliëntenplatform zal bij de verdere uitwerking worden betrokken. In actielijn 2 is gekeken om werk passend te maken voor de doelgroep. Er zal worden doorgegaan met het in beeld brengen van de skills. Werkgevers kunnen altijd videosollicitaties als middel inzetten. Binnen Werkwinkel wordt ervoor gezorgd dat werkgevers en werknemers elkaar fysiek ontmoeten. Voor verschillende functies binnen de gemeente hoeft er geen brief meer geschreven te worden. Bij het huisvuil ophalen worden mensen aangenomen die het werk kunnen leren en een opleiding kunnen volgen. Die mensen hoeven geen sollicitatiebrief te schrijven. Zij zal collega Streefland vragen of hierover nog meer te vertellen is. De gemeente laat meer werkgevers meedenken over het passend maken van werk. Werkgeversservicepunt heeft een groot netwerk van werkgevers, waaronder ook sociale ondernemers. De gemeente is ook partner van de inclusiecoalitie, waarin kennis wordt gedeeld. Daar wordt ook gezamenlijk gewerkt aan talentontwikkeling en het passend maken van werk. Ook tijdens Werkbeweging waren er verschillende keren sessies met werkgevers over hun suggesties en hoe zij vinden dat het gaat. Binnen alle sectoren wordt aan werkgevers gevraagd om mee te denken om passende banen te creëren voor de doelgroep. Het is wel belangrijk dat het duurzaam werk is. Een werkgever kan wel denken dat er nu veel mensen nodig zijn, maar als die over een halfjaar niet meer nodig zijn, dan weet zij wie het eerst bij de gemeente aan komt kloppen. Dat zijn de mensen die het laatst met veel moeite zijn binnengekomen en die weer negatieve ervaringen te verwerken krijgen. De energie wordt ingezet op wat werkt. De sectoren die nog niet naar de gemeente zijn toegekomen om mee te delen dat zij mensen nodig hebben, zijn nog niet met het meedenken over het creëren van banen betrokken. Er kunnen ook sectoren zijn die geen werk hebben voor deze specifieke doelgroep. De IT-bedrijven hebben vaak hooggeschoolde medewerkers nodig. Die werkgevers komen ook niet naar de gemeente om mensen in dienst te nemen die langere tijd werkzoekend zijn en een geëigende opleiding missen. Ook de financiële sector heeft geen werk voor deze doelgroep. Als dit punt volgende keer op de agenda staat, dan zal zij inzicht geven over de sectoren die in de doelgroep geïnteresseerd zijn. Het budget is grotendeels aan medewerkers besteed om mensen te begeleiden. Dat was van tevoren het doel. In de actieagenda Werkbeweging die door de raad is vastgesteld, staat wat per actielijn zou worden uitgegeven. Actielijn 1, persoonlijke aandacht en persoonlijke dienstverlening, was de grootste actielijn. Daaraan is het meeste geld besteed. Werkmatchers hebben tijdelijk geholpen bij de aanvragen voor TOZO en TONK. Het is een goede keuze geweest om aandacht te besteden aan persoonlijk contact. Om de doelgroep aan het werk te helpen, moesten de medewerkers hen eerst leren kennen en ondersteunen om hen in beweging te laten komen. Ook werden problemen op andere leefgebieden aangepakt. Het inzetten van middelen voor werkmatches blijft nodig. De samenwerking met werkgevers vanuit het werkgeversservicepunt speelt een belangrijke rol om zoveel mogelijk plaatsen voor de doelgroep te realiseren. Er komt nieuwe wetgeving voor bijverdienen aan. De periode daarvoor kan verlengd worden. Parttime werken, kan langdurig zijn maar dan is het niet altijd financieel lonend. Parttime werken, is waardevol omdat dit heel veel doet voor het welzijn van mensen, ook al zijn ze nog aangewezen op een uitkering. Er wordt altijd gekeken naar de situatie waarin iemand zich bevindt en wat hij op grond daarvan wil en kan. Zij is blij als iemand met parttime werken tevreden is en op die manier ook een bijdrage kan leveren. Geleerde lessen worden toegepast onder andere door het passend maken van werk voor werkzoekenden, leer-werktrajecten, het verbinden van werkgevers met andere partijen. Werkgevers staan meer open om werk passend te maken. Corona en de nijpende tekorten

hebben het succes ook belemmerd. Daarom was het moeilijk om begeleiding te bieden. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de mensen die aan het werk gaan duurzaam uitstroomt. Dat betekent dat zij binnen drie jaar niet terugkomen. De redenen van terugkeer van de overige 20% zijn divers. De doelgroep in arrangement 3 is door de gemeente bijgehouden. In de volgende dashboardbrief komt zij terug op een schriftelijke bron van de cijfers over de doelgroep. Een deel van de mensen die aan het werk gaat, krijgt te maken met een armoedeval. De gemeente kan dat niet voorkomen, maar zij kan de mensen wel goed informeren over waarop zij recht hebben. Daarmee kan zij de onzekerheden wegnemen die de impact verzachten. Zij zegt toe dat zij in de dashboardbrief terugkomt op het rekening houden met veranderingen in levens van mensen en de daarbij behorende financiële situatie. Veel toekomstige banen hebben vrij hoge functie-eisen die moeilijk passend te maken zijn. Als banen passend te maken zijn, dan wordt op opleiding, certificering en praktijkleren ingezet. Daarbij moet worden gedacht aan de leer-werktrajecten in de zorg, de bouw en de techniek. De gemeente zet in op werkervaringsplekken die helpend kunnen zijn in het zetten van stappen op de arbeidsmarkt. Ze doen maximaal zes maanden werkervaring op met behoud van uitkering. Het gaat daarbij om additionele werkzaamheden, want de gemeente is alert op verdringing. De gemeente heeft geen kosten-batenanalyse uitgevoerd. Baten houden het voorkomen van opstapeling van schulden of andere problemen in. Bij MBKA moeten veel aannames worden gedaan over kosten die bespaard zijn. Dat kan gaan over het aantal mensen dat minder zorgkosten heeft. Dat zal ook niet eenduidig zijn, want door Werkbeweging is er ook meer hulpverlening ingezet. Binnen Werkbeweging is er veel ingezet op scholing. Zij denkt dat dit heel belangrijk is en daarom wil zij daarin blijven investeren. In het tweede kwartaal komt er een voorstel naar de raad over de dienstverlening van Werk en Inkomen. Daarin worden de lessen van Werkbeweging meegenomen. De gemeente wist al dat de wereld niet zo maakbaar is maar zij is er gedurende het traject van Werkbeweging nog meer van doordrongen. De gemeente heeft contracten gesloten met partners en er zijn gesprekken met werkgevers, taalscholen en uitzendbureaus gevoerd. Die rol van de gemeente is in de rapportage beschreven. Open hiring is een waardevolle aanvulling op de bestaande werkinstrumenten. Daarop zal de gemeente blijven inzetten. De extra aanpassingen bestaan uit andere inrichting van het werk en extra begeleiding op de werkvloer. Het kan ook gaan om het aanpassen van de werkomgeving en de werktijden. De doelgroep werkt of leert in het mkb en bij grote werkgevers. De kleinschalige initiatieven zijn bijvoorbeeld werk- en taaltrajecten. Die zijn binnen Werkbeweging gestart in pilots. Met de geleerde lessen en goede resultaten is er opgeschaald naar meer werkgevers. De gemeente zal een gesprek met Horeca Nederland aangaan naar aanleiding van de vraag van mevrouw Al-Saqaff van de VVD. Het is daarbij wel belangrijk dat het om duurzaam werk gaat. Spreekster vindt dat de kosten tegen de baten opwegen. Werkbeweging heeft de mensen veel gebracht, namelijk meer perspectief, ondersteuning bij hulpverlening en dagritme. Het alternatief is dat mensen zich niet gehoord voelen en dat zij zich verder isoleren. Dan is er geen zicht op de problematiek van mensen. De gemeente heeft gepoogd om de evaluatie zo volledig mogelijk op te stellen. Het programma heeft 5 miljoen euro gekost voor tweeënhalf jaar. In het coalitieakkoord zijn middelen voor werkmatches en bedrijfsadviseurs structureel gemaakt ten bedrage van 1,5 miljoen euro per jaar. Zij komt nog met een ondernemingsplan van UW, het gemeentelijk sociaal werkbedrijf. Dat wordt binnenkort naar de commissie gestuurd. De raadsbrief Basisbanen komt in het eerste kwartaal van 2023 naar de commissie toe. In het tweede kwartaal komt er een breed pakket met onder andere de werkwijze, hoofddoelen en dienstverlening aan werkzoekenden in de verordening in het kader van breed offensief. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen. Er komt ook een plan van aanpak aanvullende dienstverlening deeltijdwerk. Het rijtje met voornemens zal schriftelijk naar de commissie worden gestuurd.

5 Lijst met toezeggingen

Debat Raadsbrief Eindrapportage Werkbeweging

Toezeggingen:

1) In Q1 2023 stuurt het college vanuit verschillende portefeuilles het plan Inclusieve arbeidsmarkt naar de raad.
2) In Q2 2023 komt het raadsvoorstel Verordening in het kader van het breed offensief naar de raad.
3) De raadsbrief basisbanen komt in Q1 2023.
4) Het plan van aanpak aanvullende dienstverlening aan werkzoekende komt in Q2 2023. De uitstroompremie wordt hierin meegenomen.
   (bestaande toezegging die eerder stond voor Q1 2023).
5) Het UW ondernemersplan komt in Q4 2022 (bestaande toezegging 20/T363 met datum 1 kwartaal opgeschoven)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(14/722) 22/T449	Vragenuur 24-11-22	Vragen van mevrouw Stylianou (D66), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Duitscher, (EenUtrecht), de heer Maas (Volt), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Nolten (Bij1) en de heer Stevens, (Student & Starter) inzake Medicinale wietteelt naar Tilburgs voorbeeld	Drugs	Wethouder Eerenberg zal de raad in het eerste kwartaal van 2023 informeren over de duiding die het college geeft over de Tilburgse aanpak van medicinale wietteelt, waarin de burgemeester eenieder die op doktersvoorschrift wiet gebruikt een brief verstrekt met als inhoud dat de teelt van wiet voor eigen verbruik met toestemming gebeurt.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(476/722) 21/M495	Raad 23-12-21	Nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden': tegengaan van de ontwrichtende effecten van drugsgerelateerde criminaliteit	Drugs	M495 Lobby voor een progressiever, realistischer drugsbeleid	01-07-22 *(stand van zaken) wederom vertraagd, streven is om in Q2 2023 een reactie te geven.*
(125/722) 22/T342	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M359 Goede afspraken flitsbezorging	29-12-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(152/722) 22/M304	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Economische Zaken	M304 Houd Tonk middelen beschikbaar voor ondernemers	10-02-23 *(stand van zaken) In Q1 2023 zal de raad worden geinformeerd over de besteding van deze middelen.*
(269/722) 22/T220	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman komt eind 2022 terug op de mogelijkheden om regels verder te verminderen en ook in relatie tot blurring.	23-12-22 *(stand van zaken) Deze toezegging zal worden meegenomen in de raadsbrief over terrassen in Q1 2023. In deze brief worden de moties en toezeggingen (gedaan in Raad 15-09-2022) over terrassen gebundeld beantwoord. Het onderwerp blurring past hierbij en zal daarom in deze brief worden meegenomen.*
(270/722) 22/T219	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Economische Zaken	Wethouder Schilderman informeert de raad in Q4 2023 met een verder uitgewerkt plan over uitwerking en concretisering van het economisch beleid, welke middelen daarvoor worden ingezet en hoe we daarmee bijdragen aan de doelen. In de programmabegroting 2023 zit al vast een doorkijk hiernaar.	23-12-22 *(stand van zaken) Op 5 juli 2022 is in de brief 'Plan van Aanpak n.a.v. advies Rekenkamer 'De Balans Opmaken'' (kenmerk 9524828) aangekondigd dat de 'Actieagenda Utrechtse Economie' (dat wordt feitelijk bedoeld met deze toezegging) in april 2023 naar de raad wordt verstuurd.*
(292/722) 22/T199	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M242 Tijdelijke terrassen structureel mogelijk	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(293/722) 22/T198	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M241 Specifieke handhavingsdossiers	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(294/722) 22/M240	Raad 15-09-22	Raadsbrief Evaluatie tijdelijke terrassen 2021 en technische wijzigingen beleidsregel terrassen	Economische Zaken	M240 Delen van terrasruimte	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(295/722) 22/M238	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M238 Geen darkstores, maar Art-stores	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(296/722) 22/M237	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M237 Terugdringen overlast flitsbezorgers in de avonduren	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(297/722) 22/M236	Raad 15-09-22	Debat Raadsbrief Update flitsbezorgers en Beantwoording van schriftelijke vragen 2022-38 en 2022-39 over de (opkomst van) flitsbezorg-diensten	Economische Zaken	M236 Afspraken met flitsbezorgers	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(565/722) 21/T322	cie. S&R 01-07-21	Raadsbrief Utrecht Marketing	Economische Zaken	De wethouder zegt toe om in 2023 de opdracht met UM te evalueren en die te bespreken met de raad (Q1 2024).	29-03-24 *(antwoord niet aangegeven)*
(567/722) 21/T313	cie. M&S 23-06-21	VJN 2021	Economische Zaken	De wethouder komt eind 2022 met een evaluatie van de buurtconciërge richting de raad en neemt in deze brief ook een quick scan mee van de uitkomsten van de aanpak van de kwetsbare winkelgebieden en of deze verbreed moet worden.	30-12-22 Afgedaan met brief 'Evaluatie Buurtconciërges en Winkelgebieden' verstuurd aan de raad op 06-12-2022 met kenmerk 10689485.
(658/722) 20/T459	cie. S&R 18-11-20	Programmabegroting 2021	Economische Zaken	De wethouder zegt toe dat hij in Q2 2021 via een raadsbrief de raad informeert over de uitwerking KPI over de maatschappelijke meerwaarde	30-12-22 *(stand van zaken) Aanvullend op de update van 11-10... Het jaarplan 2023 delen we in Q1 2023 (januari is streven).*
(659/722) 20/T409	cie. S&R 12-11-20	Raadsvoorstel Voortzetting Wijkontwikkelmaatschappij Noordwest en collegevoorstel Intentieovereenkomst	Economische Zaken	De wethouder zegt toe een evaluatie over 5 jaar (ook van het instrument wom) uit voeren en op te nemen in het (aangepaste en met de raad gedeelde) bedrijfsplan (met de nieuwe partners).	28-11-25 *(antwoord niet aangegeven)*
(271/722) 22/T218	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Evenementen	Wethouder Oosters informeert in Q4 2022 de raad over het vervolgproces van festivallocaties. Ze geeft hierin een update van het tijdspad en proces van locatieprofielen.	23-12-22 *(stand van zaken) Afgedaan met de brief 'Beantwoording toezegging locaties voor evenementen en inzet TONK-middelen' verstuurd aan de raad op 7 dec jl. met kenmerk 10701584.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(359/722) 22/T135	Vragenuur 19-05-22	Vragen van de heer Peters (D66), mevrouw Van den Brink (Student & Starter), de heer Chirino, (ChristenUnie), de heer Talhaoui (PvdA), de heer Bosch (PVV), de heer Wiegant (SP), mevrouw Fattal (GroenLinks), de heer Otte (EenUtrecht), mevrouw Mathoera (Stadsbelang Utrecht), mevrouw Bode (Volt) en mevrouw Oul Fakir (BIJ1) inzake Publieke festivals toegankelijk voor iedereen.	Evenementen	Burgemeester Dijksma zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2022 per raadsbrief informeren over de stand van zaken rond de uitvoering van motie 111 uit 2019, over de eis om grote festivals in de gemeente gratis water aan de bezoekers te laten bieden, en beantwoord in die brief de vraag hoe deze wens van de raad zich verhoudt tot de ervaringen op het bevrijdingsfestival	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(629/722) 21/M51	Raad 25-03-21	raadsvoorstel Aanvullende bijdrage La Vuelta Holanda	EZ: Vuelta	M51 Geen extra bijdrage naar Vuelta	01-05-22 *(stand van zaken) Het streven is om de eindevaluatie La Vuelta in Q1 2023 op te leveren.*
(497/722) 21/T504	OWE 04-11-21	5. Raadsbrief Plan van aanpak tegen stagediscriminatie mbo-studenten	Middelbaar Beroepsonderwijs	De wethouder gaat in het plan van aanpak Stagediscriminatie (Q1 2022) o.m. in op de manier hoe we eerlijke instroom het beste kunnen organiseren.	31-03-23 beantwoord met brief 8851327/2022 van 6 december 2022
(13/722) 22/T450	Vragenuur 24-11-22	Vragen van mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Assen (PvdA), de heer Stam (Volt), mevrouw Vermeulen (GroenLinks) en de heer Van Bergen (ChristenUnie) inzake "Steeds meer stress onder scholieren".	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal de raad in het eerste kwartaal van 2023 informeren hoe over de benutting van de subsidie "Herstel en veerkracht Utrechtse jeugd"	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(25/722) 22/T442	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	De wethouder merkt op dat de commissie meer inzicht wil en organiseert een gesprek met de afdeling Leerlingenvervoer over vragen als welke kinderen vallen buiten de regeling als we de Amsterdamse verordening zouden toepassen in Utrecht. Hieruit volgen aantal knoppen waaraan je zou kunnen draaien. Hierover volgt voor de zomer 2023 een brief	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(26/722) 22/T441	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	De wethouder nodigt de raad uit voor een rondetafelgesprek met ouders en andere betrokkenen (zo mogelijk in Q1) en stuurt de uitkomsten voor de zomer 2023 in een brief naar de raad.	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(27/722) 22/T440	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	Wethouder Eerenberg: Na de zomer 2023 komt er een brief met een verbeterplan voor de lange termijn.	01-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(28/722) 22/T439	OWE 17-11-22	Debat Leerlingenvervoer	Onderwijs	Wethouder Eerenberg: In januari 2023 ontvangt de raad een brief met een plan van aanpak voor de korte termijn (waaronder hoe we inmiddels staan met de 8 punten)	31-01-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(41/722) 22/T426	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q2 2023 komt het college terug op de uitkomst van het gesprek met de hogeschool over signalen van studenten over de lerarenopleiding Nederlands.	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(42/722) 22/T425	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q2 2023 komt het college terug op de uitkomsten van gesprekken met hbo en wo over stagediscriminatie	30-06-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(43/722) 22/T424	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Onderwijs	Q1 2023 komt de evaluatie Utrecht Leert!	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(115/722) 22/T354	OWE 29-09-22	8, Beantwoording SV 2022, nr. 110 over Loten voor de middelbare school, vooral voor Vmbo-leerlingen	Onderwijs	de wethouder zegt toe samen met scholen een nieuw onderzoek naar het loten voor de middelbare school te doen. Hierin wordt evaluatie van het Amsterdamse systeem meegenomen, net als hoe het Utrechtse systeem te verbeteren is. Het college informeert de raad eind Q1 2023 over de uitgangspunten/kader van het onderzoek en na de zomer van 2023 over de resultaten van het onderzoek.	29-09-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(199/722) 22/T291	Raad 13-10-22	Raadsvoorstel Verordening bekostiging leerlingenvervoer	Onderwijs	M287 passend leerlingenvervoer	13-01-23 met brief 10708405 wordt aan de raad het dashboard leerlingenvervoer aangeboden, zodat uw raad inzichtelijkheeft hoe de ontwikkelingen rond leerlingvervoer lopen.
(228/722) 22/T261	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in de brief over het lerarentekort, die hij in december 2022 naar de raad zal sturen, ook ingaan op het speciaal onderwijs en daarbij de onderwijshuisvesting meenemen.	23-12-22 *(stand van zaken) beantwoord met brief 10723190 verzonden op 13 december 2022*
(229/722) 22/T260	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in september 2022 een raadsbrief sturen met de actuele stand van zaken rond de ventilatiemaatregelen in scholen.	30-09-22 Ventilatie is meegenomen in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepububliceerd
(250/722) 22/T239	Vragenuur 30-06-22	Toezicht vrijwillige ouderbijdrage	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 Deze toezegging wordt beantwoord met brief 10606990 van 7 december 2022.
(251/722) 22/T238	Vragenuur 16-06-22	Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	30-11-22 Beantwoord met brief met kenmerk 10775607 van 21 december 2022

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(258/722) 22/T231	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad in Q3 2022 een brief ontvangt over de Utrechtse Onderwijsagenda.	30-09-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(260/722) 22/T229	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zegt toe dat in Q4 2022 de raad een terugkoppeling krijgt over de grote onderwijsambities uit het coalitie-akkoord.	25-11-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(261/722) 22/T228	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg neemt in gesprekken met schoolbesturen vrijwillige ouderbijdrage mee, of je die zou willen en kunnen maximeren en als je dat zou willen wat de eventuele nadelen daarvan zijn. De raad ontvangt in Q4 2022 hierover een brief. Het gaat om PO en VO scholen. Het college geeft hierbij aan hoe in Utrecht met vrijwillige ouderbijdrage wordt omgegaan, met een lijst van alle scholen. De wethouder gaat hierbij ook in op gemaakte nadere afspraken over het tegengaan van seksuele intimidatie op scholen.	18-11-22 *(stand van zaken) De brief waarin hierop ingegaan wordt is 10606990 verzonden op 7 december 2022. In deze brief wordt aangekondigd dat een verslag van de verdiepende gesprekken zal worden gegeven eind q2 van 2023. Graag die datum aanpassen*
(262/722) 22/T227	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal begin december 2022 met een update komen over het lerarentekort.	05-12-22 beantwoord met brief 10723190 van 13 december 2022
(264/722) 22/T225	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Onderwijs	De raad ontvangt in Q1 2023 een brief met de aanpak van Voorschoolse educatie. Het college gaat in op wat zij met het extra geld uit het coalitie-akkoord gaat doen en wat we misschien al doen. Ze gaat in het bijzonder in op de aanpak t.a.v. peuters die nu nog niet bereikt worden.	17-02-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(330/722) 22/T162	Vragenuur 30-06-22	Vragen van mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Van der Wilt (D66), de heer Wiegant (SP), de heer Sungur (Denk), de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Kendir (Student & Starter), mevrouw Snippe (PvdD) en mevrouw Al-Saqaff (VVD) inzake Toezicht vrijwillige ouderbijdrage.	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal in een brief ingaan op de zaken die spelen rond de vrijwillige ouderbijdrage.	30-09-22 *(stand van zaken) beantwoord met brief 10606990 van 7 december 2022.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(331/722) 22/T161	Vragenuur 16-06-22	Vragen van mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Vermeulen (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw Oul Fakir (BIJ1), de heer Wiegant (SP), mevrouw Kendir (Student & Starter), de heer Sungur (DENK), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Van Steeg (CDA) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake "Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO".	Onderwijs	Wethouder Eerenberg zal een rondetafelgesprek organiseren met de commerciële kinderopvang en de voorschoolse educatie om te spreken over de problemen, en de raad in november 2022 informeren over de uitkomst van dat gesprek.	04-11-22 *(stand van zaken) dit gesprek is gepland op 30 november.*
(385/722) 22/T101	OWE 17-02-22	Aanpak ongewenste omgangsvormen in onderwijsinstellingen	Onderwijs	In Q4 2022 geeft de wethouder in een brief aan: 1)wat er uit het landelijk initiatief voor Utrecht relevant is en de actuele ontwikkelingen in Utrecht. 2)waarom de universiteit geen extern vertrouwenspersoon heeft. 3)wat er gebeurt op preventie, wat een impuls heeft gekregen en wat eventueel nog kan. 4)bij wie en waar je met vragen en opmerkingen terecht kunt.	30-12-22 Beantwoord met brief met kenmerk 10701514 van 7 december 2022
(420/722) 22/T58	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen de mogelijkheid van korting op elektrische fietsen bespreken en de raad hierover binnen drie maanden informeren.	03-05-22 beantwoord in brief 10423549 van 1 november 2022
(456/722) 22/T9	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M30 Behoud startende leraren	03-05-22 beantwoord in brief 10423549 van 1 november 2022
(457/722) 22/T7	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M28 Actualiseer het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief kwaliteitsmeting	30-06-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(458/722) 22/M26	Raad 03-02-22	Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Onderwijs	M26 Effectieve aanpak van lerarentekort vraagt om nauwkeurige analyse nu en in de toekomst	30-12-22 *(stand van zaken) In verband met verlate data-analyse graag datum nogmaals aanpassen naar Q1 2023.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(467/722) 21/T544	OWE 09-12-21	Terugloop in bereikcijfers voorschoolse educatie	Onderwijs	De wethouder komt in de volgende raadsbrief over de nieuwe bereikcijfers voorschoolse educatie, in juni 2022, terug bij de raad op de opdracht aan prof. Leeseman over het Utrechtse kwaliteitskader en of er reden is voor actualisatie. Ook de samenwerking met aanbieders en professionalisering wordt hierin meegenomen. Daarnaast geeft de wethouder in deze brief dieper inzicht in hetgeen dat gedaan wordt om de cijfers voor bereik omhoog te krijgen. Wat heeft geholpen? Welke resultaten zijn er? Welke pilots zijn er en hoe hebben ze geholpen? Daarnaast gaat ze in op voorbeelden van andere steden en de evaluatie landelijk beleid en de communicatie met centra voor jeugd en gezin	30-06-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(523/722) 21/M397	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Onderwijs	M397 Breng laaggeletterdheid in beeld en neem dit op in de Staat van het Onderwijs	31-03-22 *(stand van zaken) Deze motie wordt samen met toezegging T21/363 beantwoord in Q1/Q2 2023 als de nieuwe UOA agenda wordt gepubliceerd. Graag datum aanpassen*
(558/722) 21/T363	Raad 08-07-21	Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Onderwijs	Wethouder Klein zal samen met de partners in de Utrechtse onderwijsagenda in Q4 met voorstellen komen om de staat van het onderwijs te monitoren en vervolgstappen te zetten, als dit lukt in de tijd. Ze zal in ieder geval een update geven voor de begrotingsbehandeling	31-03-22 *(stand van zaken) Met de aanbieding van de staat van de Utrechtse Jeugd van 20 april 2022 (kenmerk 9924305) is deze toezegging deels beantwoord. Met de UOA wordt op basis van de nieuwe agenda 2023-2026 gewerkt aan monitoringsinformatie en daarmee aan een staat van het onderwijs. In Q1/Q2 2023 volgt hierover meer informatie. Verzoek om datum aan te passen naar Q2 2023.*
(631/722) 21/T105	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de eerste evaluatie meenemen of er differentiatiemogelijkheden zijn tussen scholen die gericht zijn op de buurt en scholen die gericht zijn op de hele stad.	30-09-22 *(stand van zaken) Over geïnformeerd in brief 10675211 van 23 november 2022 waarbij verder onderzoek is aangekondigd waarover de raad in Q3 2023 wordt geïnformeerd. Daarom voorstel om datum aan te passen naar Q3 2023.*
(632/722) 21/T103	Raad 18-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.	Onderwijs	Wethouder Klein zal de relatie tussen het aanmeldbeleid en de huisvestingsvraag goed in de gaten houden en de raad hierover blijven informeren.	30-09-22 *(stand van zaken) Over geïnformeerd in brief 10675211 van 23 november 2022 waarbij verder onderzoek is aangekondigd waarover de raad in Q3 2023 wordt geïnformeerd. Daarom voorstel om datum aan te passen naar Q3 2023.*
(635/722) 21/T92	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal met de schoolbesturen in gesprek blijven over het gebruik van gymzalen in de avonduren en de weekenden en daarover terugkoppelen in de voortgangsrapportage.	30-12-22 Opgenomen in voortgangsrapportage onderwijshuisvesting 2022, gepubliceerd op 17 oktober 2022
(636/722) 21/T91	Raad 21-01-21	Verordening huisvesting scholen	Onderwijs	Wethouder Klein zal in de tweejaarlijkse voortgangsrapportages over onderwijshuisvesting concreet ingaan op het dubbelgebruik van schoolgebouwen	30-12-22 Toezegging wordt behandeld in de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting die op 17 oktober 2022 is gepubliceerd

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(642/722) 21/T61	cie. M&S 11-02-21	Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs	Onderwijs	De eerste evaluatie/monitoring van het aanmeldbeleid is een jaar nadat het aanmeldbeleid gestart is. De raad wordt daar dan over geïnformeerd	30-09-22 *(stand van zaken) Deze evaluatie zal naar verwachting eind november beschikbaar zijn. Vertraging komt doordat eerst alle cijfers van het eerste jaar (alle vier kwartalen) beschikbaar moesten zijn voor analyse. Graag datum aanpassen naar 30-11-2022.*
(136/722) 22/M331	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Volksgezondheid	M331 Geen Snus in Utrecht	10-02-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(242/722) 22/T247	Raad 16-06-22	Jaarstukken 2021	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal met de sleutelfiguren een gesprek plannen over de SOA-poli en in het derde kwartaal 2022 met een plan naar de raad komen.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(259/722) 22/T230	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	In Q3 2022 ontvangt de raad een brief over de ambities t.a.v. de onderwijslunch.	30-09-22 s beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)
(263/722) 22/T226	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zegt toe dat de raad ruim voor het einde van 2022 een reactie ontvangt op het raadsbesluit Ongelijk investeren voor gelijke kansen.	15-11-22 Afgedaan met raadsbrief 'Uitvoering Ongelijk investeren voor Gelijke kansen' (kenmerk 10498376) van 15 december 2022.
(315/722) 22/T182	ZWCS 22-06-22	Utrecht zorgt	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg In september 2022 zal de raad een terugkoppeling krijgen van het gesprek met FC Utrecht.	30-09-22 *(stand van zaken) is vertraagd, streven is om in Q4 een terugkoppeling te geven.*
(316/722) 22/T181	ZWCS 22-06-22	Gokreclames	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg De wethouder zegt toe om in de Nota volksgezondheid aandacht te besteden aan het reguleren van reclame-uitingen omtrent gokken (verslavingszorg). De nota zal in Q4 2023 naar de raad gestuurd worden.	02-10-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(374/722) 22/T117	Vragenuur 14-04-22	Vragen van mevrouw Stylianou (D66), mevrouw Ramaker (VVD), mevrouw Hornsveld (GroenLinks), mevrouw Van den Brink (Student & Starter) en mevrouw Sasbrink (PvdD) inzake Tekorten HIV-preventiepil (PrEP).	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal een brief sturen waarin hij uitgebreid zal informeren over de uitkomsten van de lobby over de PrEP-middelen en de ASG-middelen en waarin hij inzichtelijk zal maken hoe groot de tekorten zijn, wat de consequenties daarvan zijn en wat eventuele mogelijkheden om de wachtlijsten te kunnen verkleinen. zal in de genoemde brief ook ingaan op het resultaat van de gesprekken die hij zal voeren met het Aidsfonds en andere organisaties over een oplossing voor de langere termijn.	30-09-22 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(386/722) 22/T100	OWE 17-02-22	Gezonde voeding op school	Volksgezondheid	De wethouder geeft aan een verkenning te starten om samen met onderwijs en aanbieders een plan van aanpak te maken dat op de veelheid aan vragen zoals gesteld vandaag een antwoord geeft. De raad ontvangt hierover begin juni 2022 een brief.	10-06-22 Is beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(415/722) 22/T69	Vragenuur 03-02-22	Vragen van mevrouw Sturkenboom (Student & Starter), de heer Vonk (GroenLinks), mevrouw Assen (PvdA), de heer Gilissen (VVD) en de heer Bakker (D66) inzake Ruimte voor huisartsenpraktijken.	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal in samenwerking met de Huisartsen Utrecht Stad het rapport van de Landelijke Huisartsen Vereniging verfijnen en de raad in Q2 2022 een brief sturen over de resultaten daarvan.	30-06-22 *(stand van zaken) Wederom vertraagd. Team Bouwen aan Sociaal gaat begin 2023 hiermee aan de slag.*
(507/722) 21/T458	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	Zodra het Rijk haar aanbevelingen over het verkleinen van risico's voor een nieuwe pandemie naar de Tweede Kamer stuurt, informeert de wethouder samen met wethouder Eerenberg de raad hier ook over	24-02-22 *(stand van zaken) Vertraagd, streven is januari/februari 2023 de raad hierover een brief te sturen.*
(508/722) 21/T451	Raad 27-10-21	Programmabegroting	Volksgezondheid	De wethouder komt in Q2 2022 met een terugkoppeling naar de raad over mental health care en de bijbehorende financiën.	07-07-22 *(stand van zaken) Afgedaan met raadsbrief 'Terugkoppeling gesprekken Mental Health First Aid (MHFA)n.a.v. toezeggingen' van 27 september 2022 (kenmerk 10351033)*
(521/722) 21/T421	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M401 Gezonde schoollunches	11-05-22 Is beantwoord met raadsbrief 'Gezond gewicht op school en incidentele subsidie gezonde maaltijden' van 21 december 2022 (kenmerk 10696794)
(532/722) 21/T413	Raad 11-11-21	Programmabegroting 2022	Volksgezondheid	M350 Preventie opnemen in subsidies draagt bij aan een gezonde stad	31-03-22 *(stand van zaken) Is vertraagd, volgt in najaar*
(535/722) 21/T408	Vragenuur 16-09-21	Vragen van mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Niet nog langere wachttijden, ga voortvarend aan de slag met mentale gezondheid	Volksgezondheid	Wethouder Eerenberg zal bekijken of de ontmoetingsplekken weer open kunnen en daarover berichten in de eerstvolgende coronabrief.	16-12-21 *(antwoord niet aangegeven)*
(594/722) 21/M228	Raad 08-07-21	5. Voorjaarsnota 2021 en 1e Bestuursrapportage 2021	Volksgezondheid	M228 Seksuele gezondheid is een serieuze zaak	04-11-21 Afgedaan met raadsbrief Seksuele Gezondheid: afdoening motie en toezeggingen van 7 november 2022 (kenmerk 10475397)
(49/722) 22/T418	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q2 of Q3 2023 informeert het college de raad over de kosten van de uitvoering van armoede- /inkomensregelingen, ook in relatie tot het geld dat daadwerkelijk de doelgroep bereikt.	04-07-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(50/722) 22/T417	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q1 2023 ontvangt de raad van wethouder Voortman het plan van aanpak Basisbanen, waarin ook de stand van zaken van de propositie richting het Rijk terugkomt.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(51/722) 22/T416	OWE 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Q1 2023 informeert wethouder Voortman de raad over de dienstverlening van de gemeente voor mensen die werk zoeken.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(66/722) 22/T401	ZWCS 19-10-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zegt toe in Q1 2023 de raad schriftelijk zal informeren over de stand van zaken ten aanzien van arbeidsmigranten	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(78/722) 22/T389	Vragenuur 13-10-22	Vragen van mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Hessel (Utrecht Solidair), mevrouw Al-Saqaff (VVD), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer Van Steeg (CDA), mevrouw Chirino (ChristenUnie), mevrouw Kendir (Student & Starter), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), de heer Sungur (Denk) en mevrouw Duitscher (EenUtrecht) inzake jongeren met schulden blijven in Utrecht in beeld	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland deelt mee dat het college de raad uiterlijk in Q1 2023 zal informeren over wat de gemeente preventief kan doen om schulden bij jongeren te voorkomen.	31-03-23 *(stand van zaken) Deze toezegging hoort bij W&I*
(85/722) 22/T382	Raad 13-10-22	Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2023	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland zal de raad een korte brief sturen over de technische onderbouwing van het openstellen van de bijzondere bijstand tot 200% van het sociaal minimum.	13-01-23 Dit punt is reeds afgehandeld in raadsbrief van 9 november Update koopkrachtcrisis & MER, op pagina 3, met kenmerk 10622615.
(88/722) 22/T381	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	Wethouder Streefland zal na de gesprekken met het Rijk over de energietoeslag met een brief naar de raad komen.	13-01-23 *(stand van zaken) Dit punt is reeds afgehandeld in raadsbrief van 9 november Update koopkrachtcrisis & MER met kenmerk 10622615.*
(116/722) 22/T353	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	-De wethouder informeert de raad in december 2022: oover het aantal ervaringsdeskundigen bij organisaties in de stad oover hoe de gemeente communiceert met inwoners in de stad, zoals in welke talen	31-12-22 De vragen over ervaringsdeskundigen waren tevens schriftelijk gesteld en zijn afgedaan in de beantwoording SV 172 2022, met kenmerk 10614712 De vragen over communicatie zijn afgedaan in de raadsbrief 12 oktober 2022 Aanpak koopkrachtcrisis en toezeggingen commissie OWE 29 september jl met kenmerk 10527207
(117/722) 22/T352	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	Er komt ook in 2023 een minima-effectrapportage (MER; in de brief van december 2022 geeft het college aan wanneer de MER komt)	29-06-23 *(stand van zaken) Toezegging al afgedaan, MER ligt al bij raad, in raadsbrief Raadsbrief MER & Update Koopkrachtcrisis van 9 november met kenmerk 10622615.*
(118/722) 22/T351	OWE 29-09-22	7, Raadsbrieven minimaeffectrapportage en de armoedemonitor & Aanpak koopkracht- en energiecrisis:	Werk en Inkomen	-In Q4 2022 komt er een brief over maatregelen die na 1 januari 2023 in koopkracht van inwoners nodig zijn.	31-12-22 *(stand van zaken) Dit betreft raadsbrief Aanpak Koopkrachtcrisis met kenmerk 10717554, verstuurd op 23 december.*

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(132/722) 22/T337	Raad 10-11-22	Raadsvoorstel programmabegroting 2023-2026	Werk en Inkomen	M335 Met promotieteams de wijken in voor hulp bij de energietoeslag	10-02-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(189/722) 22/T292	Raad 08-09-22	Vragen van mevrouw Dada-Anthonij (D66), de heer Sungur (DENK), mevrouw De Vries (PvdD), de heer Maas (Volt) de heer Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw Hessel (Utrecht Solidair), mevrouw Chirino (ChristenUnie), mevrouw Nolten (Bij1), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer Bosch (PVV), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw Kendir (Student & Starter) inzake Ook in Utrecht mag niemand uit de schuldhulpverlening vallen.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het najaar komen met een brief over de inzet van de armoederegelingen in 2023	30-11-22 Dit betreft raadsbrief Aanpak Koopkrachtcrisis met kenmerk 10717554, verstuurd op 23 december.
(196/722) 22/M280	Raad 13-10-22	Debat Raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis	Werk en Inkomen	M280 Zorg voor onze studenten!	31-12-22 *(antwoord niet aangegeven)*
(224/722) 22/T265	Raad 07-07-22	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2022	Werk en Inkomen	Wethouder Oosters zal de raad uiterlijk in Q1 2023 per brief informeren over de basisbanen	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(243/722) 22/T246	Vragenuur 01-09-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(244/722) 22/T245	Vragenuur 01-09-22	We laten niemand in de kou staan	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 Is schriftelijk afgedaan met de brief van 12-12-22 met kenmerk 106553903/2211IK over vervolg aanpak energiecrisis + 1 bijlage. En de brieven van 16-9-22 met nr 10449064/22129IK en 5-10-22 105140682-220930IK
(252/722) 22/T237	Vragenuur 16-06-22	Energietoeslag, ook voor studenten	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen.	28-10-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(265/722) 22/T224	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zegt toe dat de raad in Q1 2023 een plan van aanpak ontvangt rondom arbeidsdiscriminatie.	23-02-23 *(stand van zaken) Graag overzetten naar portefeuille werk en inkomen*
(266/722) 22/T223	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman heeft toegezegd dat begin 2023 de raad een plan ontvangt over basisbanen.	31-01-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(267/722) 22/T222	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman en het college onderzoeken mogelijkheden rondom de kostendelersnorm en informeert de raad eind 2022 hierover.	23-12-22 *(stand van zaken) Toezegging wordt beantwoord in de Dashboardbrief WenI over het vierde kwartaal 2022. Deze wordt in het eerste kwartaal 2023 aan de raad gestuurd.*
(268/722) 22/T221	OWE 22-06-22	Voorjaarsnota	Werk en Inkomen	De raad ontvangt binnenkort een brief over de planning van het nieuwe armoede- en schuldenbeleid. Hierin gaat het college o.m. in op internet in de U-pas. Begin 2023 volgt een raadsvoorstel.	31-01-23 Afgedaan middels raadsbrief koopkrachtcrisis 16 september met kenmerk 10449064. Planning daarin opgenomen
(326/722) 22/T169	Vragenuur 01-09-22	Vragen van Sungur (DENK), Oul Fakir (BIJ1), Chirino, (ChristenUnie), Kendir (Student & Starter), Stam (VOLT), Hessel (SP), Stam (PvdA), Otto (EenUtrecht), Snippe (PvdD), Kleinrensink (GroenLinks) en Van der Wilt (D66) inzake Energietoeslag voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in het overleg met studentenorganisaties en onderwijsinstellingen ook ingaan op de vraag wat Utrecht kan doen als er landelijk niets gebeurt, en daarop terugkomen in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp.	01-12-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(327/722) 22/T168	Vragenuur 01-09-22	Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA), mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), de heer Stam (Volt), de heer Sungur (DENK), mevrouw Dada-Anthonij (D66), mevrouw Snippe (PvdD), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer Otto (EenUtrecht), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Kendir (Student & Starter) en mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) inzake: We laten niemand in de kou staan.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de eerstvolgende raadsbrief over dit onderwerp ingaan op de voortgang met de flixteams.	01-12-22 afgedaan middels raadsbrief Aanpak koopkracht- en energiecrisis van 16 sept. Deze toezegging hoort bij Beleidsveld Energie. kenmerk brief: 10449064

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(332/722) 22/T160	Vragenuur 16-06-22	Vragen van de heer Sungur (DENK), mevrouw Van der Wilt (D66), mevrouw Chirino (ChristenUnie), de heer A. Stam (Volt), mevrouw Oudejans (Student & Starter), de heer Wiegant (SP), de heer T. Stam (PvdA), mevrouw Oul Fakir (Bij1), mevrouw Al-Saqaff (VVD) en mevrouw Snippe (PvdD) inzake Energietoeslag, ook voor studenten.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad per brief informeren als zich op dit vlak nieuwe ontwikkelingen voordoen	23-09-22 Studenten die in de knel komen met energiekosten worden via de individuele bijzondere bijstand geholpen. Hierover is de raad o.a. op 12-10 (brief ID 5816) en 28-9 (brief ID 5781) geïnformeerd
(373/722) 22/T118	Vragenuur 14-04-22	Vragen van de heer Peters (D66), mede gesteld namens mevrouw Fattal (GroenLinks), mevrouw Al-Saqaff (VVD), de heer Talhaoui (PvdA) en mevrouw Chirino (ChristenUnie), inzake Oekraïense Vluchtelingen die willen werken, laten werken.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal de raad uiterlijk in het derde kwartaal informeren - via de dashboardbrief, of zo mogelijk eerder - wat er in Utrecht allemaal gedaan wordt om gevluchte Oekraïners aan het werk te helpen.	30-09-22 In de dashboardbrief van Werk en Inkomen van het eerste kwartaal 2022 is de raad hierover geïnformeerd. Kenmerk 10281180
(419/722) 22/T61	Raad 03-02-22	Actuele motie 7. Minimumloon van € 14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal bij de gemeente Heerlen informeren wat daar gedaan wordt met het minimumloon voor mensen die worden ingehuurd en aan de hand daarvan bekijken wat ze voor de gemeente Utrecht kan doen en hierover binnen drie maanden de raad informeren.	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(459/722) 22/M7	Raad 03-02-22	Actuele moties	Werk en Inkomen	M07 Minimumloon van €14 voor iedereen die werkt bij de gemeente	31-03-23 *(antwoord niet aangegeven)*
(496/722) 21/T506	OWE 04-11-21	8. Raadsbrief Toezegging maatschappelijke banen, nieuwe instrumenten en ontwikkelingen	Werk en Inkomen	De wethouder komt in Q1 2022 met een overzicht van wat wèl kan ten aanzien van het parttime uit de bijstand komen en over wat de gemeente doet om hiervoor mèer mogelijkheden te bieden. Ze komt daarbij ook terug op het kunnen terugvallen op werk&inkomen als het gaat om het wegvallen van toeslagen, wat een belemmering voor mensen kan zijn.	03-03-22 De toezegging is beantwoord in de Raadsbrief 'Dashboard Werk en Inkomen 2e kwartaal 2022'. Kenmerk 10281180

Lijst toezeggingen-moties-brieven VOWE dd11 januari 2023(inclusief voortgangsinformatie)

nummer	datum	agendapunt	portefeuille	onderwerp	streefdatum, antwoord, stavaza
(616/722) 21/T162	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebtagendapunt)	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal terugkomen op de financiële gevolgen van het voorstel, waaronder het prijskaartje dat mogelijk zal hangen aan de routekaart en het verder invoeren van premediation.	23-07-21 *(stand van zaken) 31 maart 2022; onderzoek naar pre-mediaton loopt nog (vertraging), bevindingen worden bij elkaar gepakt.* *routekaart is ondergebracht bij pilot divosa,; HvA ondersteunt met routeplanner, 2e ronde testen ontwerp bij inwoners en overige gebruikers, opgeleverde resultaat is basis voor de in te richten digitale kaart. Prijskaartje is er nog niet aan te hangen (binnen reguliere middelen of extra's nodig.) zodra HvA oplevert komt dit opnieuw aan de orde.*
(617/722) 21/T161	Raad 08-04-21	Initiatiefvoorstel Krijgen waar je recht op hebt.	Werk en Inkomen	Wethouder Voortman zal in de routekaart meenemen dat in brieven altijd een duidelijke plek wordt genoemd waar mensen terechtkunnen.	23-07-21 *(stand van zaken) 31-03-2022 aangesloten pilot divosa, routekaart wordt ontwikkeld, zodra implementatie aan de orde kan dit punt meegenomen worden. pilot wordt gemonitord door significant.*
(669/722) 20/T363	Raad 18-03-20	Beantwoording SV 2020, nr. 041 over Toekomst van UW	Werk en Inkomen	Het ondernemingsplan UW loopt t/m december 2022. Wij zullen in Q4 -2021 uw raad opnieuw informeren over de voortgang en actuele ontwikkelingen. Het nieuwe ondernemingsplan zal uw raad in Q3-2022 ontvangen.	18-11-22 *(stand van zaken) 21-12-2022: het nieuwe Ondernemingsplan UW 2023-2026 is 21 december 2022 verstuurd naar de raad via raadsbrief ID 6010.* *De 2e Voortgangsrapportage ondernemingsplan UW is begin december 2021 aan de Raad toegezonden. Daarmee is het eerste deel van deze toezegging afgehandeld.* *Toegezegd is eveneens dat het nieuwe Ondernemingsplan UW 2023-2026 in Q3, 2022 aan de Raad zal worden aangeboden. Gelet op de verschillende stappen die daarvoor gezet moeten worden is deze planning te krap. Het nieuwe ondernemingsplan UW 2023 -2026 zal daarom begin Q4, (eind oktober /begin november 2022) met de Raad worden gedeeld.*
(679/722) 20/T251	Raad 23-01-20	LIS / Raadsbrief Interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht	Werk en Inkomen	De wethouder zal na afloop van het interventieproject Wijkgerichte aanpak Overvecht (naar verwachting eind 2e kwartaal 2021 informeren over de behaalde projectresultaten	02-08-21 De evaluatie van het project is met de raadsbrief van 13-12-2022 ID 5983 naar de raad gestuurd.
(706/722) 20/T36	cie. M&S 13-02-20	Handhaving Werk en Inkomen	Werk en Inkomen	De wethouder zegt toe dat zij na afloop van het project een onafhankelijk onderzoek uit laat voeren waarin ook een maatschappelijke kosten (en baten) analyse uitgevoerd wordt en naar de schaalbaarheid en toepasbaarheid in andere wijken gekeken wordt en stuurt deze voor de zomer 2021 aan de raad toe.	26-07-21 De evaluatie van het project is met de raadsbrief van 13-12-2022 ID 5983 naar de raad gestuurd.
(713/722) 19/T432	cie. M&S 30-10-19	PB 2020 - BbZ	Werk en Inkomen	Het onderzoek over de BBZ komt in het 2e kwartaal van 2020 naar de raad.	30-06-21 De toezegging is beantwoord via de dashboardbrief Werk en Inkomen Q3 (ID5883) op 9-11-2022.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3087
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 januari 2023
Agendapunt	7
Titel	Sekswerk in Utrecht, advies commissie Sorgdrager
ID	3279
Behandelend ambtenaar	A. Brix
Telefoon	14030
E-mail	arnaud.brix@utrecht.nl
Datum collegebesluit	22 november 2022
Geocodering	
Thema	
Portefeuillehouder	
Beleidsveld	Sekswerk
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	15 december 2022
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	**19 januari 2023**

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A. Brix	**Datum**	22 november 2022
Doorkiesnummer	14 030	**Kenmerk**	10638192
E-mail	Arnaud.brix@utrecht.nl	**Onderwerp**	Proces bestuurlijke reactie advies commissie Sorgdrager
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Sekswerk

Geachte leden van de raad,

Op 22 september ontving u het advies van de commissie Sorgdrager: “Sekswerk in Utrecht. Openlijk, anoniem en nooit ongezien. Van repressief naar inclusief”. In de bijbehorende aanbiedingsbrief zegden wij u toe het rapport te bestuderen en voor 1 december 2022 met een bestuurlijke reactie te komen. Deze brief bevat echter nog geen inhoudelijke reactie, omdat wij de bespreking van het rapport van de commissie Sorgdrager in de Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 24 november 2022 willen afwachten. Wij vinden het van belang eerst met u het gesprek over het advies te voeren. Wij zijn benieuwd naar uw reactie en nemen graag uw input mee in het vervolg. Na het debat werken wij de inhoudelijke reactie uit. Als input voor deze inhoudelijke reactie gaan wij de komende periode ook met de stad over de aanbevelingen in gesprek. In het tweede kwartaal van 2023 komen wij met een inhoudelijke reactie op het rapport.

In deze brief geven wij het proces weer om te komen tot een inhoudelijke reactie op het advies van de commissie Sorgdrager. Het advies is een advies op hoofdlijnen, dat alle vormen van sekswerk benoemt. De commissie formuleert zes aanbevelingen over de wijze waarop de gemeente een vernieuwd en toekomstbestendig sekswerkbeleid in Utrecht vorm kan geven en hoe de gemeente veilige werkplekken voor sekswerkers kan creëren:

1. Moderniseer het sekswerkbeleid;
2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
3. Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs;
4. Onderzoek de mogelijkheden voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
6. Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Participatie
Wij zijn en gaan met de verschillende belanghebbenden over het rapport in gesprek. Dit zijn natuurlijk de sekswerkers, maar ook bijvoorbeeld Belle hulpverlening, de landelijke belangenbehartiger PROUD, politie en OM, woningbouwverenigingen, een afvaarding van inwoners uit de stad inclusief betrokken omwonenden van Het Nieuwe Zandpad, een vertegenwoordiging van privéhuizen en clubs, de Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven (VER) en de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD). Deze opsomming is niet uitputtend en we nodigen u uit om ons te laten weten welke partners wij volgens u moeten spreken. Met een deel van de gesprekken zijn we al gestart. Het doel van de gesprekken is om reacties op het rapport op te halen. Veel belanghebbenden zijn betrokken bij de totstandkoming van het rapport maar nog niet gehoord over de uitkomsten. We zetten ons in om informatie, meningen en standpunten op te halen waarmee wij de aanbevelingen uit het rapport kunnen vertalen in prioriteiten van de belanghebbenden. Daarnaast nemen wij ook de wensen, kansen, aandachtspunten en zorgen mee. Over deze onderwerpen gaan wij ook graag met u in gesprek. De resultaten van alle gesprekken maken onderdeel uit van een inhoudelijke reactie op het rapport.

Locatie Het Nieuwe Zandpad
De locatie voor Het Nieuwe Zandpad heeft de bestemming prostitutie, desondanks zien wij het - in lijn met het coalitieakkoord - niet als voorkeurslocatie voor de realisatie van sekswerkplekken. De oriëntatie op potentiële locaties beginnen wij daarmee elders. Wij hechten aan het advies van de commissie om locaties over de stad te spreiden en zullen te zijner tijd stadsbreed kijken naar de mogelijkheden. Als de locatie van Het Nieuwe Zandpad toch in beeld komt, dan is dit conform het advies van de commissie Sorgdrager voor een kleinschalige vorm van sekswerk.

Kamerbrief en reactie Politie en OM
Het advies van de commissie Sorgdrager heeft ook de aandacht in de Tweede Kamer. Op 31 oktober jongstleden heeft staatssecretaris Van den Burg (Justitie en Veiligheid) gereageerd op het rapport met een Kamerbrief met een reactie op het onderzoek naar sekswerk in Utrecht. De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid in de Tweede Kamer had om een reactie gevraagd. Ook ontvingen wij een gezamenlijke reactie van de politie en het OM op het advies, welke is opgenomen als bijlage.

Vervolg
Na het debat in de Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 24 november 2022 werken we op basis van uw input een inhoudelijke reactie uit. Ook voeren wij hiervoor gesprekken met de verschillende belanghebbenden. In het tweede kwartaal van 2023 is de inhoudelijke reactie gereed.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Sekswerk in Utrecht

Openlijk, anoniem en nooit ongezien: van repressief naar inclusief.

Advies Commissie Sorgdrager

In opdracht
van de gemeente
Utrecht

Samenvatting

De gemeente Utrecht vindt het belangrijk dat sekswerkers hun beroep veilig en legaal kunnen uitvoeren in de stad, maar het creëren van nieuwe veilige en schone werkplekken voor sekswerkers is geen sinecure. Een onafhankelijke commissie van experts onder leiding van Winnie Sorgdrager heeft de opdracht gekregen om een advies te geven op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern sekswerkbeleid in Utrecht kan vormgeven. Niet alleen is de branche onderhevig aan veranderingen, het beleidsveld wordt ook gekenmerkt door dilemma's, verschillende visies en ontwikkelingen die sneller gaan dan de wetgeving.

Voor haar advies heeft de commissie bestaand onderzoek bestudeerd en heeft de commissie gesproken met verschillende belanghebbenden onder wie sekswerkers, marktpartijen, experts, hulpverleners, medewerkers van de gemeente en hun veiligheidspartners over wat er nodig is, wat kansen en eventuele belemmeringen zijn en wat de rol van de gemeente is of zou moeten zijn.

Conclusies

Het vertrouwen van de sekswerkers in de overheid is tot een nulpunt gedaald door het steeds wisselende beleid en de veranderde band met de politie en de overheid. De huidige situatie in Utrecht zorgt ervoor dat de meeste sekswerkers niet legaal werken en dat brengt veel onveiligheid met zich mee. Het organiseren van veilige, schone en legale werkplekken voor sekswerkers in Utrecht lijkt met de huidige regelgeving bijna niet mogelijk. Het advies is om daarom meer mogelijk te maken door deregulering, dus minder regels. In de sekswerkbranche zullen net als in elke branche misstanden plaatsvinden en de gevolgen van misstanden zijn ingrijpend. Er zullen specifieke regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken. Belangrijk hierbij is om sekswerk in de stad zodanig zichtbaar te maken dat het veilig is. Er is meer aandacht gekomen voor het tegengaan van misstanden en uitbuitingssituaties in sekswerk. Deze aandacht heeft negatieve gevolgen voor de sociale en juridische positie van de sekswerker. De commissie is van mening dat de sector onmiskenbaar kwetsbaar is voor criminele activiteiten zoals uitbuiting en mensenhandel. Tot slot constateert de commissie dat we eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Er wordt veel vanuit (waarde gedreven) aannames gewerkt.

De belangen en meningen op dit onderwerp lopen uiteen en het is onmogelijk om een oplossing te bedenken waar consensus over bestaat of waar geen nadelige effecten aan kleven. De commissie is zich ervan bewust dat ook de raad verdeeld is en dat niet elke aanbeveling even eenvoudig, snel of gelijktijdig kan worden uitgevoerd. De commissie ziet ook dat er ontwikkelingen zijn in de landelijke wet- en regelgeving die mogelijk nog lang op zich laat wachten en waar de gemeente maar beperkt invloed op heeft. De commissie roept de gemeente op om aan de slag te gaan, lef te tonen, sekswerkers serieus te nemen en hen te betrekken bij het vormgeven van beleid.

Advies

In dit advies staat de veiligheid van de sekswerkers voorop: Het is een legaal beroep, er moet ruimte voor zijn en laten we ervoor zorgen dat het sekswerk veilig gebeurt. We adviseren om vanuit het 'doen' te leren, niet alles van tevoren uit proberen te denken en niet in problemen te denken, maar juist in oplossingen.

Het advies bevat de volgende 6 aanbevelingen:

1. Moderniseer het sekswerkbeleid;
2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
3. Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs;
4. Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
6. Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Voorwoord

Hoe houd je de drempel tot de seksbranche laag voor autonome sekswerkers en de drempel hoog voor mensen die misbruik van de branche willen maken? Dat is misschien wel de grootste uitdaging in het maken van sekswerkbeleid. Tel daarbij op dat sekswerk altijd onder een vergrootglas ligt en vrijwel iedereen er een mening over heeft en je begrijpt: een stad die besluit het aantal werkplekken uit te breiden, gaat een roerige tijd tegemoet.

Maar net als de gemeente Utrecht zijn wij van mening dat een gezonde, veilige en schone seksbranche bijdraagt aan een betere stad. Want wat is het alternatief? Dat sekswerkers en hun klanten zijn aangewezen op minder veilige werkplekken, met risico op overlast voor de buurt en zonder mogelijkheden om hulp in te schakelen.

In dit advies zijn we boven alles uitgegaan van de veiligheid van sekswerkers. We hebben geprobeerd om, met oog voor de risico's, uiteen te zetten hoe de gemeente stap voor stap aan een betere seksbranche zou kunnen werken.

We danken alle sekswerkers, beleidsmedewerkers, ondernemers, hulpverleners, politie en anderen die de tijd namen om met ons in gesprek te gaan. Zonder hun bijdrage hadden we dit advies niet uit kunnen brengen.

We wensen de gemeente Utrecht veel succes in het verder uitwerken en implementeren van de aanbevelingen.

De Commissie Sorgdrager

Winnie Sorgdrager (voorzitter)
Yannick Bleeker
Corinne Dettmeijer-Vermeulen
Miriam Parmanand
Maria Scali

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
Voorwoord 5
Samenstelling commissie 7

1. Inleiding 8
1.1 Aanleiding 8
1.2 Opdracht 8
1.3 Context 8
1.4 Aanpak 9
1.5 Leeswijzer 9

2. Conclusies en aanbevelingen 10
2.1 Inleiding 10
2.2 Conclusies 10
2.3 Veiligheid sekswerkers staat voorop 11
Aanbeveling 1: Moderniseer het sekswerkbeleid 12
Aanbeveling 2: Onderzoek wat werkt in proeftuinen 14
Proeftuin 1: Sta thuiswerk en zelfstandige escort toe 14
Proeftuin 2: Maak werken in klein groepsverband mogelijk 15
Aanbeveling 3: Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs 18
Aanbeveling 4: Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk 20
Aanbeveling 5: Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk 21
Aanbeveling 6: Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren 23

3. Achtergrond | Beleid en regelgeving 25
3.1 Inleiding 25
3.2 Drie beleidsvarianten 25
3.3 Criminalisering 25
3.4 Regulering 25
3.5 Decriminalisering 25
3.6 Sekswerkbeleid in Nederland gedecentraliseerd 26
3.7 Gemeentelijke instrumenten voor regulering 26
3.8 Nieuwe wetgeving in ontwikkeling: Wetsvoorstel regulering sekswerk 26
3.9 Uitstapprogramma's en aandacht voor verbetering 27

4. Achtergrond | Kenmerken en risico's sekswerk in Nederland 28
4.1 Inleiding 28
4.2 Vormen van sekswerk 28
4.4 Ontwikkelingen in de branche 29
4.5 Legale financierbaarheid van de sector 29
4.6 Risico's 29
4.7 Beslotenheid van de sector werkt risicoverhogend 29
4.8 Criminogene branche 29
4.9 Mensenhandel 29

5. Achtergrond | Sekswerk in Utrecht 31
5.1 Inleiding 31
5.2 De lokale politieke context 31
5.3 Huidige situatie in Utrecht 31
5.4 Toenemende behoefte legale en veilige werkplekken 31
5.5 Hulp- en dienstverlening 31
5.6 Toezicht en handhaving 32
5.7 Misstanden en uitbuiting 32

Bijlage 1 | De Utrechtse APV 33
Bijlage 2 | Bronnenlijst 34
Bijlage 3 | Lijst met gesproken betrokkenen 35

Samenstelling commissie

De commissie bestaat uit:

Voorzitter
Winnie Sorgdrager

Leden
- Yannick Bleeker, directeur Regioplan
- Corinne Dettmeijer-Vermeulen: voormalig Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (van 2006 tot 2017)
- Miriam Parmanand, de huidige voorzitter van PROUD, de Nederlandse belangenvereniging van sekswerkers
- Maria Scali, directeur Stichting Hulp Opvang Prostitutie en slachtoffers van mensenhandel Den Haag

Ondersteuning
- Mariko Christiaans
- Janne Kuijpers
- Ria Rijpkema - Burema
- Nora Timmermans (secretaris)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het college heeft samen met de gemeenteraad sinds de sluiting van de raamwerkplekken op het Zandpad en de Hardebollenstraat in 2013, grote inspanningen gepleegd om nieuwe werkruimten voor vergunde (raam)prostitutie te realiseren. In de periode van 2014 tot 2021 zijn verschillende tenders ingezet. In november 2021 is de laatste tender in de verificatiefase vanwege gebrek aan financiering beëindigd. Deze beëindiging is de aanleiding geweest om ons om advies te vragen. De gemeente Utrecht vindt het immers van belang dat er in de stad ruimte is voor sekswerk en dat sekswerkers hun beroep veilig en legaal kunnen uitoefenen.

Tegelijkertijd is de seksbranche fundamenteel aan het veranderen. Er is een verschuiving van de meer traditionele en locatiegebonden seksinrichtingen naar andere vormen van (onvergund) sekswerk waarbij vraag en aanbod via internet bij elkaar komt. Een uitdaging waar meerdere gemeenten, maar ook de sector zelf mee worstelt (De Volkskrant, 4 juli 2022, 'Prostitutie terug naar de achterkamer', pagina 3). De veranderingen vragen om een brede en hernieuwde blik op het Utrechtse sekswerkbeleid.

1.2 Opdracht

Wij hebben dan ook opdracht gekregen om een onafhankelijk advies te geven op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern sekswerkbeleid in Utrecht kan vormgeven en waarmee veilige werkplekken voor sekswerkers kunnen worden gecreëerd.

Hierbij hebben wij de volgende uitgangspunten meegekregen:

- In Utrecht dient er ruimte te zijn voor verschillende vormen van sekswerk;
- Versterking van de positie van sekswerkers en het bieden van de benodigde hulp- en dienstverlening staat centraal;
- We streven een beheersbare sector na door middel van regulering, toezicht en handhaving en decriminalisering waar mogelijk.
- Misstanden en mensenhandel dienen effectief tegen te kunnen worden gegaan en ook dient het woon- en leefklimaat beschermd te worden.
- Ook hebben we naar aanleiding van de bespreking in de raadscommissie de volgende aspecten betrokken: de mogelijkheden voor thuiswerken en de legale financierbaarheid van de sector.

1.3 Context

Het vraagstuk waar Utrecht mee worstelt is niet uniek voor de stad. Sekswerk wordt wel eens het oudste beroep ter wereld genoemd en door de eeuwen heen werd er in Nederland op verschillende manieren tegen aangekeken en mee omgegaan: van verbieden via gedogen tot reguleren. Het is een vraagstuk dat landelijke en lokale overheden al jaren bezighoudt en waarover de meningen en ideologieën uiteenlopen. Er moeten afwegingen gemaakt worden tussen (soms tegenstrijdige) belangen.

Hoewel sekswerk in Nederland een legaal beroep is, wordt het door veel mensen nog niet gezien als een 'normaal' beroep. Dit uit zich in overmatige regelgeving, maar ook in de bejegening van sekswerkers door overheidsinstanties, overige instellingen zoals banken en de directe omgeving van sekswerkers. Waarbij de een van mening is dat sekswerk nooit een vrije keuze kan zijn, is de ander van mening dat het een legaal beroep is waar ruimte voor moet zijn, als het maar niet in de eigen buurt is. Daarbij zijn er ook verschillen tussen vormen van sekswerk, de vorm kan een belangrijke rol spelen. Dit komt de sociale en juridische positie van sekswerkers niet ten goede.
Tegelijkertijd geldt dat geen enkele sekswerker hetzelfde is. Er zijn zelfstandige autonome sekswerkers die zichzelf zonder overheidsbemoeienis redden, maar er zijn ook mensen die vrijwillig aan het werk begonnen zijn maar zich desondanks in onprettige situaties bevinden en er zijn beperkt autonome mensen in zeer onveilige situaties waar je als overheid een zorgplicht voor hebt. En alles ertussenin. Autonome sekswerkers zijn gebaat met een lage drempel tot de branche. Een schone, gezonde en legale branche draagt bij aan een veiligere samenleving. Maar tegelijkertijd moet de drempel voor mensen die misbruik willen maken van de branche juist hoog zijn. Een ingewikkeld dilemma.

Bij misstanden is het een natuurlijke reflex om meer controle uit te oefenen of naar strakkere wet- en regelgeving te streven. Dat kan echter ook het ontstaan van een ‘repressietunnel’ tot gevolg hebben; de overheid krijgt steeds minder grip op de situatie, er komen meer regels, toch ontstaan steeds meer misstanden, die vervolgens weer worden aangepakt door meer regels. Het resultaat is een overmatig complex web van regelgeving dat het doel voorbijschiet. De branche wordt zo ontoegankelijk en onaantrekkelijk dat de onvergunde branche in de praktijk de enige optie lijkt. Het is vrijwel onmogelijk om de branche volledig schoon te krijgen. Er zullen altijd risico’s blijven bestaan, net zoals in andere branches. Het risico op misstanden is tegelijkertijd in de seksbranche waarschijnlijk groter dan in de gemiddelde sector. Ze zijn in elk geval meer onderwerp van discussie.

Naast de eerder geschetste verschuiving in de branche waarbij de werving van klanten steeds meer via internet plaatsvindt, heeft sekswerk ook een nadrukkelijk internationaal karakter gekregen. Door het openstellen van de grenzen zijn er meer buitenlandse sekswerkers dan voorheen actief in Nederland. Een groep waarop de overheid minder zicht heeft en die moeilijker te bereiken is.

Ook is er sprake van een dilemma waar het om gaat goed zicht te kunnen hebben en houden op sekswerk en het verwerken van bijzondere gegevens. Het registreren en verwerken van gegevens van sekswerkers is op dit moment niet mogelijk omdat er een wettelijke grondslag ontbreekt. Ook sekswerkers zijn op dit moment terughoudend om hun gegevens te verstrekken. Dit bemoeilijkt de mogelijkheden voor de overheid om effectief toezicht uit voeren en te handhaven op de regels. Het belang van de overheid om zicht te hebben gaat evenwel verder dan louter het kunnen uitvoeren van strikte controles op regelgeving. Het gaat ook om emanciperen, ondersteunen en beschermen.

Tot slot zien we dat de verschillende visies en de dilemma’s ook van invloed zijn op de ontwikkeling van landelijke wetgeving voor sekswerk. Het rijk werkt al ruim 10 jaar aan nieuwe wetgeving om het sekswerk in Nederland te reguleren, de positie van de sekswerker te verbeteren en misstanden en mensenhandel tegen te gaan. Consensus hierover is nog niet bereikt. Het is nog onduidelijk hoe lang de nieuwe wet op zich laat wachten. Gemeenten worden dan ook door het rijk opgeroepen om aan de slag te gaan en niet te wachten op de nieuwe wet, zoals de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in zijn brief van 11 juli 2022 aan de Tweede Kamer over de Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche schrijft. Kortom de context waarin we adviseren kenmerkt zich dan ook door dilemma’s, verschillende visies en ontwikkelingen die sneller gaan dan de wetgeving.

1.4 Aanpak

Onze werkwijze bestaat uit de volgende onderdelen:

- Benutten van bestaand onderzoek en documentatie over sekswerk. Zowel in Utrecht als nationaal. Deze documentatie was voor ons een belangrijk beginpunt. Een overzicht van de gebruikte documentatie is terug te vinden in bijlage 2.
- Om inzicht te krijgen in de huidige situatie in Utrecht en hoe de toekomst van het sekswerk er uit kan zien hebben we aan de hand van de genoemde uitgangspunten gesprekken gevoerd met belanghebbenden in de stad Utrecht, medewerkers van de gemeente, experts in en buiten Utrecht. Deze gesprekken geven inzicht in wat er nodig is, wat kansen en eventuele belemmeringen zijn en wat de rol van de gemeente is (of zou moeten zijn). Voor de lijst met gesprekspartners zie bijlage 3.
- Onze zoekrichtingen hebben we tussentijds gedeeld met de gemeenteraad en onze bestuurlijke opdrachtgevers omdat we hechten aan een advies dat kan rekenen op draagvlak.
- Op basis van onze bevindingen hebben we een aantal conclusies en concrete aanbevelingen geformuleerd.

1.5 Leeswijzer

Ons rapport bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft ons advies dat bestaat uit een aantal conclusies en aanbevelingen. In het tweede deel beschrijven we op hoofdlijnen het huidige beleid en de regelgeving. Ook gaan we in op de branche zelf, de kenmerken en de risico’s. Tot slot zoomen we kort in op de situatie in Utrecht.

2. Conclusies en aanbevelingen

2.1 Inleiding

Het realiseren van een veilige, schone en economisch gezonde branche is niet eenvoudig, maar voor een veiliger Utrecht wel noodzakelijk. We hechten eraan nogmaals te benadrukken dat de belangen en meningen op dit onderwerp uiteenlopen en dat het onmogelijk is om een oplossing te bedenken waar consensus over bestaat of waar geen nadelige effecten aan kleven. We zijn ons ervan bewust dat ook de raad verdeeld is over welke rol de gemeente zou moeten spelen en dat niet elke aanbeveling even eenvoudig, snel of gelijktijdig kan worden uitgevoerd. We zien ook dat er ontwikkelingen zijn in de landelijke wet- en regelgeving die mogelijk nog lang op zich wachten en waar de gemeente maar beperkt invloed op heeft. Desondanks zijn wij van mening dat de gemeente niets in de weg zou staan om met ons advies uitvoering te kunnen geven aan een vernieuwend, modern en inclusief sekswerkbeleid. Beleid waarbij het sekswerk nooit ongezien is, de sekswerkers gelijkwaardig met de gemeente samenwerken en misstanden effectief kunnen worden voorkomen en bestreden. We roepen dan ook met klem op om sekswerkers serieus te nemen en ze te betrekken bij het vormgeven van het beleid.

2.2 Conclusies

Naar aanleiding van de gesprekken die wij hebben gevoerd met diverse organisaties, sekswerkers, professionals en belanghebbenden zijn wij tot een viertal conclusies gekomen. Hieronder gaan we op die conclusies in. Vervolgens sluiten wij dit hoofdstuk met een aantal concrete aanbevelingen af. Per aanbeveling gaan we daarna in op een aantal voorwaarden en aandachtspunten.

Vertrouwen op een nulpunt

Het vertrouwen van de sekswerkers in de overheid is tot een nulpunt gedaald. Dit komt deels door het steeds wisselende beleid van de gemeente en de veranderde band met de politie en de overheid. Waar de politie eerst nog een helpende hand bood, heeft het optreden nu, zo stellen de sekswerkers, vooral een controlerend karakter.

De huidige situatie in Utrecht zorgt ervoor dat de meeste sekswerkers onvergund en/of niet legaal werken en dat brengt veel onveiligheid met zich mee. In Utrecht is net als in de rest van Nederland het aantal (vergunde) werkplekken voor sekswerkers sinds de afschaffing van het bordeelverbod in 2000 sterk afgenomen. Voor een grote stad als Utrecht is dat volgens ons zeer onwenselijk. Er zijn immers geen redenen om aan te nemen dat de vraag is gedaald. Ondanks dat er minder werkplekken zijn, vindt sekswerk dus plaats in Utrecht en op dit moment vooral ongezien. Dat is zorgelijk omdat dit de kans op misstanden zoals uitbuiting en mensenhandel vergroot.

Wij constateren dat het organiseren van veilige, schone en legale werkplekken voor sekswerkers in Utrecht in de huidige situatie met de huidige regelgeving bijna niet mogelijk is. Het wordt zowel de sekswerkers die zelfstandig willen werken en exploitanten die willen ondernemen erg lastig gemaakt. Ons advies is om daarom meer mogelijk te maken door deregulering, dus minder regels. Die mogelijkheid heeft de gemeente binnen de bestaande landelijk wet- en regelgeving. We adviseren ook om dit samen met sekswerkers en ondernemers te doen.

De sector is gebaat bij transparantie en zichtbaarheid

In de sekswerkbranche vinden net als in veel andere branches misstanden plaats. Sekswerk is een legaal beroep, maar is daarentegen geen maatschappelijk geaccepteerd beroep. Dat heeft verschillende redenen. Er heerst een (maatschappelijk) stigma op sekswerkers. De meeste sekswerkers komen er niet voor uit dat ze het werk doen. En ook de meeste klanten lopen er niet mee te koop. Daarbij en misschien daardoor is het risico op misstanden groter dan bij de meeste andere beroepen en de gevolgen van misstanden zijn ingrijpend. Dit maakt dat het niet mogelijk is om sekswerk als elk ander beroep te benaderen. Er zullen specifieke regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken. Belangrijk hierbij is om sekswerk in de stad zodanig zichtbaar te maken dat het veilig is. Met zichtbaar bedoelen we dat de gemeente weet waar sekswerk plaatsvindt.

Focus op mensenhandel vergroot stigma

Na de afschaffing van het bordeelverbod is er meer aandacht gekomen voor het tegengaan van misstanden en uitbuitingssituaties in sekswerk. Deze aandacht heeft gevolgen voor de sociale en juridische positie van de sekswerker. Doordat ze vaker worden gezien als slachtoffer in plaats van ondernemer of iemand die vrijwillig een legaal beroep uitoefent, wordt het stigma op sekswerkers vergroot. Volgens Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD: een alliantie van 22 organisaties en initiatieven die zich inzetten om het stigma op sekswerk te verminderen) is dat stigma de basis voor regelgeving die hun positie verder verslechtert. Onverminderde aandacht van zowel het rijk als gemeenten is nodig om het stigma tegen te gaan en de focus van het sekswerkbeleid te kantelen naar het “beroep sekswerker”. De commissie is van mening dat de sector onmiskenbaar kwetsbaar is voor criminele activiteiten zoals uitbuiting en mensenhandel. Maar dat betekent niet dat sekswerk en mensenhandel in één adem genoemd moeten worden. De commissie pleit er stevig voor een duidelijk onderscheid te maken tussen sekswerk en mensenhandel. Sekswerk is een legaal beroep en is aan regels gebonden. Daarnaast zijn uitbuitingssituaties niet voorbehouden aan de sekswerkbranche. Het komt ook in andere sectoren voor, denk bijvoorbeeld aan de uitzendbranche, horeca en tuinbouw.

Er zijn veel aannames, we weten eigenlijk niet wat werkt

Wij constateren dat we eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Er wordt veel vanuit (waarden gedreven) aannames gewerkt. Buurtbewoners zijn bijvoorbeeld bang voor overlast terwijl dat niet altijd het geval hoeft te zijn. Zo hebben we bijvoorbeeld vernomen dat sommige bewoners nooit hebben gemerkt woonachtig te zijn in de omgeving van een privéclub.

2.3 Veiligheid sekswerkers staat voorop

In dit advies zetten we de veiligheid van de sekswerker voorop: Het is een legaal beroep, er moet ruimte voor zijn en laten we ervoor zorgen dat het veilig gebeurt. Aangezien de effecten van het lokaal beleid veelal gebaseerd zijn op aannames, adviseren we om vanuit het ‘doen’ te leren en niet alles van tevoren uit proberen te denken. En vooral niet alleen in problemen te denken.

Ons advies bevat de volgende zes aanbevelingen:

- Moderniseer het sekswerkbeleid;
- Onderzoek wat werkt in proeftuinen;
- Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs;
- Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk;
- Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk;
- Laat de beleidswijzigingen en proeftuinen lerend evalueren.

Aanbeveling 1:

Moderniseer het sekswerk-beleid

De afgelopen tien jaar was er in het Utrechtse sekswerkbeleid vooral aandacht voor de ontwikkelingen met betrekking tot raam- en straatprostitutie. Het sekswerk verandert en het is afgelopen decennium meer divers geworden. Met name het bemiddelen via internet tussen klant en sekswerker is in opkomst. Corona heeft eraan bijgedragen dat sekswerkers meer thuis zijn gaan werken of vanuit hotels, Airbnb's of vakantieparken. De behoefte aan locatiegebonden sekswerk neemt af, maar is zeker nog aanwezig bij sekswerkers.

Het is goed om te realiseren dat dé sekswerker niet bestaat. Er is een groep sekswerkers die in staat is om zelfstandig en autonoom te werken. Er zijn ook sekswerkers die meer kwetsbaar zijn en alles er tussenin. We zien in het huidige beleid veel aandacht voor de kwetsbare sekswerker met multiproblematiek. Wij vinden het ook belangrijk dat er aandacht is voor deze groep, maar wat ons betreft moet er ook meer aandacht en faciliteiten komen voor de andere groepen sekswerkers.

Tot slot is ook de wens van klanten divers. Utrecht verdient een beleid waar de diversiteit van het sekswerk en de sekswerkers tot haar recht komen. Een modern sekswerkbeleid bevat in elk geval de volgende onderdelen:

- De positie en emancipatie van sekswerkers;
- De voorlichtende en signalerende rol van de gemeente (en partners) naast de rol van toezicht en handhaving van de overheid;
- De betrouwbare overheid en
- Toegankelijke hulp- en dienstverlening.

De positie en emancipatie van sekswerkers

De veiligheid van sekswerkers is het vertrekpunt van ons advies. De positie van sekswerkers hangt hiermee samen. Door het stigma dat er op sekswerk zit, is sekswerk veelal onzichtbaar. Nogmaals, sekswerk is een legaal beroep en in een stad als Utrecht moet daar ruimte voor zijn. Naast dat er uitstapprogramma's zijn, dient er in het sekswerkbeleid (via gesubsidieerde instanties) ook ruimte te zijn voor de positie en ontwikkeling van sekswerkers. Zo kunnen er bijvoorbeeld cursussen worden aangeboden op het gebied van administratie en boekhouding, ondernemerschap, zelfverdediging en ook het herkennen van en handelen bij signalen van uitbuiting. Maak van sekswerkers niet het probleem maar de oplossing.

De voorlichtende en signalerende rol van de gemeente (en partners)

De gemeente heeft naast de rol van toezicht en handhaving ook een voorlichtende rol. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de omgeving/buurt uit te leggen wat de impact van sekswerk op de leefbaarheid is. Dat het een legaal beroep is en in de meeste gevallen helemaal niet tot overlast leidt omdat zowel de sekswerker als klant vaak niet wil opvallen. Nachtkroegen leiden in het algemeen tot meer overlast dan een (kleine) inrichting voor sekswerk.

‘Het gaat niet alleen over vrouwen’

Het versterken van de signalerende rol van de gemeente als het gaat om kwetsbaarheid van sekswerkers, onveilige werkplekken of misstanden moet onderdeel zijn van het sekswerkbeleid. De gemeente kan hier zelf in investeren door bijvoorbeeld scholing van sekswerkers zelf en medewerkers die regelmatig contact hebben met sekswerkers.

De betrouwbare overheid

Al bijna tien jaar is de gemeente op zoek naar een oplossing voor de raamprostitutie op het Nieuwe Zandpad. Dit duurt voor sekswerkers en ondernemers veel te lang en draagt niet bij aan het vertrouwen in de gemeente. Sekswerkers zijn vaak teleurgesteld door de gemeente en door andere overheden. Het verbeteren van de vertrouwensrelatie is een belangrijk element in een modern sekswerkbeleid.

Toegankelijke hulp- en dienstverlening

Toegankelijke en laagdrempelige hulp- en dienstverlening voor alle vormen van sekswerk is en blijft essentieel. Van belang is dat er aandacht is voor onzichtbare en moeilijk bereikbare groepen, onder wie mannen, trans sekswerkers en buitenlandse sekswerkers.

Richt een sekswerkplatform op

We adviseren om kennis en ervaring en informatie uit te wisselen in een platform waar sekswerkers zelf ook deel van uitmaken. Dit verbetert de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen op het gebied van beleidsontwikkeling, knelpunten en kansen, hulpverlening, misstanden handhaving en oplossingen.

En heb lef

Er is geen simpele oplossing om in de stad meer werkplekken voor sekswerkers te realiseren. Er zal altijd onvrede of teleurstelling zijn bij een of meerdere betrokkenen. De gemeente heeft de rol om alle belangen af te wegen en een keuze te maken, waarbij het duidelijk is dat iedereen water bij de wijn moet doen. In het sekswerk-dossier vraagt dit om wat meer lef. Blijven polderen tot er een oplossing is waar iedereen tevreden mee is, is niet haalbaar en realistisch. De gemeente dient alle belangen af te wegen en een zo goed mogelijke keuze te maken. Lef gaat ook over het tempo van realiseren van meer werkplekken en het durven prioriteren. Wacht hier niet te lang mee, dit helpt niet in het ontwikkelen. Niet alles hoeft tegelijk.

Misstanden & Mensenhandel

Het is evident dat de sekswerksector meer risico’s op misstanden en mensenhandel met zich meebrengt dan veel andere sectoren. Het tegengaan van misstanden en mensenhandel zijn daarom belangrijke randvoorwaarden voor veilig sekswerk en het versterken van de positie van sekswerkers. Gelukkig gaat er veel goed, maar als het misgaat heeft dit vaak grote impact op het welbevinden van de sekswerker en de leefbaarheid in de buurt. Het signaleren en melden van (zorgen over) misstanden mensenhandel moet vanzelfsprekend en makkelijk zijn. Uit de gesprekken met de eigenaren van de seksinrichtingen maken wij op dat er nog kansen liggen om de signalering van misstanden te verbeteren. Zij melden nu bijvoorbeeld alleen misstanden als zij dit signaleren bij een sekswerker die in hun club werkt. Echter wanneer een sekswerker op gesprek bij een club komt om daar te werken en de clubeigenaar of medewerker heeft het vermoeden dat de sekswerkers gedwongen werkt, maakt hij of zij geen melding. Er kan overigens ook terughoudend-heid zijn bij clubeigenaren om melding te maken van misstanden bij sekswerkers van de eigen club omdat dit gevolgen kan hebben voor de clubeigenaar. Ons advies aan de gemeente is om samen met de eigenaren van de clubs en de politie te bespreken hoe deze signalen wel gemeld kunnen worden.

Aanbeveling 2:

Onderzoek wat werkt in proeftuinen

Wij constateren dat we, in Nederland en dus ook in Utrecht, eigenlijk niet goed weten wat er op lokaal niveau werkt als het gaat om sekswerkbeleid en het creëren van meer werkplekken. Nu er binnen de huidige landelijke wet- en regelgeving nog ruimte is, zou meer geleerd kunnen worden over op welke wijze vormen van sekswerk veilig en schoon kunnen plaatsvinden. Ons advies is om enkele proeftuinen in te richten waarin meer geleerd kan worden over de manier waarop zelfstandig thuiswerken en werken in klein groepsverband veilig, schoon en overlastvrij zou kunnen zijn. We verwachten namelijk dat de verschuiving van traditionele vormen van sekswerk (zoals raamsekswerk) naar modernere vormen van sekswerk (zoals sekswerk via internet) *voor een deel* onomkeerbaar is. Kort gezegd: ook als de gemeente Utrecht meer raamwerkplekken opent, zal een deel van het sekswerk zich thuis afspelen. Daarnaast zien we dat ook andere grote steden op zoek zijn naar manieren om thuissekswerk en zelfstandige escort (voorzichtig) meer ruimte te geven. De gemeente Utrecht zou een voortrekkende rol kunnen spelen door te laten zien hoe dat veilig kan. Daarnaast geldt dat onderzoek en ervaring elders in het land nog geen uitsluitsel geeft over de effecten van lokaal beleid op de thuissekswerkbranche. Dat pleit ervoor om beleid niet zonder dit eerst uit te proberen door te voeren.

Met de proeftuinen wordt onderzocht welke vormen van sekswerk onder omstandigheden en voorwaarden zo regelluw mogelijk kunnen plaatsvinden. Omdat het risico op misstanden in de sekswerkbranche groter is dan in andere branches zal hier in de proeftuinen aandacht voor moeten zijn. En hoe graag we sekswerk net als elk ander beroep zouden willen benaderen, er zullen regels, kaders en randvoorwaarden nodig zijn om veilig te kunnen werken.

Kenmerk van een proeftuin is wat ons betreft dat het kleinschalig is, stapsgewijs wordt ontwikkeld en samen met sekswerkers, partners en de buurt. Ook kan een proeftuin worden gestopt wanneer het niet werkt.

Proeftuin 1: Sta thuiswerk en zelfstandige escort toe[1]

Het is op dit moment in Utrecht niet toegestaan om als sekswerker vanuit je eigen woning te werken. Onze aanbeveling is om in een proeftuin te onderzoeken op welke manier thuiswerken wel mogelijk is. De belangrijkste reden is dat er op dit moment veel sekswerkers vanuit een woning werken maar dat het zicht ontbreekt.

1. Zelfstandige escort: zonder tussenkomst van een bedrijf of een derde spreekt de sekswerker met een klant af op een (andere) locatie, bijvoorbeeld een hotel of het thuisadres van de klant.

Op het moment dat er misstanden plaatsvinden melden de sekswerkers zich niet omdat ze bang zijn dat ze gestraft worden voor het thuiswerken. Onze verwachting is dat wanneer het thuiswerken wordt toegestaan dit veiliger wordt voor sekswerkers. Dat zij sneller misstanden zullen melden en om hulp vragen als dat nodig is. Ons advies is om ook in deze proeftuinen te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om als zelfstandige escort te werken.
Wij adviseren om het in deze proeftuin aan enkele kleine groepen sekswerkers toe te staan om vanuit huis of als zelfstandige escort te werken. Door mee te doen aan deze proeftuin geef je sekswerkers de kans om samen met de gemeente een legaal sekswerkbeleid te ontwikkelen. Zij genieten daarnaast van meer veiligheid en krijgen de kans om openlijk te adverteren.

Omdat de bestemmingsplannen in Utrecht sekswerk vanuit huis niet mogelijk maken moet hier nog een oplossing voor worden gevonden. Er zijn verschillende mogelijkheden zoals een vergunning of een ontheffing. Een andere optie is om het te gedogen, maar dan is het nog steeds illegaal. Een vorm van melding of registratie is wenselijk. Hiervoor zal gezocht moeten worden naar de mogelijkheden binnen de huidige privacywetgeving

Proeftuin 2: Maak werken in klein groepsverband mogelijk

Een deel van de sekswerkers werkt graag in een klein groepje. Dit zorgt namelijk voor extra veiligheid omdat ze elkaar in de gaten kunnen houden. We hebben in onze gesprekken voorbeelden gehoord dat met een groep vanuit iemand zijn of haar woning wordt gewerkt of vanuit Airbnb's of vakantieparken. Hier is net zoals bij het thuiswerk geen actief toezicht op. De gemeente handhaaft op het moment dat er overlastmeldingen komen.
Ons advies is om in een proeftuin te onderzoeken wat het effect is wanneer het is toegestaan om als sekswerkers in een klein groepsverband samen te werken. We kijken hierbij vooral naar groepen van twee tot drie zelfstandige autonome sekswerkers die op één locatie werken zonder een exploitant. Deze locatie kan een woning zijn. Ons advies is om locaties in de gemeente aan te wijzen waar het werken in een groepje zonder exploitant mogelijk is. Sekswerkers kunnen zelfstandig een ruimte huren waar zij samen kunnen werken.
Belangrijk is om deze proeftuin samen te ontwerpen met sekswerkers en de omgeving (van de werkplekken). Voor de proeftuin is een aantal groepen sekswerkers nodig die dit samen willen doen gedurende de looptijd van de proeftuin.

Aandachtspunten en randvoorwaarden voor de proeftuinen

- **Selectie van de sekswerkers.** Definieer wie er mee kan doen aan de proeftuinen en aan welke criteria zij moeten voldoen. Bijv. ingeschreven bij KvK, bereid om mee te werken aan vormgeving van de proeftuinen en de lerende evaluatie. De animo bij bekende pilots voor thuiswerken in andere gemeentes is op dit moment laag.
- **Bestemmingsplan.** Afwijken van bestemmingsplan voor twintig tot dertig sekswerkers moet geregeld worden.
- **Veiligheid sekswerker.** Alleen werken kan onveilig zijn, bijvoorbeeld wanneer klanten gewelddadig worden of niet willen betalen. Er is tenslotte niemand om te helpen. Dit is nu ook aan de orde en sekswerkers melden dit niet omdat ze nu onvergund en niet legaal werken. Door het thuiswerken legaal te maken, wordt de drempel om geweld of misstanden te melden volgens ons verlaagd. Dit zal in de proeftuin actief gemonitord moeten worden.
- **Toezicht & handhaving.** Wanneer het wordt toegestaan om thuis te werken is het belangrijk om kaders en randvoorwaarden te stellen over wat toegestaan is en wat niet en hoe het toezicht op en handhaving van de regels wordt vormgegeven.
- **Registratie.** De gemeente mag wettelijk gezien de sekswerker niet registreren. Voor de proeftuin is een vorm van registratie wel wenselijk. Enerzijds om te kunnen monitoren hoe de proeftuin verloopt. Anderzijds om te kunnen handhaven. Hiervoor moet een oplossing worden gevonden.
- **KvK.** De gegevens van inschrijving bij de KvK zijn grotendeels openbaar. Dit geldt in ieder geval voor het vestigingsadres. Dit maakt dat sekswerkers zich helemaal niet inschrijven of onder een andere beroepsgroep.
- **Woningcorporaties.** In veel huurcontracten (van sociale huurwoningen) wordt sekswerk vanuit huis niet toegestaan. Overleg met woningcorporaties is nodig om deze proeftuin vorm te geven.
- **De rol van de gemeente.** Initiatieven zouden vanuit de sekswerkers aangedragen moeten worden. De gemeente speelt wel een actieve rol bij het binnenhalen van initiatieven.

Vormgeven van de proeftuin

Het succesvol vormgeven en uitvoeren van deze proeftuinen kan volgens ons alleen samen met de sekswerkers, hulp- en dienstverleningspartners, veiligheidspartners en buurtbewoners. Sekswerkers die meedoen in de proeftuinen worden gevolgd om in beeld te brengen wat goede voorwaarden zijn om thuiswerk en werken in

groepjes mogelijk te maken. De sekswerkers die gevolgd worden in deze proeftuin worden vanaf het eerste moment betrokken en geven de proeftuin mee vorm, inclusief de indicatoren waarop gemonitord wordt. Gedurende de looptijd van de proeftuin worden ze actief gemonitord en gevolgd. Zie ook de zesde aanbeveling.

Voor politie, OM, gemeente en de hulp- en dienstverlening is een belangrijke rol weggelegd in het vormgeven en monitoren van deze proeftuin. Zo moet er een kader ontwikkeld worden op basis waarvan gehandhaafd kan worden bij overlastmeldingen of misstanden. Het is van belang dat hulp- en dienstverlening voor sekswerkers laagdrempelig georganiseerd is en dat het aanbod in de stad aansluit bij de proeftuinen.

Aanbeveling 3:

Vereenvoudig de regelgeving voor privéhuizen en seksclubs

Voor een deel van de sekswerkers zijn privéhuizen en seksclubs aantrekkelijke werkplekken. Dit komt bijvoorbeeld doordat werken via de opting-in regeling ervoor zorgt dat belasting en premies door de verhuurder worden betaald en het privéhuis of de club veiligheid en sociale contacten biedt. Ook voor de gemeente Utrecht heeft deze vorm van sekswerk voordelen ten aanzien van transparantie en de mogelijkheden om toezicht te houden. Wanneer Utrecht aantrekkelijker wordt voor ondernemers om een privéhuis of club te starten of te behouden, vergroot dit de kans dat ondernemers een bedrijf willen starten.

In Utrecht zijn twee privéhuizen gevestigd en daar zijn de afgelopen jaren geen misstanden of overtredingen geconstateerd. De regels en (vergunnings)eisen worden door de eigenaren van deze huizen als streng ervaren. Een voorbeeld hiervan is dat wanneer de vergunning na drie jaar opnieuw moet worden aangevraagd, de ondernemer alle gegevens opnieuw moet aanleveren, terwijl de gemeente die al heeft. Hier zou meer flexibiliteit in kunnen zitten. Opvallend in de gesprekken vonden wij ook dat het contact tussen deze ondernemers en de gemeente beperkt is. Wij vermoeden dat een deel van de onvrede bij de ondernemers voortkomt uit dit beperkte contact. Er is alleen contact als het noodzakelijk is zoals bij een wijziging in de vergunning of meldingen. Hier liggen wat ons betreft kansen om het aantrekkelijker te maken om in Utrecht een sekswerkbedrijf te starten en te houden.

Ons advies om in samenwerking met de eigenaren van de bestaande huizen te kijken hoe je als gemeente meer servicegericht de vergunningverlening kan inrichten. Het versoepelen van regels en eisen kan hierbij helpen, maar alleen wanneer er ook geïnvesteerd wordt in het verbeteren van de relatie.

De versoepeling kan zijn door een seksbedrijf te behandelen zoals bepaalde andere bedrijven en de vergunningplicht niet meer toe te passen. De versoepeling kan ook zijn door binnen de vergunning het aantal regels terug te dringen. Daarnaast kan er ook gekeken worden wat de mogelijkheden zijn in het bestemmingsplan om een sekswerkbedrijf te starten.

Wij adviseren ook om te verkennen of het mogelijk is om een ontheffingsbeleid te ontwikkelen waarbij de mogelijkheid ontstaat een sekswerkbestemming te krijgen mits je aan een aantal voorwaarden en eisen voldoet. Met de eigenaren van de bestaande privéhuizen en wellicht met een aantal ondernemers die een

sekswerkbedrijf zouden willen starten in Utrecht kan dit ontheffingsbeleid worden vormgegeven.

We benadrukken dat een goede relatie met ondernemers ook voor de gemeente Utrecht en haar samenwerkingspartners voordelen met zich meebrengt. Zij zullen immers eerder geneigd zijn om signalen van mogelijke uitbuiting te melden.

Aanbeveling 4:

Onderzoek de mogelijkheid voor een vorm van kleinschalig straatsekswerk

Met de sluiting van de tippelzone in juli 2021 is een laagdrempelige vorm van sekswerk uit de stad verdwenen. Het was laagdrempelig voor klanten en laagdrempelig voor sekswerkers. Voor sekswerkers die werkten op de tippelzone werkte het systeem goed. Er was sociale controle (je kent elkaar), de hulp- en dienstverlening was dichtbij in de gezellige huiskamer op de tippelzone en er was een goede relatie met veiligheidspartners zoals politie en toezicht. Als het nodig was, kon de politie er snel zijn. Daarnaast was het contact van de sekswerkers met de klanten laagdrempelig en was er een veilige afwerkplek. Daarbij komt dat deze vorm van sekswerk lage beroepskosten met zich meebrengt voor de sekswerker omdat zij onder andere geen kosten hebben aan een werkplek.

De hulpverlening en sekswerkers geven aan dat er op dit moment ook sekswerk op straat plaatsvindt in Utrecht. Op verschillende plekken in de stad en met afwerkplekken op openbare plekken zoals in parken en steegjes. Er is vraag en aanbod voor. Er is bij sekswerkers nog steeds behoefte aan een laagdrempelige vorm van sekswerk met lage beroepskosten voor de sekswerkers en voorzieningen gericht op sociale controle, veiligheid en toegankelijke hulp- en dienstverlening.

‘Vrijheid is: geen exploitanten’

Wij zijn ons ervan bewust dat de samenleving en de politiek verdeeld is over straatsekswerk. Sinds het begin van deze eeuw staat de wenselijkheid van tippelzones ter discussie en worden de meeste zones gesloten. Alleen in Arnhem en in Nijmegen zijn er nog tippelzones. Waar de tippelzone in Arnhem zeer beperkt gebruikt wordt, mede door een uitsterfbeleid, heeft de gemeenteraad van Nijmegen er onlangs voor gekozen om de tippelzone te behouden en zelfs uit te breiden. In Nijmegen ligt de tippelzone op de grens van stedelijk gebied en er zijn er overdekte werkplekken. Ons advies is om te onderzoeken wat de mogelijkheid is voor een vorm van straatsekswerk in de stad. Hou het kleinschalig en overzichtelijk. We realiseren ons dat het vinden van een geschikte locatie geen makkelijke opgave is en buurtbewoners wellicht zeer terughoudend reageren op het idee. Het is dus van belang om de buurt goed te informeren en mee te nemen in eventuele ontwikkelingen. De gemeente zou het ook mee kunnen nemen bij de ontwikkeling van nieuwbouw. In elk geval helpt het niet om de ogen te sluiten voor de realiteit dat (de behoefte aan) straatsekswerk er is.

Aanbeveling 5:

Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk

Wij adviseren om in Utrecht kleinschalig, locatiegebonden sekswerk vorm te geven waarbij ramen en gesloten werkplekken door sekswerkers (zelfstandig) te huren zijn. Dit zouden twee of meer locaties kunnen zijn, op verschillende plekken in de stad. Er is en blijft vraag naar raamprostitutie en er is toenemende behoefte aan werkplekken zonder raam waar sekswerkers met klanten kunnen afspreken die zij bijvoorbeeld via internet werven. Dit is er nu helemaal niet in Utrecht en een deel van de sekswerkers wil niet vanuit de eigen woning werken. Grootschalige raamprostitutie zoals in het verleden plaatsvond op het Zandpad is niet meer passend in de huidige branche waar bemiddeling steeds meer via internet plaatsvindt. Een combinatie van werkplekken met en zonder raam zou een goede oplossing zijn.

Kleinschaligheid komt tegemoet aan de wens van sekswerkers. Sekswerkers geven aan dat zij het prettig vinden om samen op één locatie te werken omdat dit zorgt voor sociale controle onderling. Dit is beter als het kleinschalig is. Je kan elkaar helpen en in de gaten houden. Door het locatiegebonden sekswerk zo in te richten draagt dit ook bij aan de beheersbaarheid voor toezicht en handhaving en de politie. De verwachting is dat de kleinschaligheid ervoor zorgt dat het minder aantrekkelijk is voor andere vormen van criminaliteit. Ook zorgt het ervoor dat vanuit toezicht en handhaving en de politie een vertrouwensrelatie kan worden opgebouwd met de sekswerkers. En niet onbelangrijk, kleinschaligheid heeft minder impact op de leefbaarheid en veiligheid voor de buurt.

‘Sekswerk is een beroep’

Het is wenselijk dat er op deze locatie een aantal zaken gezamenlijk wordt geregeld, zoals veiligheidsmaatregelen en schoonmaak (die in de huurprijs zitten). Er dient laagdrempelige toegang tot hulp- en dienstverlening te zijn. De werkplekken kunnen ook per uur gehuurd worden, voor een dagdeel of een dag.

De vraag is dan nog wat kleinschalig is. Hierbij gaat het over de balans tussen leefbaarheid, beheersbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid. In gesprekken die we hebben gevoerd met de verschillende partijen liep dit uiteen van tien tot 31 ramen en gesloten werkplekken. De locatie zal ook bepalen wat de omvang kan zijn. Ons advies is om te onderzoeken wat de mogelijkheden in de stad zijn.

Voor het huren van een werkruimte dient de sekswerkers aan een aantal voorwaarden te voldoen, denk aan een inschrijving bij de KvK of een bepaalde vorm van registratie. Dit laatste kan mogelijk lastig zijn gelet op de huidige wet- en regelgeving. We adviseren om dit samen met sekswerkers en partners uit te werken en te bezien wat de mogelijkheden zijn.

Een complexe tender lijkt niet het aangewezen instrument om dit te realiseren. Wij adviseren om samen met marktpartijen te kijken naar mogelijkheden voor een kleinschalige locatie.

Aanbeveling 6:

Laat de beleids-wijzigingen en proeftuinen lerend evalueren

Leren en verantwoorden

We adviseren om de aanpassingen in het beleid en de proeftuinen lerend te (laten) evalueren. Wat ons betreft zou het oogmerk van een dergelijke evaluatie niet enkel moeten zijn om achteraf terug te kijken en te bepalen of doelen behaald zijn (ex post evaluatie). Het doel zou ook moeten zijn om vooraf (ex ante) afwegingen, keuzes, beleidsdoelen en beoogde mechanismen in kaart te brengen. Tot slot kunnen de aanpassingen in beleid en proeftuinen ook tijdens de looptijd ervan worden gemonitord (ex durante evaluatie). Dat stelt de gemeente in staat om tussentijds knelpunten op te halen en op te lossen. De evaluatie moet worden gezien als een lerende praktijk die niet alleen bedoeld is om richting de gemeenteraad en de stad te verantwoorden maar ook om tussentijds bijsturen mogelijk te maken.

Het definiëren en meten van succes

Een van de grootste uitdagingen binnen deze aanbeveling is het definiëren en meten van succes. Hoe formuleer je concrete doelen? En hoe maak je de beoogde effecten meetbaar? Om deze vragen te beantwoorden kan er gekeken worden naar eerder uitgevoerd onderzoek. In een recent onderzoek naar effecten van prostitutiebeleid maken Bleeker, Mulder en Korf (2021) onderscheid tussen drie clusters van effecten. Ten eerste gaat het hier om de aard en omvang van de seksbranche. Hieronder vallen indicatoren zoals het aantal werkplekken, de omvang van vraag en aanbod en de kenmerken van klanten en sekswerkers. Ten tweede keken Bleeker, Mulder en Korf naar de effecten van beleid op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Denk daarbij aan sociale zekerheidsrechten, effecten op arbeidsomstandigheden, stigma, hygiëne, contact met instanties en tevredenheid met werken. Tot slot zijn de effecten op het voorkomen van mensenhandel van belang. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om aantallen mensenhandel slachtoffers. Daarnaast gaat het ook om handhavingsmogelijkheden en de capaciteit van politie. Niet alle typen effecten zullen voor de gemeente Utrecht relevant zijn. De lerende evaluatie zou dan ook moeten starten met onder meer het scherp krijgen van de beoogde effecten.

Hoe deze effecten in kaart kunnen worden gebracht verschilt per indicator. Het ligt echter voor de hand om voor een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve methoden te kiezen. Het lerende karakter van de evaluatie nodigt bovendien uit om voor activerende, actiegerichte onderzoeksvormen te kiezen. Gezien de complexiteit en omvang van de uitdaging van de gemeente ligt het voor de hand om de aanpassingen in beleid en proeftuinen voor minimaal drie jaar te volgen.

Participatie

Het evalueren van de beleidsaanpassingen en proeftuinen kan naar ons idee niet zonder de participatie van de mensen om wie het gaat. Onderzoekskaders zoals actieonderzoek en lerend evalueren bieden veel ruimte om samen met sekswerkers, exploitanten, beleidsambtenaren en bewoners op een gelijkwaardige manier goed onderzoek te doen naar (ervaren) effecten van beleid.

Zelf uitvoeren of uitbesteden

Een fundamentele keuze is of de gemeente de evaluatie zelf uitvoert of uitbesteedt aan een onafhankelijke partij. Beide keuzes hebben voor- en nadelen. Zelf uitvoeren heeft als voordeel dat de gemeente zelf de onderzoeksactiviteiten uitvoert en dus ook uit eerste hand leert. Een nadeel ervan is dat het lastig is om de onafhankelijkheid van het onderzoek te waarborgen. Het verantwoordingsdoel van de evaluatie komt dan mogelijk in het gedrang.

3. Achtergrond | Beleid en regelgeving

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen we op hoofdlijnen het beleid ten aanzien van sekswerk. Welke varianten zijn er te onderscheiden en hoe is het in Nederland geregeld? Wat zijn de taken van het decentraal domein en welke taken liggen op het gebied van de rijksoverheid?

3.2 Drie beleidsvarianten

Er zijn grofweg drie beleidsvarianten te onderscheiden: criminalisering, regulering en decriminalisering. In het recent verschenen landenvergelijkend onderzoek worden deze varianten beschreven (Bleeker, Mulder & Korf, 2021).

Over veel mogelijke effecten van prostitutiebeleid kunnen op basis van eerder onderzoek geen conclusies worden getrokken. Dat gaat met name om effecten op de omvang van de totale seksbranche, de omvang van de vraag naar betaalde seks, verschuivingen tussen onderdelen van de branche, de transparantie van de branche, de aard en omvang van mensenhandel en organisatie en resultaten van handhaving en toezicht. Bestaand onderzoek schijnt vooral licht op de gevolgen van beleid op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Dat geldt met name voor arbeidsrechten en -omstandigheden, toegang tot voorzieningen en tot hulpverlening (waaronder aangiftebereidheid), welzijn en veiligheid van sekswerkers, en stigmatisering.

3.3 Criminalisering

Binnen de beleidsvariant criminalisering kan onderscheid gemaakt worden tussen totale criminalisering en gedeeltelijke criminalisering. Bij totale criminalisering zijn de sekswerker, de klant en derden die sekswerk faciliteren strafbaar. Gedeeltelijke criminalisering stelt minstens één actor binnen de seksbranche strafbaar. Voorbeelden van landen met overwegend criminaliserend beleid zijn Zweden, Frankrijk en Ierland. (Gedeeltelijke) criminalisering verslechtert de positie en werkomstandigheden van sekswerkers. Zij krijgen bijvoorbeeld te maken met gevolgen van mogelijk veeleisender klanten die zich door het verbod niet laten afschrikken, slechtere arbeidsomstandigheden, een hogere drempel voor voorzieningen en hulpverlening en zij voelen zich (nog meer) gestigmatiseerd.

3.4 Regulering

Kenmerkend aan de variant regulering is de meer pragmatische benadering waarbij met branche-georiënteerd beleid sekswerk wordt gestimuleerd en beperkt. De overtuiging is dat ongeacht de wenselijkheid ervan, de seksbranche zal bestaan. Beleidsmaatregelen en acties die worden ingezet zijn bijvoorbeeld het versterken van de rechtspositie van sekswerkers en de registratie van en vergunningplicht voor sekswerkers. Voorbeelden van landen zijn onder meer Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Regulering is de minst onderzochte beleidsvariant. Dat maakt het lastig om uitspraken te doen over de effecten ervan. Alleen over de gevolgen van regulering op enkele aspecten van de juridische en maatschappelijke positie is met de nodige voorzichtigheid iets te zeggen. Een mogelijk gevolg van een vergunningplicht voor sekswerkers en een beperking van de vergunde seksbranche is dat sekswerkers illegaal gaan werken en gezondheidsrisico's lopen en kwetsbaarder zijn voor uitbuiting.

3.5 Decriminalisering

Decriminalisering is een beleidsvariant die sekswerkers en werknemers binnen andere sectoren op (vrijwel) gelijke wijze behandelt. Er zijn geen of weinig wetten die specifiek voor de seksbranche gelden en sekswerk wordt zo veel mogelijk gereguleerd door bestaande arbeidswetgeving. Beleidsmaatregelen en acties die men bij deze beleidsvariant ziet, zijn onder meer het regelen van sekswerk in (generiek) arbeids-, fiscaal-, en bestuursrecht en het mogelijk maken dat sekswerk voor een deel vergunningsvrij wordt uitgeoefend. Grotere commerciële bedrijven kunnen bijvoorbeeld wel tot aanvragen van een vergunning verplicht worden. Nieuw-Zeeland is op dit moment het enige land waar het beleid overwegend de-criminaliserend van aard is.

Decriminalisering in Nieuw-Zeeland verhoogde de ervaren autonomie van sekswerkers. De meest gefundeerde bevindingen betreffen het gevolg van decriminalisering op de juridische en maatschappelijke positie van sekswerkers. Sekswerkers in Nieuw-Zeeland voelen sinds de decriminalisering meer controle over hun werkzaamheden en interactie met klanten en exploitanten, en zijn meer bereid tot contact met politie en justitiële instanties.

3.6 Sekswerkbeleid in Nederland gedecentraliseerd

Sinds 1 oktober 2000 is het bordeelverbod opgeheven. De hoofddoelstelling van deze wetswijziging is om een duidelijk onderscheid te maken tussen strafwaardige en niet-strafwaardige vormen van (exploitatie van) sekswerk. Hiermee wordt sekswerk ontdaan van criminele randverschijnselen en wordt beoogd de rechtspositie en werkomstandigheden van de sekswerker te verbeteren. Hoewel sekswerk en het gebruik hiervan voor deze wetswijziging al niet strafbaar was, is sekswerk hiermee een legaal beroep waar regels aan kunnen worden gesteld. Het zwaartepunt van het prostitutiebeleid ligt sinds de opheffing van het bordeelverbod bij de gemeente omdat zij op grond van artikel 151a van de Gemeentewet een vergunningenstelsel voor prostitutiebedrijven kunnen hanteren. Het is aan de gemeente via lokale regelgeving te bepalen of en op welke wijze vorm wordt gegeven aan het prostitutiebeleid en te bepalen welke typen sekswerk vergunningplichtig en niet-vergunningplichtig, en legaal of illegaal zijn. Momenteel worden de meeste vergunningen voor seksbedrijven in Nederland uitgegeven aan seksclubs, privéhuizen en escortbureaus (Bleeker & Van den Braak, 2021).

Termen legaal & illegaal en vergund en onvergund
Door de opheffing van het bordeelverbod is een scheiding ontstaan tussen legaal en illegaal sekswerk. Legaal sekswerk kan worden onderverdeeld in vergund en onvergund. Sekswerk is legaal wanneer er een vergunning voor nodig is en er ook daadwerkelijk sprake is van een geldige vergunning. Maar sekswerk kan ook zonder vergunning legaal zijn als deze niet vereist is. Het gereguleerde deel ziet enkel op vrijwillig sekswerk door volwassenen. Onvrijwillig sekswerk of sekswerk verricht door minderjarigen is per definitie illegaal waartegen strafrechtelijk moet worden opgetreden.

3.7 Gemeentelijke instrumenten voor regulering

Gemeenten kunnen sekswerk in hun gemeente reguleren met een verordening, beleidsregels, bestemmingsplannen, vergunningen, toezicht en handhaving, zorg- en dienstverlening. Gemeenten hebben geen wettelijke grondslag voor het verbieden van sekswerk in hun gemeente, maar kunnen met restrictief beleid bedrijfsmatig sekswerk praktisch onmogelijk maken. Ook kunnen gemeenten in theorie alle vormen van sekswerk (met uitzondering van onvrijwillig of door minderjarigen verricht sekswerk) onvergund legaliseren. Op dit moment heeft slechts iets meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten prostitutiebeleid (Bleeker & Van den Braak, 2021). Dat was in 2014 nog 75 procent (Van Wijk et al., 2014). De meeste gemeenten met prostitutiebeleid kiezen voor zogenaamd maximumbeleid; het maximeren van het aantal toegestane vergunningen.

3.8 Nieuwe wetgeving in ontwikkeling: Wetsvoorstel regulering sekswerk

Het Rijk stelt de landelijke wettelijke kaders vast maar doordat het prostitutiebeleid gedecentraliseerd is, zijn er grote verschillen tussen gemeenten. Waar je, bijvoorbeeld, in de ene gemeente als 18-jarige aan het werk kunt, moet je in de andere gemeente 21 zijn. Om lokale verschillen te verkleinen en dwang en uitbuiting in de seksbranche beter tegen te kunnen gaan en de positie van de sekswerker te verbeteren, werkt het kabinet sinds langere tijd aan wetgeving die zich richt op een landelijk en uniform vergunningstelsel voor sekswerk: de Wet regulering sekswerk (Wrs).

In de kern komt het erop neer dat er een uniforme vergunningplicht komt voor seksbedrijven en dat iedere sekswerker over een vergunning dient te beschikken, die in een landelijk register worden opgenomen. In de huidige wetgeving is alles legaal tenzij de gemeente iets vergunningplichtig maakt of het niet toestaat. In de nieuwe wet is niks legaal tenzij de gemeente een vergunning afgeeft[2]. Daarnaast geldt dat de minimale leeftijd voor een vergunning 21 jaar wordt en dat klanten van sekswerkers en degenen die sekswerkers zonder vergunning helpen om daar zelf aan te verdienen (zogenoemde faciliteerders), in overtreding zijn.

2. Dit betreft uiteraard alleen vrijwillig sekswerk verricht door meerderjarigen. Onvrijwillig sekswerk en sekswerk verricht door minderjarigen is per definitie illegaal.

In het regeerakkoord van het huidige kabinet neemt de coalitie zich voor om de Wrs in de huidige kabinetsperiode in te voeren. Maar het is nog onduidelijk of dit daadwerkelijk gaat lukken. Tot heden is er geen sprake van consensus zoals blijkt uit de brief van de verantwoordelijk bewindspersoon aan de Tweede Kamer over de Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche van 11 juli 2022. Daarnaast werkt het kabinet aan een wettelijke grondslag op basis waarvan gemeenten persoonsgegevens van sekswerkers kunnen registreren en verwerken zodat gemeente adequaat invulling kunnen geven aan hun toezichts- en handhavingstaken. Nu is het registeren en verwerken niet mogelijk op basis van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

3.9 Uitstapprogramma's en aandacht voor verbetering

Een andere component van het landelijke beleid omvat het faciliteren van uitstapprogramma's. Na meerdere subsidieperiodes krijgen 18 centrumgemeenten (zogenoemde Decentralisatie Uitkering Uitstapprogramma's Prostituees (DUUP) gemeenten) momenteel structurele financiering voor het inrichten van ondersteuning aan sekswerkers die willen stoppen. Utrecht is een van de centrumgemeenten en werkt voor de uitvoering van de uitstapprogramma's samen met maatschappelijke organisaties die gespecialiseerd zijn in hulp- en dienstverlening en uitstap. De landelijke overheid heeft tot slot aandacht voor het tegengaan van stigmatisering van sekswerk en van sekswerkers. Zo stimuleerde het Rijk het ontstaan van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering en richtte ze een landelijk klachtenloket in.

4. Achtergrond | Kenmerken en risico's sekswerk in Nederland

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal belangrijke aspecten van sekswerk. Welke vormen er van sekswerk zijn en welke ontwikkelingen we zien. Ook gaan we kort in op de risico's die verbonden zijn aan het beroep.

4.2 Vormen van sekswerk

De seksbranche in Nederland is een diverse branche en omvat verschillende vormen van sekswerk. We onderscheiden de volgende vormen van sekswerk:

- **Raamsekswerk:** De sekswerker werft zichtbaar klanten vanachter een raam. De kamer waar de werkzaamheden worden verricht wordt meestal door een sekswerker gehuurd van een exploitant tegen een vast tarief. De sekswerker werkt zelfstandig.
- **Straatsekswerk:** Klanten worden geworven op straat. De werkzaamheden vinden doorgaans plaats in de auto van de klant op een' afwerkplek'. In sommige gevallen gaan de sekswerker en de klant naar een andere locatie, bijvoorbeeld een hotel.
- **Sekswerk in een seksclub of een privéclub:** De werkzaamheden vinden plaats in een pand specifiek ingericht voor sekswerk. Bij een seksclub is een bar aanwezig en praten de klanten eerst met de aanwezige sekswerkers. Bij een privéclub is geen bar aanwezig.
- **Escortwerkzaamheden via een bureau:** Een bureau bemiddelt tussen sekswerker en klant. Het bureau stuurt een sekswerker naar de afgesproken locatie met de klant.
- **Sekswerk in massagesalons:** Het geven van een massage staat voorop waarbij ook seksuele handelingen kunnen worden verricht.
- **Zelfstandige escortwerkzaamheden:** Zonder tussenkomst van bureau spreekt de sekswerker met de klant af op een locatie zoals een hotel of bij de klant thuis.
- **Thuisontvangst:** De werkzaamheden vinden in de woning van de sekswerker plaats.
- **Contactloos sekswerk (webcamwerk, peepshows, seksbioscopen):** Seksuele handelingen worden tegen betaling getoond aan een ander.

4.3 Samenstelling groep sekswerkers kan snel veranderen

Geen sekswerker is hetzelfde. Er zijn sekswerkers die volstrekt autonoom en met veel plezier in de branche werken, er zijn sekswerkers die minder plezier aan het werk beleven maar in de branche werken omdat het meer verdient dan alternatief werk en er zijn sekswerkers die onder (enige vorm van) onvrijwilligheid aan het werk beginnen. De redenen dat sekswerkers aan het werk beginnen lopen uiteen en hebben meestal met geld te maken. Denk dan aan geld verdienen om zichzelf en/of familie te onderhouden, schulden af te betalen of meer willen verdienen dan in een andere baan (Bleeker, et al, 2015). Hoewel het grootste deel van de sekswerkers vrouwelijk is, zijn er ook mannen en transpersonen actief als sekswerker (Van Wijk et al., 2014).

De sector kent van oudsher een grote mate van mobiliteit (Daalder, 2007; Goderie & Boutellier, 2006). Het is in het belang van de sekswerker om regelmatig van werkplek te wisselen. Om elders meer geld te kunnen verdienen of vanwege een andere reden zoals ruzie of een slechte werksfeer. Dit leidt ertoe dat de samenstelling van een groep sekswerkers in een bepaalde plaats snel en sterk kan veranderen (Rijnink en Van Wijk, 2020). Ook omdat nieuwe sekswerkers meer klanten trekken. Ongeveer 20 procent van de sekswerkers werkt op meerdere werkplekken tegelijk (Bleeker et al., 2015).

> 'Sekswerkers zijn reizigers'

4.4 Ontwikkelingen in de branche

De Nederlandse seksbranche verandert. De belangrijkste ontwikkelingen zijn te vinden in een overzicht van (Rijnink en Van Wijk, 2020).

- **Internet.** Sekswerkers en klanten vinden elkaar in toenemende mate via internet. Hier gaat het bijvoorbeeld om werving via advertentiewebsites zoals kinky.nl. Maar klanten en sekswerkers vinden elkaar ook steeds meer op social media of via grote Whatsapp-groepen. Dit heeft ook gevolgen voor de werkplekken van sekswerkers. De verschuiving naar internet zorgt ook voor meer thuiswerken, zelfstandige escortwerkzaamheden en sekswerk in hotels en vakantieparken. Uit recent onderzoek van Bleeker & Van den Braak (2021) komt naar voren dat er gedurende een jaar ongeveer 27.000 unieke advertenties op internet worden geplaatst.
- **Daling zichtbare vormen van sekswerk.** De toename van ontmoetingen via internet hangt sterk samen met een daling van zichtbare locatie gebonden vormen van sekswerk zoals raamprostitutie, clubs en privéhuizen. Naast een verschuiving van klanten en sekswerkers naar het internet is een andere oorzaak mogelijk ook hoogdrempelige regelgeving van gemeenten.

4.5 Legale financierbaarheid van de sector

Over het algemeen zijn er geen principiële bezwaren tegen het verlenen van financiële diensten aan sekswerkers door financiële instellingen. Desondanks worden sekswerkers in voorkomende gevallen uitgesloten door banken omdat ze in verband worden gebracht met misstanden zoals criminaliteit en geweld. Belemmerende factoren zijn onder andere de stromen van contant geld en de herkomst van deze geldstromen. Banken zijn gehouden aan strikte regels om witwassen tegen te gaan. Voor sekswerkers is het vrijwel onmogelijk om de contante geldstroom om te zetten in pintransacties. Dit heeft te maken met dat het vaak een dienst betreft die in Amerika wordt verwerkt, waar sekswerk verboden en strafbaar is. Dit kan uitbuiting in de hand werken. Derden bieden hun pinapparaat aan tegen een huur van minimaal de helft van het verdiende bedrag of in ruil voor seksuele handelingen.

4.6 Risico's

Sekswerkers moeten hun beroep veilig en gezond kunnen uitvoeren. Dit lukt niet altijd omdat het beroep risico's met zich mee kan brengen. Denk daarbij aan gezondheidsrisico's door onbeschermde seks of een onhygiënische of een onveilige werkomgeving. Maar er bestaan ook risico's ten aanzien van uitbuiting (mensenhandel) en geweld. Ook lopen sekswerkers het risico tegen vooroordelen (stigma) aan te lopen. Extra kwetsbaarheid kan ontstaan bij groepen sekswerkers die onzichtbaar en onbereikbaar zijn voor hulp- en dienstverlening. Het gaat hierbij om het deel van de sekswerkers dat onvergund werkt. Mannelijke sekswerkers en trans sekswerkers werken vaker onvergund en vragen niet snel om hulp vanwege een dubbel stigma. Risico's op geweld, machtsmisbruik en gezondheidsrisico's nemen hierdoor toe. Ook sekswerkers die dakloos zijn, een licht verstandelijke beperking of een verslaving hebben, kunnen extra kwetsbaar zijn.

4.7 Beslotenheid van de sector werkt risicoverhogend

De seksbranche wordt gekenmerkt door beslotenheid. In het algemeen hechten sekswerkers en hun klanten belang aan anonimiteit. Werk en privé worden net zoals in andere beroepen gescheiden, maar voor een deel is het gelegen in het feit dat het weliswaar een legaal beroep is, maar dat het met stigma's is omkleed. Sekswerkers kunnen te maken krijgen met vooroordelen, van overheidsdiensten, politie, banken, gemeenten of zorginstellingen Dit heeft gevolgen voor de sociale en juridische positie van de (vrijwillige) sekswerker en voor hun veiligheid. Sekswerkers kunnen daardoor soms lastiger gebruik maken van diensten, zoals de opening van een zakelijke rekening en/of het afsluiten van een hypotheek.

4.8 Criminogene branche

De sekswerkbranche is kwetsbaar voor criminaliteit. Er gaat relatief veel contant geld om in de sector, onder andere vanwege het belang van anonimiteit. Hierdoor ontstaan er kansen voor criminelen om geld wit te wassen. Ook belemmert de beslotenheid het zicht van overheidsinstanties om hulp te bieden bij uitbuiting, machtsmisbruik of geweld.

4.9 Mensenhandel

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel schatte in de laatste slachtoffermonitor het aantal slachtoffers van mensenhandel in tussen de 5.000 en 7.500 (NRM, 2021). Van de signalen van seksuele uitbuiting die door het onafhankelijke Coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha) dat opkomt voor de rechten en de belangen van

slachtoffers van mensenhandel worden geregistreerd, komen verreweg de meeste signalen uit het thuisprostitutie of de escort- en hotelprostitutie. Regioplan en de Radboud Universiteit deden in recent onderzoek voor de gemeente Utrecht een poging om de lokale omvang van mensenhandel in te schatten. Dat leidde niet tot een betrouwbare omvangschatting. Wel werd er geconstateerd dat, bijvoorbeeld, de politie in 2019 59 signalen van seksuele uitbuiting registreerde (Buimer, et al., 2022).

In 2019 (onderzoek Gemeente Utrecht) is door sekswerkers, hulpverleningsorganisaties en andere gemeenten benadrukt dat het belangrijk is om expliciet en consequent onderscheid te maken tussen sekswerk en mensenhandel. Ook in Utrecht pleiten alle betrokkenen om sterke barrières in te bouwen tegen mensenhandel en uitbuiting. Om het risico op mensenhandel te verkleinen wordt in Utrecht door gemeente en haar partners gewerkt met een barrièremodel. Dit model gaat uit van de werkwijze van de mensenhandelaar en probeert op cruciale processen in deze werkwijze een barrière op te werpen.

5. Achtergrond | Sekswerk in Utrecht

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we in het kort sekswerk in Utrecht. We gaan daarbij eerst in op de lokale politieke context en op de huidige situatie. Vervolgens beschrijven we hoe hulp- en dienstverlening en het toezicht en handhaving is geregeld. In de bijlage zijn de regels zoals die gelden voor sekswerk in Utrecht opgenomen.

5.2 De lokale politieke context

De gemeenteraad was in het verleden en is nog steeds erg betrokken op dit dossier. De gemeenteraad is wel verdeeld over de toekomst van het sekswerk en de rol van de gemeente hierbij.

Met de vorming van het College van Burgemeester en Wethouders in juni 2022 is de Wethouder van Volksgezondheid de verantwoordelijk portefeuillehouder voor sekswerk. In het coalitieakkoord is opgenomen dat sekswerk een legaal beroep is waarvoor ruimte is in Utrecht. Dit moet schoon, veilig en transparant plaatsvinden. Het college geeft verder aan voorzieningen en locaties voor sekswerk in principe kleinschalig, overzichtelijk en verspreid door de stad te houden en met een voorkeur voor sekswerkers die zichzelf organiseren. Het college blijft oog houden voor de bestrijding van misstanden in de sector en blijft zorgdragen voor ruimhartige en eenvoudige toegang tot zorg, hulp- en dienstverlening, en uitstapprogramma's voor alle sekswerkers die dat willen. In eerste instantie zal worden gekeken naar andere locaties dan het Nieuwe Zandpad voor sekswerk.

5.3 Huidige situatie in Utrecht

Naast de intrekking van de vergunningen van de exploitanten van het Zandpad en de Hardebollenstraat in 2013, is op 1 juli 2021 de tippelzone in Utrecht gesloten. De vergunde sector in Utrecht bestaat sindsdien nog uit twee clubs. In Utrecht zijn sekswerk en seksinrichtingen onder voorwaarden toegestaan. Regulering vindt plaats met beleidsregels, bestemmingsplan, vergunningen, toezicht en handhaving, zorg- en dienstverlening. In Utrecht is een vergunning nodig voor een seksinrichting. Straatprostitutie en bedrijfsmatige thuisprostitutie zijn niet toegestaan. De sekswerker heeft voor het werken in een club of voor een escortbedrijf geen vergunning nodig. De Utrechtse APV staat maximaal zes prostitutiebedrijven toe. Hiervan zijn op dit moment drie vergunningen in gebruik: twee privéclubs en één massagesalon

Op basis van een analyse van een webcrawler in 2021, meldingen en constateringen van de gemeente Utrecht kan er een redelijke aanname worden gedaan dat er rond de 400-500 sekswerkers actief zijn in en vanuit Utrecht. De schatting is dat tenminste twee derde van deze groep thuiswerkt en dat het thuiswerk de laatste tijd is toegenomen. Dit beeld komt ook uit de verschillende gesprekken naar voren. De werving van klanten vindt vooral plaats via internet. Daarnaast vindt er straatprostitutie plaats op enkele plekken in Utrecht.

5.4 Toenemende behoefte legale en veilige werkplekken

De werving via internet leidt tot een toename van illegaal en onvergund thuiswerk. Er is ook een groep sekswerkers die niet kan of wil thuiswerken. Uit het onderzoek van de gemeente Utrecht (2019) blijkt dat er een toenemende behoefte is aan legale en veilige werkplekken: plekken die flexibel en voor korte tijd gehuurd kunnen worden door sekswerkers om af te spreken met klanten. Uit de gesprekken met de marktpartijen kwam naar voren dat het voor hen ook niet altijd makkelijk of aantrekkelijk is (geweest) om goede werkplekken te creëren. Dit heeft o.a. te maken met de soms tegenstrijdige belangen tussen de verschillende afdelingen van de gemeente, het ontbreken van flexibiliteit, de strikte vergunningseisen en de procedure rondom de aanvraag hiervan.

5.5 Hulp- en dienstverlening

Er is een stedelijk aanbod hulp- en dienstverlening voor sekswerkers die in Utrecht werken als sekswerker of elders werken maar wel in Utrecht wonen. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen legaal en niet-legaal werken. Het aanbod omvat onder andere: een huiskamer voor ontmoetingen, cursussen en

(psychosociale) ondersteuning. Ook is er een artsenspreekuur. Op dit moment loopt er een pilot voor een vertrouwenspersoon. Daarnaast is er een uitstapprogramma en is er dienstverlening gericht op het goed kunnen uitvoeren van het werk.

5.6 Toezicht en handhaving

In Utrecht is de gemeente belast met de uitvoering van het toezicht en de handhaving op zowel het vergunde als het onvergunde deel van de sector. Controles vinden plaats door hiervoor getrainde inspecteurs in samenwerking met politie en hulpverleners. Zorg en controle gaan dus hand in hand. Het handhavingsbeleid is vooral gericht op overlastmeldingen (passief toezicht) en gaat niet uit van het actief op zoek gaan naar onveilige of illegale situaties. Het beleid hierin is vastgesteld in de Handhavings-strategie Seksinrichtingen. Wanneer er duidelijke signalen zijn van mensenhandel wordt de casus overgedragen aan de politie.

De afgelopen tien jaar is er een stijging te zien in het aantal meldingen over (vermoedens van) illegale prostitutie. De meeste meldingen betreffen situaties waarbij personen sekswerk aanbieden op een woonlocatie.

5.7 Misstanden en uitbuiting

Naast het bestuurlijk instrumentarium dat kan worden ingezet om illegale en overgunde prostitutie tegen te gaan, is het bestrijden van misstanden en het aanpakken van mensenhandel een taak van politie en het Openbaar Ministerie. Meldingen hiervan kunnen worden doorgegeven aan de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de politie voor nader onderzoek. Naar aanleiding daarvan kan de politie een opsporingszaak starten. De afgelopen jaren zijn er meerdere opsporingsonderzoeken gestart door politie Midden-Nederland.

Bijlage 1 | De Utrechtse APV

In de APV is vastgelegd welke type seksinrichtingen zijn toegestaan, waar ze aan moeten voldoen en worden (bepaalde) typen seksinrichtingen gemaximeerd.

De APV kent verschillende soorten seksinrichtingen:
- Escortbedrijf
- Prostitutiebedrijf
- Raamprostitutiebedrijf
- Seksinrichting, niet zijnde escort-, (raam)prostitutiebedrijf, bijvoorbeeld bioscoop, theater, parenclub.

Vergunningsaanvragen worden getoetst op:
- Levensgedrag en leeftijd (21+) exploitant en beheerder
- Bestemmingsplan
- Eventueel maximumaantal bedrijven/werkruimten
- Bedrijfsplan (hygiëne, de gezondheid, het zelfbeschikkingsrecht, de zelfredzaamheid, de veiligheid en de arbeidsomstandigheden e.d.)
- Bescherming van woon- en leefomgeving
- Arbeidsomstandigheden (alarmknop bij prostitutiebedrijven)

Aanvullende regels voor raamprostitutie:
- Nachtsluiting
- Minimale en maximale verhuurperiode werkruimte
- Werkruimte per dag maximaal 2x verhuren
- Verbod op onderhuur

Maximering van type seksinrichtingen:
- Maximaal 6 Prostitutiebedrijven opgenomen in APV
- Maximaal 128 werkruimten voor raamprostitutie opgenomen in APV
- Overige type seksinrichtingen worden gemaximeerd in de APV, wel is een bestemming noodzakelijk.

Bijlage 2 | Bronnenlijst

- Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010. Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010 (overheid.nl)
- Beleidsregel Handhavingsstrategie Seksinrichtingen Gemeente Utrecht (2016). Beleidsregel Handhavingsstrategie Seksinrichtingen Gemeente Utrecht (overheid.nl)
- Bleeker et al (2015) *Sekswerkers aan het woord*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker, Mulder & Korf (2021) *De aard en effecten van prostitutiebeleid*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker & van den Braak (2021). *De seksbranche in 2020*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het WODC.
- Bleeker & van den Braak (2021) *Stoppen met sekswerk. Aansluiting tussen behoeften en ondersteuning*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van het ministerie van VWS.
- Brief JenV aan TK (2022) Evaluatie Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche | Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Buimer, et al (2022) *Mensenhandel Zichtbaar Maken, Leren van onderzoek in Ede en Utrecht*. Onderzoek van Regioplan in opdracht van CoMensha, VNG, de gemente Ede en de gemeente Utrecht.
- Coalitieakkoord 2021 – 2025 Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst, 18. Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' | Publicatie | Kabinetsformatie (kabinetsformatie2021.nl)
- Coalitieakkoord Utrecht 2022-2026. Coalitieakkoord 2022 - 2026 | Gemeente Utrecht
- Daalder (2007) Prostitutie in Nederland na opheffing van het bordeelverbod
- De Volkskrant (4 juli 2022) Prostitutie terug naar de achterkamer, p. 3
- Gemeente Utrecht (2019) Het nieuwe Zandpad: *Op zoek naar de mogelijkheden*
- Goderie, M., & Boutellier, J. C. J. (2006). *Prostitutie in Rotterdam*.
- Hoogendoorn J. (2021) Raadsbrief Beëindiging tender Het Nieuwe Zandpad en instellen expertcommissie. Document Utrecht - Raadsbrief Beëindiging tender Het Nieuwe Zandpad en instellen expertcommissie.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)
- M295 decriminaliseer sekswerk (2021) Document Utrecht - M295 decriminaliseer sekswerk.pdf - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2021). Slachtoffermonitor mensenhandel 2016-2020. Nationaal Rapporteur.
- Rijnink en Van Wijk, Bureau Beke (2020). *Ontwikkelingen in de prostitutiebranche*.
- Rottier, J. (2018). Decriminalization of Sex Work: The New Zealand Model. Den Haag: Eleven international publishing.
- Van Mierlo & Timmermans (2021) *Raadsbrief Opdrachtformulering commissie Sorgdrager en andere toezeggingen*. Document Utrecht - Raadsbrief Opdrachtformulering commissie Sorgdrager en andere toezeggingen.docx - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)
- Werking Opting-in regeling sekswerkers. Werking Opting-in regeling sekswerkers | Tweede Kamer der Staten-Generaal

Bijlage 3 | Lijst met gesproken betrokkenen

De commissie heeft tijdens de onderzoeksperiode veel gesprekken gevoerd met verschillende partijen om zo de verschillende perspectieven te belichten.

- De commissie heeft gesproken met verschillende sekswerkers, voornamelijk bestaande uit de klankbordgroep.
- De commissie heeft gesproken met hulpverleners van Belle (de Tussenvoorziening), Jellinek, GGD en Barka NL.
- Er is gesproken met het OM en verschillende personen werkzaam bij de Politie, waaronder personen die ten tijde van de tippelzone of het Zandpad werkzaam waren als wijkagent.
- Er is gesproken met verschillende marktpartijen; M. Kramerbeheer, Charge Kamerverhuur, Off Stage B.V., de Biezen/La Cloche, Stichting Huisvesting Nieuwe Zandpad, L en R Vastgoed, maar ook met de belangenvereniging VER (Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven).
- Om de financiële kant te belichten is er gesproken met de Rabobank en Startfoundation.
- Voorafgaande aan het collegewissel heeft de destijds zittende raad de kans gekregen om één-op-één in gesprek te gaan met de commissie. Na de collegewissel is er een technische sessie geweest waarvoor de nieuwe raad was uitgenodigd.
- Naast de bovenstaande gesprekspartners zijn er tal van gesprekken gevoerd met ambtenaren van de Gemeente Utrecht, waaronder juristen, medewerkers van Openbare Orde en Veiligheid, Vergunning Toezicht en Handhaving, Volksgezondheid, Ontwikkelorganisatie Ruimte en Werk en Inkomen.

Sekswerk in Utrecht

Dit rapport van de Commissie Sorgdrager is gemaakt in opdracht van de gemeente Utrecht

Onderwerp
Reactie op het rapport
Sekswerk in Utrecht

Aan de leden van de driehoek

Organisatieonderdeel
Politie en OM Midden-Nederland

Behandeld door

Functie

Telefoon

E-mail

Ons kenmerk

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
31 oktober 2022

Bijlage(n)
-

Pagina
1

Aanleiding

Na de beëindiging van de laatste tender voor een prostitutiezone op het Nieuwe Zandpad is aan een commissie onder leiding van mevr. Sorgdrager opdracht gegeven een advies op te stellen over de toekomst van het sekswerk in Utrecht. Dit rapport 'Sekswerk in Utrecht' bevat een aantal adviezen op basis waarvan de gemeente een vernieuwd en modern sekswerkbeleid kan vormgeven. Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) zal op basis van dit rapport een reactie opstellen en dit delen met de gemeenteraad (hierna: de raad). In de vorige driehoek is afgesproken dat de politie en het Openbaar Ministerie (hierna: OM) ten behoeve van de reactie van het college een advies op hoofdlijnen zullen geven. Immers veel zaken zullen in een later stadium uitgewerkt worden.
Overigens is op 8 juni in een driehoek gesproken over de eerste bevindingen van de commissie Sorgdrager. Politie en OM hebben toen onder meer al aangegeven dat het van belang is om een vorm van (toe)zicht te houden, dat ze enige vorm van registratie van sekswerkers benadrukken en reserves hebben bij het opnieuw openen van een tippelzone.
Politie en OM spreken hun waardering uit voor het werk van de commissie en het rapport. Er zijn immers vele belangen in het spel die soms tegenstrijdig zijn. De commissie heeft dit mooi verwoord in de volgende passage: 'Hoe houd je de drempel tot de seksbranche laag voor autonome sekswerkers en de drempel hoog voor mensen die misbruik van de branche willen maken? Dat is misschien wel de grootste uitdaging in het maken van sekswerkbeleid. Tel daarbij op dat sekswerk altijd onder een vergrootglas ligt en vrijwel iedereen er een mening over heeft…'.

Gezamenlijke reactie de politie en het OM

<u>Algemene uitgangspunten</u>
De politie en het OM onderschrijven dat sekswerk een legaal beroep is en begrijpen dat het college en de raad mogelijkheden willen bieden voor het uitoefenen van dit beroep in Utrecht.
Ten aanzien van de plannen voor het Nieuwe Zandpad is door de politie en het OM in juni 2019 een gezamenlijk advies gegeven. Een deel van de adviezen die toentertijd gegeven zijn, zijn wat ons betreft nog onverkort van toepassing. In deze reactie zijn om die reden op een aantal plaatsen passages uit dit advies overgenomen.

Registratie van persoonsgegevens van sekswerkers en informatie-uitwisseling
Bij de plannen voor het Zandpad is door de politie en het OM al benadrukt dat de registratie van sekswerkers van belang is. Aan het ontbreken van de registratieplicht is verbonden de onmogelijkheid om informatie over bijzondere persoonsgegevens te delen. Dit heeft consequenties voor het bestuurlijk toezicht: er kunnen geen bijzondere

persoonsgegevens door de exploitant aan de gemeente verstrekt worden, waardoor het toezicht veelal fysiek (oog- en oorfunctie) zal moeten plaatsvinden. Verslaglegging van bijzondere persoonsgegevens door de gemeente is vervolgens niet mogelijk. Bij signalen van mensenhandel zijn deze niet terug te relateren naar een persoon.
In de onderhavige voorstellen is in een aantal gevallen registratie wellicht niet nodig maar kan worden volstaan met een vergunningplicht. Wat de politie en het OM betreft zou dit het geval kunnen zijn bij thuiswerk, privé-escortservice en gezamenlijk gebruiken van een pand met kamers zonder exploitant.
Aangezien de behandeling van de WRS nog op zich laat wachten is nog geen zicht op de mogelijkheden die deze wet ons gaat bieden.

Regelgeving
In de conclusie van het rapport van de commissie wordt aangegeven dat in de huidige situatie met de huidige regelgeving het organiseren van werkplekken bijna niet mogelijk is. De politie en het OM benadrukken dat het niet voor niets is dat er regels worden gesteld aan sekswerk. Het is van belang om in ieder geval barrières op te werpen tegen misstanden en vormen van uitbuiting. De politie en het OM adviseren hier niet te lichtvaardig mee om te gaan.
Wij zijn van mening dat er bij ernstige misstanden in een inrichting, zoals mensenhandel, de vergunning ingetrokken dient te worden en/of het bedrijf gesloten dient te worden, dit met het oog op de openbare orde en veiligheid. De mate van verwijtbaarheid is dan van ondergeschikt belang.
Dit is in lijn met onder meer het horeca beleid van de gemeente Utrecht, waar bij overlastsituaties in een horecaonderneming of het aantreffen van drugs of wapens in een onderneming of woning, dit toegerekend wordt aan de ondernemer / huurder / eigenaar - ongeacht de verwijtbaarheid - en de locatie gesloten wordt. Sekswerk heeft net als andere branches met risico's te maken en met regelgeving.
De politie en het OM hebben geen bezwaar tegen deregulering als het gaat om vestigingseisen, bouwvoorschriften en dergelijke.

Focus op mensenhandel
Voorts wordt in de conclusie aangegeven dat door de focus op mensenhandel het stigma op sekswerkers wordt vergroot. De politie en het OM zijn het niet eens met deze conclusie. Er zijn immers ook andere factoren waarom op sekswerk nog een stigma rust. Overigens ligt vanuit de politie en het OM de focus op een veilige uitoefening van het beroep. Mensenhandel en uitbuiting zijn helaas uitwassen van vormen van ondermijnende criminaliteit, waar we ons als overheid gezamenlijk tegen moeten keren door gebruik te maken van het barrièremodel mensenhandel.
Bovendien hebben de veiligheidspartners in Midden-Nederland (o.a. gemeenten, het OM en de politie) het bestrijden van ondermijnende criminaliteit voor de komende jaren als prioriteit geoormerkt.
In dit kader is ook van belang alert te zijn op het risico van het (al dan niet onbedoeld) faciliteren van mensenhandel door de overheid. Bijvoorbeeld door panden aan te kopen om sekswerk mogelijk te maken.

Capaciteit
De verwachtingen zijn dat thuiswerk, privé-escort en werken in een kleinschalige voorziening weinig tot geen overlast veroorzaken. Het starten van proeftuinen zal uitwijzen of dit klopt. In dat geval hebben deze vormen van sekswerk geen consequenties voor de capaciteit.
Voor wat betreft een kleinschalige voorziening voor raamprostitutie en gesloten werkplekken wordt ingeschat dat dit wel extra capaciteit kost, dit zolang registratie en informatiedeling niet geregeld is. Immers gelet op de hiervoor gesignaleerde problemen met informatiedeling is de verwachting dat het meer capaciteit zal vergen om adequaat toezicht te houden. Een en ander hangt overigens wel samen met de grootte van het complex.

Specifiek op de aanbevelingen van de Commissie Sorgdrager

1. Moderniseer het sekswerkbeleid

De politie en het OM staan positief tegen modernisering van het sekswerkbeleid op een aantal vlakken. Zoals de positie en emancipatie van sekswerkers, het organiseren van toegankelijke hulp- en dienstverlening en een voorlichtende en signalerende rol, naast toezicht en handhaving, van de overheid. Het opzetten van een vertrouwensrelatie van bijvoorbeeld een wijkagent met in het gebied werkzame sekswerkers is wat de politie betreft de ideale praktijk.
In het rapport van de commissie Sorgdrager is in dezelfde paragraaf een kader opgenomen waaruit blijkt dat eigenaren van seksinrichtingen kansen zien om signalering van misstanden te verbeteren. De commissie adviseert de gemeente om samen met de eigenaren van de clubs dit verder te bespreken. De politie zegt toe aan een dergelijk gesprek te willen deelnemen.

2. Onderzoek wat werkt in proeftuinen

De politie en het OM herkennen zich in het beeld van een verschuiving van traditionele vormen van sekswerk naar vormen die via internet tot stand komen, zoals thuiswerk of op afspraak in een hotel of een vakantiehuisje. De politie en het OM staan in beginsel positief tegen het verder verkennen van thuiswerk, privé-escort service en werken in klein groepsverband.
Een aantal voorwaarden die in het rapport van de commissie Sorgdrager genoemd worden, worden door de politie en het OM onderschreven. Hierbij gaat het onder andere over enige vorm van registratie dan wel vergunningsplicht en het organiseren van toezicht & handhaving. De politie en het OM denken graag mee aan de verdere vormgeving van de proeftuinen. Verder adviseren de politie en het OM om vanaf de start van de proeftuinen wijkagenten, van locaties waar initiatieven gestart worden, te betrekken om zodoende al in een vroeg stadium een vertrouwensband met sekswerkers op te bouwen.

3. Vereenvoudiging regelgeving

Zoals aangegeven hechten de politie en het OM aan de regels die gezamenlijk een barrière vormen tegen vormen van uitbuiting, mensenhandel en andere vormen van ondermijnende criminaliteit. Op andere terreinen kan wel bezien worden of de regeldruk verminderd kan worden.

4. Onderzoek de mogelijkheid voor kleinschalig straatsekswerk

De politie en het OM wachten het onderzoek naar een eventuele herintroductie van straatsekswerk af. Aan deze keuze liggen meerdere overwegingen ten grondslag. Een goed gefaciliteerde kleinschalige tippelzone is een veilige plek voor sekswerkers, terwijl het niet zonder reden is geweest de tippelzone te beëindigen.

5. Realiseer kleinschalig locatiegebonden sekswerk

Hoewel de politie en het OM op voorhand gereserveerd staan ten opzichte van een voorziening voor raamprostitutie, kunnen zij zich vinden in een keuze voor kleinschaligheid. De voorkeur gaat uit naar één echt kleine voorziening van ca. 10-15 ruimten. Immers naarmate de voorziening groter wordt:

- Is het aantal sekswerkers groter en zonder registratie minder goed in beeld te krijgen
- Neemt het risico op overlast toe
- Zijn de potentiële verdiensten voor een exploitant groter en ontstaan er meer risico's op mistanden en ondermijning

Ook voor een dergelijke voorziening is het van belang een kader op te stellen en uiteraard.

Ten slotte

De politie en OM worden graag betrokken bij de verdere ontwikkelingen op het thema en meegenomen in de ontwikkelingen ten aanzien van het sekswerkbeleid. Daarnaast gaan de politie en het OM graag in gesprek met de gemeente over de verdere uitwerking van de proeftuinen. Mede ook met als doel om gezamenlijk de risico's op uitbuiting en mensenhandel te voorkomen.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3164
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 januari 2023
Agendapunt	8
Titel	Debat kinderopvang
ID	3356
Behandelend ambtenaar	E. Maas
Telefoon	14030
E-mail	edmee.maas@utrecht.nl
Datum collegebesluit	20 december 2022
Geocodering	
Thema	Onderwijs
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	19 januari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E. Maas	**Datum**	21 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10775607
E-mail	edmee.maas@utrecht.nl	**Onderwerp**	Uitkomst Ronde Tafel Kinderopvang
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Onderwijs, Volksgezondheid, Werk & Inkomen

Geachte leden van de raad,

Op 30 november 2022 heeft wethouder Eerenberg tijdens een Ronde Tafelgesprek gesproken met verschillende betrokken partijen waaronder ondernemers uit de kinderopvang, gastouderbureaus, ROC Midden Nederland en Kinderopvang werkt![1] Een belangrijk gesprek, omdat we met partijen in gesprek gingen over het personeelstekort in de sector, de gevolgen daarvan voor de inwoners in Utrecht en vooral ook om samen op zoek te gaan naar oplossingen. Deze brief heeft tot doel om, conform de toezegging 22/T238, uw raad te informeren over de uitkomsten van dit gesprek.

Achtergrond

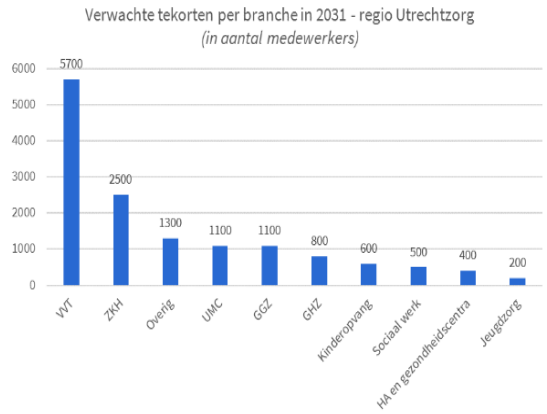
Het gesprek met betrokken partijen is gebaseerd op de kamerbrief die op 5 september 2022 is gepubliceerd over de aanpak personeelstekorten in de kinderopvang. De gemeente Utrecht heeft in het Ronde Tafelgesprek gevraagd naar oplossingsrichtingen van partijen zelf en gezocht naar manieren om hierin te faciliteren. In Nederland is kinderopvang overgelaten aan de markt en daarmee zijn de ondernemers verantwoordelijk voor het eigen personeelsbeleid.

De doelen van het Ronde Tafelgesprek:

- ophalen wat de ondernemers nodig hebben om de personeelstekorten te verminderen;
- ondernemers, onderwijs en brancheorganisaties stimuleren samen te werken om voldoende plekken te kunnen waarborgen voor werkende ouders en hun kinderen;
- zoeken naar mogelijkheden voor de gemeente Utrecht om hier op een passende manier in te faciliteren.

[1] Fonds collectieve belangen (FCB) is het arbeidsmarktfonds voor de branches sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang. Kinderopvang werkt! is één van de drie arbeidsmarktplatformen van FCB voor de kinderopvang. Het is een samenwerking van werkgevers- en werknemers organisaties.

Omvang personeelstekort[2]

In de drie arbeidsmarktregio's Amersfoort-Eemland, Gooi & Vechtstreek en Midden-Utrecht en omgeving verwacht men in 2031 in totaal een tekort van 600 medewerkers.

Oplossingsrichtingen

De personeelstekorten in de kinderopvang zijn niet gemakkelijk op te lossen. In bijna alle sectoren is nu sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Ook de arbeidsmarkt voor kinderopvang is krap; er is een groot tekort aan pedagogisch medewerkers. In gesprek met de partners zijn zes oplossingsrichtingen besproken die we hieronder toelichten.

1. Vinden en opleiden van personeel

Werkgevers signaleren kansen om meer mensen uit de wijk en anderstaligen aan het werk te helpen in de kinderopvang binnen bestaande wet- en regelgeving. Het helpt als:

- de gemeente en UWV goede voorlichting geven aan uitkeringsgerechtigden over het opleiden en de kansen op werk in de kinderopvang. De mogelijkheden voor het starten met een opleiding met behoud van uitkering worden nader verkend.
- te investeren in taalbegeleiding zodat er minder uitvallen op de verplichte taaltoets om alle potentie maximaal te benutten. Het beheersen van de Nederlandse taal is wel van belang, omdat het de wettelijk verplichte voertaal is in de kinderopvang.
- er wordt gewerkt aan een oplossing voor de beperkte begeleidingscapaciteit bij ondernemers voor stagiairs. Het ROC Midden Nederland werkt aan nieuwe manieren van opleiden waarin hiervoor minder tijd van ondernemers wordt gevraagd. Dit kan mogelijk een voorbeeld zijn voor andere opleiders.
- de brancheorganisatie Kinderopvang Werkt! de informatie over diplomeren en certificeren beter toegankelijk maken voor de (kleinere) ondernemers.
- kinderopvangondernemers het werk anders organiseren om meer gebruik te maken van mbo-2 opgeleiden. Daarbij kunnen ondernemers gebruik maken van de volgende bestaande dienstverlening van de gemeente Utrecht en UWV:
    - ondersteuning in het toepassen van functiedifferentiatie in de eigen onderneming.
    - begeleiding en omscholingsbudget via het Regionaal Mobiliteitsteam en Leerwerkloket.
    - bestaande modulaire opleidingstrajecten (zoals certificaten en EVC[3]-trajecten).

We zien hier samen mogelijkheden en werken de bovengenoemde oplossingsrichtingen samen met een aantal kinderopvangondernemers, ROC Midden Nederland, UWV, ons werkgeversservicepunt (WSP), Samen voor Overvecht en het Leerwerkloket in januari 2023 verder uit.

[2] Onderzoeksrapport ''Verwachte tekorten ook in eigen regio nog groter dan eerder voorspeld', Utrecht Zorg, d.d. 7 maart 2022 en de spanningsindicator komt uit het dashboard van UWV.

[3] EVC is het waarderen van Elders Verworven Kwalificaties.

2. Meer plekken bij gastouders

Gastouderbureaus willen investeren in het opleiden van meer gastouders in de stad. Vanuit de wijkaanpak Overvecht zijn er signalen dat er veel animo is voor het werken als gastouder. Een gastouder dient te beschikken over een mbo-2 diploma. Gastouderbureaus vragen ondersteuning bij het vinden van potentiële gastouders. Naast het behalen van het diploma moet iedere gastouder een aanvraag indienen, dat tevens vraagt om een vergunningverlening vanuit de Inspectie Kinderopvang. Gastouderbureaus, de mbo-opleidingen en de gemeente Utrecht werken een plan uit om meer gastouders op te leiden en aan de slag te laten gaan.

Daarnaast zijn er kansen om het aantal plekken bij gastouders met een sociale huurwoning te vergroten. Landelijke regelgeving qua toezicht en handhaving staat maximaal 6 kinderen per gastouder toe. Verhuurders van sociale huurwoningen passen in de praktijk soms andere regels toe. Ook staan soms in huurcontracten belemmeringen om een bedrijf aan huis te beginnen.
In gesprek met (vertegenwoordigers van) woningcorporaties onderzoeken we waar de kansen liggen om het aantal opvangplekken bij bestaande gastouders te vergroten.

3. Aanpak piekuren in samenwerking met Primair Onderwijs en werkgevers

Voor de kinderopvang zijn de piekuren een probleem. Veel ouders brengen hun kinderen op dinsdag en donderdag naar de opvang. Om de piekbelasting in de kinderopvang te nivelleren, helpt het als meer scholen in het Primair Onderwijs (PO) de schoolweek spreiden over vijf even lange schooldagen. De keuze voor een ander rooster is een keuze van de afzonderlijke scholen in samenspraak met medewerkers, de ouders en de MR, maar kan mogelijk ook een uitgesproken ambitie - met lange adem - zijn van de stad Utrecht. Samen met de PO schoolbesturen gaan we op zoek naar goede voorbeelden uit de stad en regio.

Daarnaast helpt het als (grote) werkgevers de werknemers stimuleren vaker op woensdag en vrijdag te werken en het makkelijker maken om niet te werken op een maandag, dinsdag of donderdag. De gemeente Utrecht geeft hierin al het goede voorbeeld. We faciliteren actief een betere weekspreiding door:

1. Medewerkers op te roepen te kiezen voor andere kantoordagen dan de drukke dinsdag en donderdag, en bewust te kiezen voor digitaal of fysiek overleg.
2. Teams op te roepen passende en werkbare afspraken te maken, waarbij rekening wordt gehouden met diversiteit van de medewerkers en thuissituaties. En samenwerkingsdagen of momenten op minder-drukke tijden of dagen te plannen.
3. Voorbeeldgedrag van leidinggevenden door vooral op minder drukke dagen aanwezig te zijn en ook op die dagen werkoverleggen en dergelijke te plannen.

Een campagne voor het werken op de woensdagen en de vrijdagen door de gemeente Utrecht en een aantal grote werkgevers zou dit kunnen bevorderen. We verkennen de bereidheid voor een campagne met grote werkgevers en gaan in gesprek met ondernemers om een dergelijke campagne in Utrecht op te zetten.

4. Regionaal en gezamenlijk werkgeverschap

Landelijk wordt in de aanpak arbeidsmarkttekorten de focus gelegd op het behoud van medewerkers. De omvang van het verzuim en verloop van medewerkers kan erg verschillen per organisatie en het terugdringen daarvan ligt bij de ondernemers zelf. Regionaal en gezamenlijk werkgeverschap wordt gezien als een oplossingsrichting voor behoud van medewerkers voor de sector.

Op 16 november is de Zorgversterkers gelanceerd, een initiatief van de gemeente Utrecht en Utrechtzorg namens de Coalitie Aantrekkelijke Arbeidsmarkt van de Health Hub Utrecht. Dit concept voor regionaal en gezamenlijk werkgeverschap houdt in dat deelnemende werkgevers kiezen voor het regionale en/of gezamenlijke belang in het werven en behouden van medewerkers boven het eigen belang. Medewerkers blijven zo behouden voor de sector en deelnemende organisaties werken samen om beschikbaar arbeidspotentieel te ‘delen’. Het is een vernieuwende manier van werken die een oplossing vormt voor de hoge uitstroomcijfers in de zorg. Voor werkgevers in de kinderopvang is het interessant om de kansen van deze vorm van samenwerking voor de sector kinderopvang te verkennen.

Een concrete kans voor regionaal en sector-overstijgend werkgeverschap doet zich voor in het concept van combinatiebanen onderwijsassistent / pedagogisch medewerker Kinderopvang. Deze dubbele kwalificatie wordt aangeboden bij ROC Midden Nederland per september 2023. Via Utrecht leert wordt samen met MBO Utrecht en ROC Midden Nederland ook gewerkt aan een speciaal onderwijstraject (pedagogisch verbinder) waarbij dubbelkwalificatie de inzet is. Wanneer dit traject voor de pedagogisch verbinder kan worden aangeboden is op dit moment nog niet bekend.

5. Toezicht en Handhaving

De huidige wet- en regelgeving heeft veel invloed op de personele bezetting in de kinderopvang. Zo zijn er strikte regels over stabiliteit, bijvoorbeeld over de bezetting van het aantal gekwalificeerde medewerkers op het aantal kinderen in een groep. In de eerdergenoemde brief van de minister van SZW van 5 september jl. wordt personeelstekort genoemd als verzachtende omstandigheid qua toezicht en handhaving. Het behouden van veilige en gezonde kinderopvang blijft hierbij de norm en een absolute ondergrens.

De Inspectie Kinderopvang volgt de instructie vanuit de brief van de minister bij overtredingen die de inspectie constateert en die verband houden met personeelstekort als gevolg van overmacht / verzachtende omstandigheden. Afhankelijk van de context treedt de Inspectie Kinderopvang niet handhavend op. Voorts is per eind maart 2022 het handhavingsbeleid Inspectie Kinderopvang op onderdelen versoepeld. Bij overtredingen, waarvoor aanvankelijk direct een bestuurlijke boete werd opgelegd, volgt nu bij een eerste overtreding een waarschuwing. Verder wordt door toezichthouders, waar mogelijk, tijdens een inspectie minder administratie opgevraagd en zijn de steekproeven verkleind.

Op 14 november 2022 is een brief van de minister van SZW verschenen waarin o.a. is aangekondigd dat gewerkt wordt aan aanpassingen op drie punten met impact op het personeelstekort:
1) Vaste Gezichten Criterium (VGC);
2) Drie-uursregeling voor de Beroepskracht-kindratio (BKR);
3) Flexibiliteit in de BSO

Tijdens de bijeenkomst is er door de kinderopvangaanbieders een duidelijk signaal afgegeven dat de focus op kwaliteit zonder aangepaste regelgeving in de praktijk krimp van opvangplaatsen betekent. De Utrechtse ondernemers in de kinderopvang vragen om op het vlak van toezicht en handhaving te anticiperen op toekomstige regelgeving. Ondernemers hebben aangegeven behoefte te hebben aan een proeftuin. Het Ministerie moet hiervoor toestemming geven, de eventuele mogelijkheden hiervoor onderzoeken we door in gesprek te gaan met het Rijk.

6. Professionals binden aan de stad

Op het gebied van wonen en parkeren worden knelpunten ervaren voor de medewerkers. Onderzoeksbureau Nivel heeft recent in opdracht van de gemeente Utrecht en namens de Health Hub Utrecht onderzoek gedaan naar de impact van wonen en bereikbaarheid op het behoud en werven van personeel in de arbeidsmarkt Zorg en Welzijn. Wonen en reiskosten blijken factoren van belang maar andere factoren wegen zwaarder. De ervaren knelpunten worden met de sector besproken om kunnen beoordelen of en hoe de gemeente Utrecht kan bijdragen aan de oplossingen daarvan.

Tot slot

De sector Kinderopvang is een relatief jonge sector en is zichzelf aan het organiseren. De ondernemers pleiten voor een heldere eigenstandige positie van de sector als expert op het gebied van het jonge kind en vrijetijdsaanbod. Omdat we aandacht en zorg voor het jonge kind belangrijk vinden, beleggen we het gemeentebrede dossier kinderopvang bij één accounthouder, zodat diegene ook uitvoering kan gaan geven aan de genoemde oplossingsrichtingen.
In de 1e helft 2023 nodigen we de betrokken partijen van het Ronde Tafelgesprek opnieuw uit voor een bijeenkomst, waarin de resultaten van acties tot op dat moment worden gedeeld en besproken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Mondelinge vragen ‘Geen dichte deur bij de kinderopvang en BSO’

15 juni 2022

Vragen:

Afgelopen week trok de voorzitter van de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang aan de bel. Door een gigantisch personeelstekort moeten verschillende kinderopvang locaties inmiddels contracten met ouders opzeggen. Ook in Utrecht zijn hiervan meerdere signalen bekend. Vorige week nog moest een opvang in Terwijde op last van de inspectie zelfs haar deuren sluiten vanwege tekort aan personeel. Deze situatie speelt al langer. Eerder dit jaar liet de gemeente n.a.v. schriftelijke vragen van D66 Utrecht weten in gesprek te zijn met de organisaties en vooral een ondersteunde rol voor haarzelf te zien.

Met de huidige krapte is er echter sprake van een nieuw dieptepunt, in zowel de kinderopvang als ook de buitenschoolse opvang en voorschoolse educatie. Dit zorgt voor veel onzekerheid bij Utrechtse gezinnen. De situatie vraagt wat onderstaande fracties betreft op dit moment dan ook een meer actieve rol van de gemeente, en het zoeken naar extra, waar nodig onorthodoxe, maatregelen.

Dat brengt ons tot de volgende vragen.

- Is het college op de hoogte van deze signalen in Utrecht, en heeft zij beeld van het aantal kinderopvang locaties, inclusief BSO’s en VE vestigingen, waar vanwege personeelstekort nu contracten worden verkleind of (tijdelijk) stopgezet?
- Erkent het college dat, ondanks dat het formeel geen overheidstaak is, de gemeente wel degelijk een groot maatschappelijk belang heeft bij het openblijven van bovenstaande instanties? Zodat ouders kunnen blijven werken en kinderen de juiste opvang genieten?
- Kan het college toezeggen extra aanvullende maatregelen te zullen nemen, bijvoorbeeld door meer samenwerking op personeel tussen opvanglocaties in de wijk te stimuleren en faciliteren, en de raad daarvan in de aankomende periode op de hoogte te houden?

Gesteld door:

- Berdien van der Wilt, D66
- Maartje Vermeulen, GroenLinks

- Hester Assen, PvdA
- Noura Oul Fakir, BIJ1
- Ruurt Wiegant, SP
- Esma Kendir, Student & Starter
- Mahmut Sungur, DENK
- Mariam Al-Saqaff, VVD
- Bert van Steeg, CDA
- Lisanne Snippe, PvdD

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3145
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 januari 2023
Agendapunt	9
Titel	Debat Raadsbrief Utrechtse Onderwijs Agenda
ID	3337
Behandelend ambtenaar	M. Teunenbroek
Telefoon	14030
E-mail	Marianne.teunenbroek@utrecht.nl
Datum collegebesluit	22 november 2022
Geocodering	
Thema	Onderwijs
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	19 januari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	M. Teunenbroek	**Datum**	22 november 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10627228
E-mail	Marianne.teunenbroek@utrecht.nl	**Onderwerp**	Utrechtse Onderwijs Agenda
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief willen wij u informeren over de toekomstvisie die de afgelopen maanden is ontwikkeld door de partners in de Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA). U ontvangt hierbij het koersdocument ‘het Utrechts onderwijs in 2040’ dat deze visie beschrijft. Tevens geven we met deze brief uitvoering aan toezegging 22/T231 dat u een brief ontvangt over de Utrechtse Onderwijsagenda.

Status UOA
Gemeenten hebben de wettelijke opdracht om jaarlijks te overleggen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating. Dit overleg staat in de wet genoemd als Lokaal Educatieve Agenda (LEA). In Utrecht noemen wij dit de Utrechtse Onderwijs Agenda. Op dit moment zijn bestuurders van gemeente, het primair, voortgezet en middelbaar onderwijs en de voorschoolse educatie vertegenwoordigd in de UOA, daarnaast sluiten bestuurders van de lerarenopleidingen en de samenwerkingsverbanden aan. In de UOA werken we met elkaar samen op basis van een vastgestelde meerjarenagenda. De belangrijkste functie van het platform van de UOA is om alle partners te informeren en om af te stemmen. De agenda van de UOA is overkoepelend voor veel andere onderwijsagenda’s in de stad en zorgt via haar leden voor goede verbindingen.

UOA agenda 2019-2022
In de lopende agenda van de UOA ‘*Utrecht groeit met je mee 2019-2022’* zijn vier pijlers gedefinieerd waaraan gemeente en onderwijs- en VE-bestuurders gezamenlijk werken. De vier pijlers zijn: gelijke kansen, lerarentekort, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en onderwijshuisvesting. Voor elk van deze prioriteiten is een werk- of overlegvorm ingericht die helpt bij het ontwikkelen van het thema en soms is aangesloten bij wat er al was.

1) Voor de pijler gelijke kansen is Utrecht inmiddels aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie van het ministerie van OCW. Via een regieteam gelijke kansen, met daarin vertegenwoordigers uit de UOA en gemeente Utrecht, zijn we gekomen tot een gelijke kansen agenda voor onderwijs. Het

regieteam gelijke kansen bewaakt de voortgang en koppelt terug aan de UOA. In het kader van gelijke kansen werken we bijvoorbeeld aan het aanmeldbeleid en het bereik van de Voorschoolse Educatie. In de coronaperiode heeft de nauwe samenwerking tussen onderwijspartijen en gemeente in UOA-verband geleid tot het oprichten van het Stadsnetwerk Gelijke Kansen. Dit Stadsnetwerk speelt nog steeds een belangrijke rol bij de ondersteuning van leerlingen op een informele manier.

2) Voor de pijler lerarentekort is gekozen voor de projectstructuur Utrecht Leert die direct onder de UOA functioneert met een eigen budgetverantwoordelijkheid en periodiek rapporteert aan de UOA. Over de voortgang hiervan wordt u regelmatig via raadsbrieven geïnformeerd.
3) Voor de pijler aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt werken we samen binnen het programma Werk voor Iedereen en met de mbo's in het mbo uitvoeringsplan. Naast een stedelijke blik hebben we op dit thema onderwijs-arbeidsmarkt ook een regionale blik doordat de arbeidsmarkt een meer regionaal karakter kent. Periodiek komt dit onderwerp terug op de agenda van de UOA.
4) Tot slot werken we samen met de schoolbesturen aan voldoende en toekomstgerichte onderwijshuisvesting, de laatste pijler, via het onderwijshuisvesting (MPOHV). Over de voortgang op het MPOHV wordt uw raad heel regelmatig geïnformeerd.

UOA en Corona
Het belang van het UOA netwerk bleek toen we in 2020 werden geconfronteerd met de coronapandemie. De frequentie van het overleg werd onmiddellijk opgeschroefd naar een wekelijks overleg. Samen werkten we aan een stedelijke aanpak voor onder andere devices, noodopvang, ventilatie en kennis over afstandsonderwijs. U bent hierover telkens geïnformeerd in de tweewekelijkse coronabrieven. En ook toen Utrecht plotseling voor de uitdaging kwam te staan om grote aantallen leerlingen uit Oekraïne een plek te geven in het onderwijs, bleek de basis van ons UOA-netwerk zeer nuttig en waardevol.

Toekomstvisie 2040 en UOA agenda 2023-2026
De huidige agenda loopt tot en met eind dit jaar. De afgelopen maanden hebben we in UOA-verband gewerkt aan een toekomstvisie 2040 en leggen we de focus op de langere termijn zodat we kunnen werken aan een overstijgende visie. De ontwikkeling van het kind staat in deze toekomstvisie centraal. Enkele raadsleden hebben hierover met ons meegedacht tijdens de brede bijeenkomst in april van dit jaar in het Spoorwegmuseum.

De periode tot het eind van dit jaar willen we gebruiken om de toekomstvisie te vertalen naar een werkagenda voor de nieuwe UOA-periode 2023-2026. Dit willen we samen met uw raad doen. Daarom gaan we samen met raad en partners van de UOA in gesprek op de RIB avond van 6 december aanstaande over de inhoud van de werkagenda op basis van de toekomstvisie die is bijgevoegd. U ontvangt te zijner tijd nog meer informatie over deze bijeenkomst. Ook gaan we met diverse stakeholders van het onderwijs en jeugddomein in de laatste maanden van dit jaar hierover in gesprek. Naar verwachting zal uw raad de definitieve UOA-werkagenda 2023-2026 eind Q1 2023 ontvangen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

utrechtse onderwijsagenda

Het Utrechtse Onderwijs in 2040

Doorlopende ontwikkellijnen voor ieder kind in Utrecht

Koersdocument Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA)

Augustus 2022

Introductie

In de afgelopen maanden heeft de Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA), samen met een groot aantal partners en betrokkenen in het Utrechtse onderwijs, nagedacht over hoe leren en educatie in 2040 eruit zou moeten zien. Hoe kun je kinderen, van 0-23 jaar, zo optimaal mogelijk voorbereiden op hun toekomst? Daarbij zijn in verschillende sessies veel ideeën en perspectieven verzameld. Het hoogtepunt was een bijeenkomst met zo'n 60 betrokkenen in het Spoorwegmuseum begin april 2022. De Utrechtse Onderwijs Agenda wil qua samenwerking in het onderwijs en het meelopen met ontwikkeling van het kind het verschil maken in de ontwikkeling van ieder kind in Utrecht én daarbij wil Utrecht een voorloper zijn als het gaat om onderwijs.

UOA-koers 2040: één doorlopende ontwikkellijn voor ieder kind in Utrecht

De kern van dit koersdocument is dat er in 2040 één doorlopende ontwikkellijn is voor ieder kind in Utrecht. Hiermee is dit koersdocument gericht op gelijke kansen voor ieder kind en gericht op een inclusieve samenleving waarin ieder kind meedoet. Een doorlopende ontwikkellijn waarin ieder kind gewaardeerd wordt en wordt voorbereid op een waardevolle plek in de samenleving. Eén lijn betekent niet dat er één dezelfde lijn is voor iedereen, maar dat kinderen hun eigen ontwikkeling ervaren als een consistent, op elkaar voortbouwend geheel, dat aansluit bij hun talenten en passie. De koers van de UOA gaat niet alleen over onderwijs, het raakt alle terreinen die bijdragen en samenwerken aan de doorlopende ontwikkeling van kinderen in Utrecht.

- Iedereen die te maken heeft met de ontwikkeling van een kind in de stad Utrecht werkt nauw samen. Dit begint vanaf het eerste levensjaar. Vroege betrokkenheid bij het kind, zelfs nog voordat het geboren wordt, is een sleutel tot succes voor kansengelijkheid. Hierbij zijn niet de verschillende instituties leidend, maar staat het kind centraal. Dit zou zo ver kunnen gaan dat de wijk de belangrijkste organisatie-eenheid is voor professionals, in plaats van de huidige consultatiebureaus, kinderopvang en onderwijsinstellingen in het primair, voortgezet en vervolgonderwijs.

- Vanaf het eerste levensjaar van het kind wordt er gespeeld en geleerd in groepen en individueel. Tijdens het opgroeien is er aandacht voor hoe je met en van elkaar leert en tot ontwikkeling komt. Er is langs de hele ontwikkellijn van kinderen en jeugd steeds aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en hoe we met elkaar samen willen leven.

- Na het primair onderwijs wordt het vervolgonderwijs aangeduid in fases die je kunt doorlopen. Hierbij wordt niet meer gesproken over hoog en laag, maar over fase 1 t/m 6. Iedereen krijgt de gelegenheid om te starten aan een volgende fase, indien deze aansluit op de individuele wensen en voortgang.

- Het hele onderwijs is modulair opgebouwd. Hierdoor kan een kind in zijn of haar eigen tempo modules doorlopen en hoeft daarbij geen onnodige barrières te overwinnen.

- Een aantal basisvaardigheden blijft essentieel voor een gelukkig en betekenisvol leven in de maatschappij. Om mee te kunnen doen met de samenleving is een vereist niveau qua taal, rekenen, burgerschap, digitale vaardigheden en mediacompetenties en sociaal-emotionele competenties cruciaal. Iedereen werkt aan de ontwikkeling van deze basiscompetenties in zijn of haar tempo. “Meten” geeft professionals informatie waar een kind staat ten opzichte van een basislijn, maar er hangt geen oordeel aan. Aan het einde van de rit, of op bepaalde momenten, is het wel de bedoeling dat alle kinderen de basislijn halen.

- Eén ontwikkellijn betekent: je hebt je eigen tempo en je wordt gestimuleerd in je leren en ambities. In de kern gaat het erom dat de voortgang van kinderen in kaart wordt gebracht en vervolgstappen daarop worden gebaseerd. Hierbij wordt de ontwikkeling in kaart gebracht door inzichtelijk te maken welke stappen je hebt gezet (ten opzichte van ‘vroegere versie van jezelf’). Het gaat veel minder om het meten op basis van absolute normen, of op basis van onderlinge vergelijking. Er is juist aandacht voor formatief handelen. Je mag zijn zoals je bent, zonder te streven naar ‘hoog’ of ‘laag’ opgeleid; het gaat om het vinden van je eigen plek, van het vak en de carrière en ontwikkeling die past bij jouw passie en talenten

- Keuzemomenten en overgangen in de individuele ontwikkellijn zijn flexibel. De persoonlijke ontwikkellijn is hierin leidend, niet het systeem. De één kiest vroeg voor een bepaald profiel, de ander op een later moment. Op basis van aangetoonde ontwikkeling wordt aanmelding voor een bepaalde keuze mogelijk.

- Onderwijs en praktijk zijn nauw met elkaar verbonden, zowel in het primair onderwijs als in het vervolgonderwijs. Praktijk maakt onderdeel uit van het onderwijs, om zo kennis te maken met verschillende sectoren en zicht te krijgen op de mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Hierdoor sluit onderwijs nauw aan op veranderende behoeften vanuit de arbeidsmarkt en maatschappelijke vraagstukken. Het vervolgonderwijs is met elkaar verbonden en staat in contact met bedrijven en organisaties in de regio om de doorlopende leerlijnen in onderwijs en arbeidsmarkt optimaal op elkaar aan te laten sluiten.

- Digitalisering wordt ingezet als ondersteuning van de flexibilisering van het leren. Het is aanvullend, niet in plaats van onderwijsprofessionals. Door de inzet van digitale middelen ontstaat er ruimte voor professionals om kinderen nog gerichter en persoonlijker te begeleiden.

- Professionals worden breder opgeleid, zodat ze in de gehele keten rond de ontwikkeling van kinderen een rol kunnen spelen. Niet iedere professional moet alles kunnen, maar er is meer ruimte voor het inrichten en verbreden van je vak en de huidige roldefinities worden minder strak.

- Gebouwen in de wijk bevorderen ontmoeting. Ze krijgen meer functies. Zo worden ze gebruikt voor kinderopvang, als buurthuis, school, sportvereniging of cultureel centrum. Naast kinderen en (onderwijs-) professionals maken ook ouders en buurtbewoners deel uit van de campus voor leren en ontmoeten.

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3146
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 januari 2023
Agendapunt	10
Titel	Debat Raadsbrief Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht
ID	3338
Behandelend ambtenaar	B.A.J. Geven
Telefoon	14 030
E-mail	bram.geven@utrecht.nl
Datum collegebesluit	6 december 2022
Geocodering	
Thema	Onderwijs
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Onderwijs
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	19 januari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	B.A.J. Geven	**Datum**	7 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10606990
E-mail	bram.geven@utrecht.nl	**Onderwerp**	Vrijwillige ouderbijdrage scholen Utrecht
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Onderwijs, Werk & Inkomen

Geachte leden van de raad,

In Utrecht streven we er naar dat alle kinderen kunnen meedoen, gelijke kansen hebben en hun talenten kunnen ontwikkelen. Ongeacht de financiële thuissituatie. Om dat te realiseren investeren wij ongelijk, zodat iedereen mee kan doen (ook) op school. In deze brief informeren wij uw raad over de resultaten van een analyse naar de ouderbijdrage op Utrechtse scholen voor primair onderwijs (PO) en over de laatste stand van zaken rondom tegemoetkomingen in vrijwillige ouderbijdragen. Dit naar aanleiding van het recente begrotingsdebat van 19 oktober jl. en het bericht van de onderwijsinspectie over de vrijwillige ouderbijdrage en tevens als opvolging op de toezeggingen 22/T228 en 22/T239.

Analyse ouderbijdragen
We hebben in de schoolgids van in totaal 123 Utrechtse PO-scholen gelezen wat er verteld wordt over de vrijwillige ouderbijdrage. Hieronder geven we de hoofdbevindingen.

- De gemiddelde ouderbijdrage in het PO is € 67,75 per kind. Er zijn vijf basisscholen die geen ouderbijdrage vragen en zes scholen die een hogere ouderbijdrage vragen. De scholen met een hogere bijdrage zijn de Agatha Snellenschool (€ 363), de Kathedrale Koorschool (€ 390), de Utrechtse Scholenvereniging (€ 500), de Vrije School (min. € 120 en max. € 816, afhankelijk van het brutogezinsinkomen), de Nieuwe Regentesseschool (min. € 140 en max € 555, afhankelijk van het brutogezinsinkomen) en Happy Kids (€ 1.250).
- Naast de ouderbijdrage vragen de 48 scholen een extra vrijwillige bijdrage voor schoolreisjes en schoolkampen.
- Dertien basisscholen benadrukken de vrijwilligheid van de bijdrage niet in hun schoolgids, ondanks de wettelijke verplichting om dit wel te doen. Wij vinden dit onacceptabel en hebben daarom ook de betreffende basisscholen nogmaals hierop aangesproken om dit expliciet op te nemen. Ook zullen we in onze gesprekken met de onderwijsinspectie deze scholen benoemen. Het komt in geen enkele schoolgids meer voor dat kinderen niet mee mogen doen aan extra activiteiten als de vrijwillige bijdrage niet is betaald.
- In totaal verwijzen 64 scholen in de schoolgids naar de mogelijkheid om via de U-pas de ouderbijdrage te betalen, waarvan er 30 ook verwijzen naar Stichting Leergeld. Ook verwijzen

enkele scholen naar overige regelingen van Werk en Inkomen waar ouders gebruik van kunnen maken als ze zelf de ouderbijdrage niet kunnen betalen.

Financiële gevolgen voor scholen en schoolbesturen
Sinds 1 augustus 2021 is er een wetswijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de vrijwillige ouderbijdrage. Kern is dat alle leerlingen moeten mee kunnen doen met activiteiten die de school organiseert, ook als ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet (kunnen) betalen. De activiteiten waar vrijwillige bijdrage voor mag worden gevraagd dienen buiten het verplichte onderwijsprogramma te vallen en georganiseerd te worden door het bevoegd gezag. Ondanks het vrijwillige karakter van de ouderbijdrage, geven veel scholen aan dat de bijdrage nodig is om extra activiteiten te organiseren. Met de wetswijziging zijn er geen extra middelen vrijgekomen, omdat het ministerie ervan uit gaat dat schoolbesturen voldoende financiële middelen hebben om de implicaties van de wetswijziging op te vangen. De impact van deze wetswijziging kan per school enorm verschillen, afhankelijk van de mate waarin de ouders de eigen bijdragen kunnen betalen.

Regelingen tegemoetkoming vrijwillige ouderbijdrage
Stichting Leergeld
Sinds de wijziging in de wet rondom de vrijwillige ouderbijdrage zijn scholen verplicht te melden dat de ouderbijdrage vrijwillig is. Het bestuur van Stichting Leergeld heeft om die reden besloten vanaf het schooljaar 2022/2023 te stoppen met het vergoeden van de vrijwillige ouderbijdrage en schoolkosten. Scholen mogen leerlingen immers niet meer uitsluiten van extra activiteiten. De partners van de Utrechtse Onderwijsagenda (UOA) zijn hiervan op de hoogte gebracht.

U-pas
Gezinnen met een U-pas hebben de mogelijkheid om de vrijwillige ouderbijdrage uit het U-pas tegoed te betalen. Net zoals voor Stichting Leergeld, heeft de wetsaanscherping ervoor gezorgd dat de grondslag van de compensatie vanuit de U-pas is verdwenen. Desondanks blijft het nog mogelijk het U-pas tegoed te gebruiken om de vrijwillige ouderbijdrage te bekostigen. Het wegvallen van deze tegemoetkomingen kan namelijk betekenen dat er bij scholen, met name scholen met relatief veel kinderen uit minimagezinnen, een tekort aan financiële middelen ontstaat om extra activiteiten te organiseren. De wetswijziging ging immers niet gepaard met extra middelen voor de scholen vanuit het Rijk. Hierdoor kunnen kinderen uit minimagezinnen tussen wal en schip vallen en dit willen we voorkomen. Het U-pas tegoed voor de vrijwillige ouderbijdrage stopt daarom pas als het onderwijs een gepaste structurele financiële oplossing heeft gevonden hiervoor. Het streven is om met ingang van het eerstvolgende nieuwe schooljaar en U-pas jaar op 1 juli 2023 de vergoeding uit de U-pas stop te zetten. We stimuleren de schoolbesturen dan ook om tegen die tijd een oplossing hiervoor gevonden te hebben.

Jeugdeducatiefonds (JEF)
Scholen hebben de mogelijkheid een aanvraag in te dienen bij het JEF om daarmee schoolactiviteiten te bekostigen. Tussen 1 januari 2021 en 25 september 2022 heeft het JEF in totaal 45 aanvragen (in totaal voor € 72.000) van haar gecertificeerde scholen in Utrecht ontvangen. Van deze aanvragen zijn 30 aanvragen bedoeld voor schoolreizen of schoolkampen, 10 aanvragen voor culturele groepsprojecten (met name busvervoer) en 5 aanvragen bedoeld voor educatieve excursies.

Maximeren vrijwillige ouderbijdrage

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is er onderzoek gedaan naar de vrijwillige ouderbijdrage. Het onderzoeksrapport *'Dataonderzoek vrijwillige ouderbijdrage po en vo'* bevat mogelijke scenario's voor maximering van de vrijwillige ouderbijdrage. Deze scenario's zijn voorgelegd tijdens het PO-besturenoverleg. De PO-schoolbesturen gaven aan graag een apart en verdiepend gesprek hierover te willen voeren, dat zij voorbereiden met de scholen. Aan onze kant zullen we deze gesprekken op korte termijn gaan faciliteren en denken we met de schoolbesturen mee over de impact en haalbaarheid van de genoemde scenario's.

Het gesprek met de VO-schoolbesturen volgt nog. Vrijwillige ouderbijdrage ligt in het VO-onderwijs gecompliceerder. Er dient rekening gehouden te worden met de verschillen die bestaan tussen specifieke scholen, leerjaren, opleidingen en vakkenpakketten. De onderwijsinspectie concludeerde dat nog veel VO-scholen sinds de invoering van de wet niet voldeden in het vermelden van de juiste informatie in de schoolgidsen. We nemen dit resultaat mee in de gesprekken die zullen voeren met de VO-schoolbesturen, die we ook uitnodigen voor een verdiepend gesprek over vrijwillige ouderbijdrage en de mogelijkheden over maximering van de vrijwillige ouderbijdragen.

We zullen uw raad informeren over de uitkomsten van de verdiepende gesprekken met PO- en VO-schoolbesturen in Q2 2023.

Vervolg

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen mee kunnen doen aan alle activiteiten en dat deze op alle scholen plaats kunnen blijven vinden, ongeacht hoeveel er bij een school aan ouderbijdrage binnenkomt. We gaan de komende tijd met de PO-besturen en VO-besturen in verdiepend gesprek over hoe de extra activiteiten, die afhankelijk zijn van de inkomsten uit vrijwillige ouderbijdrage, te bekostigen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Dossiernummer	3147
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 januari 2023
Agendapunt	11
Titel	Debat bestaanszekerheid
ID	3339
Behandelend ambtenaar	E.M. Spanjer
Telefoon	14 030
E-mail	eva.spanjer@utrecht.nl
Datum collegebesluit	23 december 2022
Geocodering	
Thema	Sociaal domein
Portefeuillehouder	Wethouder Voortman
Beleidsveld	Werk en inkomen
Referendabel	
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Willemien Kok/Cie Onderwijs, Werk en Economie/06-24862310
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	19 januari 2023

Voorgesteld besluit

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E.M. Spanjer	**Datum**	23 december 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10717554
E-mail	eva.spanjer@utrecht.nl	**Onderwerp**	Aanpak koopkrachtcrisis 2023
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Werk en Inkomen

Geachte leden van de raad,

De koopkrachtcrisis houdt aan en ook in 2023 blijven de prijzen hoog. Hoewel de Minima Effect Rapportage laat zien dat de koopkrachtcrisis dankzij het koopkrachtakkoord in 2023 minder diep ingrijpt in de levens van onze inwoners, is het noodzakelijk om nog extra maatregelen te treffen. Zoals al eerder aangekondigd ontvangt u nog in 2022 de nieuwe maatregelen voor volgend jaar. In deze raadsbrief informeren wij u daarover.

In gesprek met de stad
Sinds de zomer zijn we veel in gesprek geweest met de stad om te horen wat inwoners nodig hebben op het gebied van armoederegelingen tijdens de koopkrachtcrisis. We hebben zelf diverse bijeenkomsten (mede) georganiseerd, of hebben ons aangesloten bij al geplande bijeenkomsten waar bestaanszekerheid op de agenda stond. Er is intensief gesproken met ervaringsdeskundigen, professionals, inwoners en de ArmoedeCoalitie. Ook de Raadsinformatiebijeenkomst over bereik van regelingen en hulp, die plaatsvond op 6 december, was daarom belangrijk. De heftige, persoonlijke verhalen die inwoners afgelopen periode met ons deelden, hebben ons geraakt. Daarnaast gaven deze verhalen ons extra motivatie om het verschil te maken voor onze inwoners.

Er waren twee onderwerpen die in vrijwel alle bijeenkomsten de meeste aandacht kregen. Het eerste thema is dat veel inwoners door de inflatie ernstige financiële zorgen hebben en bang zijn dat ze de rekeningen niet (meer) kunnen betalen. Dit geldt in het bijzonder voor huishoudens waar er ook veel zorgkosten zijn en huishoudens met (opgroeiende) kinderen. Er werd vaak genoemd dat er behoefte was aan extra geld, maar ook werd aangegeven dat het fijn is om bijvoorbeeld specifieke bonnen te ontvangen. Omdat het geld anders toch wel op gaat aan de boodschappen of de energie. Het tweede onderwerp dat in alle bijeenkomsten terugkwam is dat we met onze regelingen inwoners nog niet goed genoeg bereiken. Of dat inwoners de regelingen niet kunnen of durven aan te vragen. Omdat ze bang zijn het geld ooit terug te moeten betalen, omdat er geen vertrouwen meer is in welke overheid dan ook, of omdat het aanvragen van een regeling te ingewikkeld is. Bijvoorbeeld omdat je de taal niet machtig bent of omdat je hoofd zo vol stress zit dat je niet in staat bent het aanvraagproces te doorlopen.

Uitgangspunten
Deze twee onderwerpen én de Minima Effect Rapportage 2023 (MER) vormen samen de basis voor de nieuwe koopkrachtmaatregelen voor 2023. In de vorige raadsbrief over dit onderwerp hebben we op basis van de MER 2023 vier uitgangspunten voor de nieuwe maatregelen van 2023 vastgesteld. Hieronder staan ze nogmaals weergegeven:

- Zorgen voor vangnet voor inwoners die te maken hebben met hoge kosten en daardoor ook in 2023 financiële problemen hebben, bijvoorbeeld voor chronisch zieken en inwoners met hoge energierekening
- Gericht op huishoudens die het meest kwetsbaar zijn;
- Vol inzetten op bereik, dit mede naar aanleiding van de micro-data in het nieuwe hoofdstuk in de Armoedemonitor, waaruit blijkt dat een aantal inwoners die hier recht op hebben, nog geen gebruik maakt van regelingen. Terwijl we (o.a.. uit de MER) weten dat gebruik maken van alle regelingen essentieel is om te kunnen rondkomen;

Daarbij zorgen we ervoor dat de beschikbare financiële middelen bij hen terecht komen die dit het meest nodig hebben. In 2023 is per saldo ongeveer een miljoen euro extra beschikbaar op het programma Armoede. Aan de ene kant zien we de uitgaven door een groter bereik toenemen. Hier staan extra middelen (500.000 euro) voor armoede uit het coalitieakkoord en de verwachte extra rijksmiddelen uit de envelop Arbeidsmarkt, Armoede en Schulden (de zogenaamde ‘Schoutenmiddelen’) tegenover. De Schoutenmiddelen zijn echter nog niet toegekend via de decembercirculaire en het ziet er naar uit dat deze pas later in 2023 beschikbaar komen voor gemeenten. Het budget voor de energietoeslag 2022 verwachten we niet volledig uit te geven. We hebben dit restant aangewezen als voorschot voor de nog niet ontvangen Schoutenmiddelen, zodat de maatregelen wel direct in januari in werking kunnen treden. We doen dit op deze manier omdat we het van groot belang vinden direct vanaf januari extra maatregelen te treffen, anders zakken inwoners door het ijs. We voelen ons daarbij gesteund door uw oproepen in de commissies van 29 september en 19 oktober om juist nu inwoners en met name kinderen die in de knel komen te helpen.
De maatregelen moeten passen binnen de beschikbare middelen en daarmee is het financieel kader het vijfde uitgangspunt. Dat betekent dat we scherpe keuzes moeten maken hoe we de beschikbare middelen besteden.

Maatregelen 2023
Op basis van bovenstaande uitgangspunten en het financiële kader nemen we de volgende zes maatregelen voor 2023.

1. Verhoging U-pastegoed 12 -18 jarigen

Een eenmalige verhoging van het U-pas tegoed van kinderen van 12 – 18 jaar met 150 euro per kind. Kinderen van 12 – 18 met een U-pas krijgen nu 385 euro per U-pasjaar. Het U-pasjaar is halverwege en bij veel kinderen is een (flink) deel van het budget besteed. Dit nieuwe budget van 150 euro, geldig tot 1 juli, stelt hen in staat ook de tweede helft van het U-pasjaar te blijven meedoen. Bijvoorbeeld het kunnen betalen van de stijgende sportcontributies, door de hoge energieprijzen. Of het alsnog kunnen financieren van een laptop, die ook flink duurder zijn geworden. Met deze maatregel compenseren we heel gericht de groep ouders met oudere kinderen, die in de MER het meest kwetsbare huishoudtype zijn. Bovendien komen we met deze maatregelen ook tegemoet aan signalen van partners in de stad zoals Leergeld en Jeugdeducatiefonds (JEF), die meer aanvragen krijgen omdat U-pas als voorliggende voorziening al uitgeput of onvoldoende is. Ook komt deze maatregel tegemoet aan de wens uit de stad om niet alleen geld te geven, wat gemakkelijk op gaat aan alle rekeningen, maar ook te zorgen voor middelen met een specifieke bestemming. Deze eenmalige verhoging kost 600 000. Er zijn op dit moment 4000 kinderen in de leeftijdscategorie 12 – 18 jaar. De kosten bedragen 600 000 euro. Het extra tegoed wordt per 1 januari automatisch bijgeschreven op de U-passen van alle

kinderen in deze leeftijdscategorie. In januari worden de ouders van deze kinderen per brief geïnformeerd.

2. Extra subsidie aan Stichting Leergeld

We geven een extra subsidie aan Stichting Leergeld van 100 000 euro. Stichting Leergeld krijgt door de koopkrachtcrisis steeds meer aanvragen. Daarom ontvangt de Stichting komend jaar incidenteel een ton extra subsidie. Met deze maatregel komen we tegemoet aan het uitgangspunt dat we voor een goed vangnet moeten zorgen als de voorliggende regelingen (nog) niet voldoende zijn voor inwoners om rond te komen. Daarnaast draagt deze maatregel bij aan het bereiken van gezinnen in armoede. Door de prominente aanwezigheid van stichting Leergeld zijn meer kinderen in beeld gekomen en de verwachting is dat dit komend jaar ook het geval zal zijn.

3. Boodschappenbonnen

We geven subsidie aan het Rode Kruis van 100 00 euro. Het Rode Kruis verstrekt nu al boodschappenbonnen a € 17,50 per persoon/gezin aan inwoners in acute nood, die de weg tot hulp/inkomensondersteuning (nog) niet kunnen vinden. Dit doet Rode Kruis altijd via een maatschappelijke partner in de stad (bijvoorbeeld de Zorgzusters, voedselpakketten jongeren Kanaleneiland, Stadsteam BackUp, JoU Utrecht). Hierdoor is gegarandeerd dat inwoners niet alleen een bon krijgen, maar ook inzet is op toeleiding naar de reguliere hulp/armoederegelingen van de gemeente. Wij vinden het belangrijk dat we een vangnet houden voor inwoners die op de een of andere manier onze hulp nog niet vinden en in schrijnende situaties verkeren en daarnaast zien we dat het Rode Kruis met deze actie invloed heeft op het bereik van inwoners, omdat ze tegelijkertijd inzetten op hulp en bereik van onze regelingen. Met een subsidie van 100 000 euro kan het Rode Kruis in 2023 ruim 5700 boodschappenbonnen extra verstrekken in Utrecht, bovenop de aantallen die ze nu al verstrekken (zo'n 400 bonnen per week).

4. Subsidie voor het sleutelpersonennetwerk

Eerder informeerden we uw raad al over het inzetten van het sleutelpersonennetwerk om informatie en hulp bij het aanvragen van onze regelingen in de haarvaten van de stad te komen. Dit netwerk willen we verder verstevigen en uitbreiden in de stad en daarom verstrekken we 100 000 euro subsidie zodat er een projectleider aangenomen kan worden die het netwerk verder kan uitbouwen. Ook is het de bedoeling dat het netwerk door de subsidie meer bijeenkomsten door de hele stad kan organiseren. Het sleutelpersonennetwerk wordt ingezet om inwoners te bereiken die wij als gemeente zelf niet goed kunnen bereiken, bijvoorbeeld door een taalbarrière of inwoners te helpen die weinig vertrouwen hebben in de overheid en een persoonlijke aanpak nodig hebben van iemand uit het eigen netwerk die ze vertrouwen. Goed bereik van onze regelingen, zo blijkt ook uit de signalen uit de stad, is echt onze grootste uitdaging van de komende periode. We werken op dit moment hard om het bereik te vergroten via sleutelfiguren en de nieuwe multimediale campagne. Dit heeft aankomende periode onze prioriteit, en we blijven voortdurend evalueren en doorontwikkelen om zoveel mogelijk kansen te benutten.
Daarnaast blijven we ons inzetten om het aanvragen van regelingen te vereenvoudigen. Zo wordt de U-pas al automatisch verstrekt aan iedereen met een bijstandsuitkering. Inwoners met een AOW uitkering en IVA uitkering (dat is een vorm van WIA uitkering) hoeven nog maar eenmalig een aanvraag te doen voor de U-pas, daarna wordt de aanvraag jaarlijks automatisch verlengd omdat we weten dat bij dit type uitkering het inkomen niet meer zal stijgen. Sinds kort verstrekken we ook de Individuele Inkomenstoeslag automatisch aan alle inwoners met een bijstandsuitkering die langer dan 3 jaar in armoede leven. En inwoners met een bijstandsuitkering hoeven nog maar één keer een aanvraag voor kwijtschelding van de gemeentebelastingen in te dienen. In het jaar daarop wordt automatisch gecontroleerd of het inkomen en vermogen nog onder de norm ligt. Als dat het geval is wordt de kwijtschelding verleend. Ook gebruiken we de U-pas steeds vaker als inkomenstoets. Dus als je een U-pas hebt, hoef je niet meer aan te tonen hoe hoog je inkomen is. Dit gebeurt bij de

energievergoeding, de kledingpas en de U-polis. We beseffen ook dat we er hiermee niet zijn. We horen met name terug dat het aanvragen van bijzondere bijstand een enorm struikelblok is, het vereenvoudigen van deze regeling staat bovenaan als we volgend jaar aan de slag gaan met het nieuwe armoedebeleid.

5. Initiatieven

We reserveren 200 000 euro om initiatieven op het gebied van armoede en schulden (uit de stad) te kunnen financieren. Het jaar 2023 lijkt op het gebied van rondkomen er beter uit te zien dan dit jaar. Echter, de ontwikkelingen verlopen soms grillig en wellicht blijkt het later in het jaar nodig ons vangnet nog wat extra uit te breiden. Daarom voegen we 200 000 euro toe aan de subsidiepot voor initiatieven uit de stad op gebied van armoede en schulden. Deze initiatieven zijn gericht op het voorkomen, verminderen en verzachten van armoede- en schuldenproblematiek. Op deze manier houden we ook wat armslag om later in het jaar in te spelen op actuele ontwikkelingen.

6. 500 euro energievergoeding

In februari keren we 500 euro energievergoeding automatisch uit aan alle inwoners die tot nu toe ook een energievergoeding hebben ontvangen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft aangegeven dat gemeenten in 2023 weer 1300 euro energievergoeding kunnen uitkeren. Zij heeft de gemeenten voor het uitkeren van de eerste 500 euro inmiddels ook middelen verstrekt en daarbij aangegeven dat de 500 euro uitgekeerd kan worden aan iedereen die ook in 2022 onder de doelgroep viel. Deze energievergoeding valt formeel nog onder de wet van 2022. Echter, het ministerie heeft gemeenten nog geen duidelijkheid gegeven over de middelen en de doelgroep voor het tweede deel van de energievergoeding, de 800 euro. Het kan zijn dat de middelen en de doelgroep voor 2023 afwijken van 2022. Er is nog geen nieuwe wet voor de energievergoeding voor 2023, en bovendien heeft het ministerie laten weten dat gemeenten pas het tweede deel van de energievergoeding mogen uitkeren als de nieuwe wet aangenomen is door de Tweede Kamer. De verwachting is dat dit niet voor juli het geval is. We realiseren ons dat dit opnieuw onzekerheid voor inwoners met zich meebrengt en daarom blijven we bij het ministerie aandringen op duidelijkheid. Naast de energievergoeding gaan we ook door met het verstrekken van individuele bijzondere bijstand aan inwoners die ondanks de energievergoeding in de problemen komen met hun energierekening, of voor hen die in de problemen komen maar geen recht hebben op de energievergoeding. Dit geldt specifiek voor inwoners die door een (chronische) ziekte of beperking een hoog energieverbruik hebben en moeite hebben om hun energierekening te betalen. Deze vorm van bijzondere bijstand is er juist ook voor hen. Ook in de communicatie zullen we extra aandacht besteden aan deze groep inwoners. De energievergoeding en individuele bijzondere bijstand geeft inwoners extra geld om hun rekening te betalen en draagt daarmee bij aan de het verminderen van stress dat de (energie)rekening niet betaald kan worden.

Aanpak koopkrachtcrisis	
	2023
Uitgaven	**1.100.000**
eenmalige verhoging U-pas tegoed 12-18 jaar	600.000
extra subsidie Stichting Leergeld	100.000
boodschappenbonnen	100.000
sleutelpersonennetwerk	100.000
subsidieregeling initiatieven uit de stad	200.000
Dekking	**1.100.000**
vrije ruimte armoedebegroting	1.000.000
Via begroting Jeugd subsidie Leergeld	100 000

Nog een extra actie in 2022: kledingpas
Dit jaar doen we nog één extra actie op de kledingpas. De pas is een enorm succes en staat open voor ouders met kinderen (4 – 18) met inkomen tot 150% van het wettelijk sociaal minimum. Er zijn nu 6200 passen verstuurd, er zijn nog ca. 1000 aanvragen die beoordeeld moeten worden. Deze laatste aanvragen zijn afkomstig van inwoners zonder U-pas en moeten nog beoordeeld worden of het inkomen onder de 150% valt. Uit onze data weten we dat er dan nog zo'n 2500 kinderen mét een U-pas, maar zonder kledingpas zijn. Deze groep kunnen we gericht bereiken, omdat ze een U-pas hebben. Inmiddels hebben alle ouders van kinderen mét een U-pas maar zónder kledingpas een brief gehad om de kledingpas aan te vragen. Aanvragen voor een kledingpas kunnen tot 1 januari ingediend worden bij Stichting Leergeld. Het tegoed op de kledingpas kan besteed worden tot 31 maart. De dekking is gevonden in de Tonk middelen, die zijn toegevoegd aan het programma Armoede en Schulden om in te spelen op energiearmoede en actuele ontwikkelingen op dit thema.

Studenten
In de vorige raadsbrief op 9 november hebben we u geïnformeerd over hoe we de motie Zorg voor onze studenten oppakken. Ook afgelopen periode zijn we daarom meerdere keren in gesprek geweest met studenten, studentenorganisaties en onderwijsinstellingen. Uitkomst van deze overleggen is dat deze partners breed gaan samenwerken om hulp aan studenten beter te bundelen en in beeld te brengen, zij beschikken bijvoorbeeld zelf ook over noodfondsen, regelingen en hulp voor studenten. De Geldzaak is hierbij uiteraard betrokken. Wij hebben een faciliterende rol. Daarnaast werkt de Geldzaak aan het vergroten van het bereik onder studenten. Zij organiseren vanaf 2023 een inloopspreekuur voor studenten op de Uithof. Daarnaast hebben we afgesproken met studenten dat we samen met hen de plannen van het Rijk voor de energievergoeding voor studenten in 2023 monitoren. We blijven lobby'en bij het Rijk voor een goede compensatie voor de gestegen energiekosten.

Motie 299 kwijtschelden belastingen minima
In de raadsbrief Uitvoering motie 299 kwijtschelden gemeentebelastingen hebben we u geïnformeerd over de kansen en beperkingen die motie 299 met zich mee brengt. Uw raad riep in deze motie op om de vermogensgrens bij de gemeentebelastingen gelijk te trekken met de vermogensgrens in de Participatiewet. Wij zijn hier groot voorstander van. Gelijke vermogensgrenzen zijn veel duidelijker voor inwoners en het hebben van een buffer is een goede manier om problematische schulden te voorkomen. Het gelijk trekken van de vermogensgrenzen is op dit moment niet toegestaan door de wetgever, daarbij zou uitvoering op deze korte termijn in de uitvoering ongewenste effecten hebben op inwoners. Op uw verzoek werken we op dit moment de mogelijkheden uit om bewoners die (mede) om deze reden in de knel komen te ondersteunen. Wat we wel weten is dat een gerichte, directe

uitkering aan de doelgroep boven de kwijtscheldingsgrens in de praktijk niet realiseerbaar is, zowel in de uitvoering door BghU als door privacybeperkingen. We zoeken daarom naar oplossingen om inwoners die (mede) om deze reden in de knel komen ondersteuning te bieden binnen de kaders van het armoedebeleid. Wij hebben toegezegd in Q1 2023 te komen met een brief met de precieze invulling van deze ondersteuning. Ook dekking is daarbij een vraagstuk. We onderzoeken de mogelijkheden hiervoor een deel van het verwachte restantbudget van de energievergoeding 2022 in te zetten. Mogelijk is daarvoor aanvullende besluitvorming nodig, daarover komen we dan t.z.t. bij u terug. Uw motie 2022M410 van 22 december 2022 ‘volgend jaar alsnog kwijtschelden belastingen minima’ zien wij ook als een oproep om daarbij te doen wat nodig is.

Zoals eerder is aangegeven in deze brief is het van essentieel belang dat we inwoners bereiken met onze regelingen. We onderzoeken daarom ook (met de BghU) welke opties we hebben om in de communicatie over (extra) ondersteuning die we als gemeente bieden, deze specifieke groep te bereiken. Ook daarover zullen we rapporteren in de brief in Q1 2023.

Samen de winter door
Hoewel de koopkrachtcrisis in 2023 minder diep in lijkt te grijpen in de levens van onze inwoners, realiseren we ons dat dit niet voor iedereen geldt in onze stad. We blijven ons daarom ook in 2023 inzetten om onze inwoners in nood zo goed mogelijk te helpen, in het bijzonder aankomende winter. We kunnen dat niet alleen, we doen dat samen met al die professionals en maatschappelijke organisaties, die ook onze extra ogen en oren in de stad zijn. We roepen u ook op om uw signalen te blijven delen, ze zijn waardevol en helpen ons om het verschil te maken. We zullen u regelmatig informeren over de laatste stand van zaken.

Na het eerste kwartaal van 2023 bekijken we of de koopkrachtcrisis voldoende tot rust is gekomen en er ruimte ontstaat om aan de slag te gaan met nieuw meerjarig armoedebeleid. Ondertussen blijven we lobby’en richting het Rijk om ook voor 2024 en verder voldoende inkomensondersteunende maatregelen te blijven nemen én hier duidelijkheid over te geven. Zodat er zekerheid en perspectief ontstaat voor inwoners met een laag inkomen, zodat ook zij weer verder vooruit kunnen kijken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,